דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מיסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל

היום בדבר

- סערה ציונית / יקיר צור
- תקיפה־תגובה־תגמול במפרץ / דן אבידן
- התאונות – מרע לגרוע / אריה ארד
- הירוקים מתאלפים / שלמה שפיר
- בורסה וכלכלה; (עמ' 4־5) „עכשיו" (9); על הדשא (10);
- ספורט (11); כוכבים ולילות (12).

התקף לב?!
הקדם ועשה מנוי
בשח"ל
ניידות לטיפול נמרץ ומעקב רפואי
24 שעות ביממה. טל' 03-330851

יום שני, ג' בחשון תשמ"ח, 26 באוקטובר 1987 • גליון 19254

היום 12 עמודים • המחיר 1.10 ש"ח, באילת 95 אג'

הממשלה רוצה לעקוף השבתת השידורים על־ידי הרחבה נוספת של שידורי ערוץ 2

העברת שידורי ערוץ 2 לתדרי ערוץ 1 מוגדרת על־ידי השובתים כהתגרות • נבון הוסמך להסמיך את הוועד המנהל לסגור את רשות השידור ל־90 יום – אך הדבר מותנה בהשלמת החקיקה בכנסת

מאת רמי לוין ויוסי מלמן, סופרי „דבר"

שרי החינוך והתקשורת, נבון ויעקבי, מתכוונים, בהסכמת הממשלה, להרחיב בימים הקרובים את שידורי הערוץ השני עוד יותר, ובכך לעקוף את השביתה. הממשלה אישרה בישיבתה אתמול ברוב קולות את הצעתו של יצחק נבון השר הממונה על רשות השידור לאפשר לוועד המנהל של הרשות לסגור את רשות השידור לתקופה של 90 יום, כדי לשקמה ולהבריאה. השר אמר שאינו רווה נחת מהדוממה התקשורתית וכי רבים ובעיקר קשישים בודדים נפגעים פגיעה ממשית מן השביתה. השר אמר, כי הוא שוקל להרחיב את השידורים בערוץ השני.

השרים נבון ויעקבי, בעקבות הצעתם של ראשי הוועד המנהל של רשות השידור, היו"ר מיכה ינון וסגנו דוד אדמון ובעקבות פעולותיה של רשות לצרכנות המאי"מת בבג"ץ בשם משלמי האגרה, הורו אתמול להעביר את שידורי הערוץ השני גם בראשון.

סיבה נוספת למהלך זה היה תלונות, בעיקר בצפון, על איכות הקליטה של ערוץ 2. דובר השובתים צבי גורן הגיב על אירועי היום במסיבת עיתונאים לילית בבית אגרון בירושלים.

הוא אמר, שהשידור הערוץ השני בתדרי הערוץ הראשון הוא „העברת הסכסוך לשלב אלים על אף המניעים, שחלקם למעשה טובים". השובתים נדהמו מכך שהיוזמה לשידורים אלה באה מהוועד המנהל של רשות השידור.

כבר אתמול לאחר הישיבה השבועית של הממשלה, על־פי החלטת השרים נבון ויעקבי, החל הערוץ השני משדר בתדרי הטלוויזיה הישראלית. מגמה זו תמשך ותתחזק בימים הקרובים. השרים מעריכים, כי השביתה תמשך עוד זמן רב.

על־פי הצעת שר הכלכלה והתקשורת גד יעקובי מינתה הממשלה את חבר מפלגת העבודה דוד הדניק ליו"ר המועצה לשידורי טלוויזיה בכבלים את יועץ ראש הממשלה אריה מקל לסגנו ואת לחמו"מסר ממשרד המשפטים לחברה במועצה. הממשלה אישרה באופן עקרוני כי השר נבון יביא לשינוי החוק, כך באישור הממשלה יוכל להביא לסגירת רשות השידור. אולם תיקון החוק הקיים של רשות השידור טעון אישור ועדת שרים

(המשך בעמ' 2)

ג'ין קירקפטריק, לשעבר שגרירת ארה"ב באו"ם החליטה להציג מועמדותה לנשיאות ארה"ב בוועידת המפלגה הרפובליקאית – נכתב אתמול בעתון לוס־אנג'לס טיימס. בידיעה מוואשינגטון, שהסתמכה על „ידידים" של הדיפלומאטית לשעבר, כתב העתון, כי קירקפטריק בת ה־60 תודיע על מועמדותה היום במסיבת עתונאים בוואשינגטון. קירקפטריק היתה חברת המפלגה הדמוקראטית עד 1985.

חריש יפעל להסרת החסינות מח"כ עמר

לאחר שהושלמה הכנת כתב־אישום

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש יפעל להסרת חסינותו של ח"כ שלמה עמר לצורך העמדתו לדין, לאחר שבפרקליטות מחוז תל־אביב הושלמה הכנת כתב־אישום נגדו ונגד משתתפי „הפגישה הלילית".

חריש הינחה כבר בתחילת חודש יולי את פרקליטות מחוז המרכז להשלים את הכנת כתבי האישום נגד משתתפי „הפגישה הלילית", שהתקיימה במשרדו של עו"ד יגאל ארנון. משתתפי הפגישה וביניהם עורך־הדין יגאל ארנון ורם כספי חשודים בהסדרת עד בנסיבות מחמירות. חריש יצטרך עתה, משהושלם כתב האישום, להגיש ליו"ר הכנסת בקשה להסרת חסינותו של ח"כ שלמה עמר לשם העמדתו לדין פלילי.

הגשם יתחדש ביום ד'

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

הגשמים יתחדשו בחרתיים ויתכבו גב ביום ה' – אמרה אמש התחזאית נורית פלדהיים, בתשובה על שאלת סופר „דבר". בתחילה יתמקדו הגשמים בכל הנראה בצפון.

בימים הקרובים יימשך מזג־האוויר הנאה עד מעונן חלקית. יתכן טפטוף מקומי מפעם לפעם. מידות־החום ייראו נבוכות.

אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע ליד מכוניתו של איש המילואים הנעדר ירחמיאל שפיגלר... החיפושים אחר שפיגלר נמשכים באיזור בקעת הירדן. (צילום: יצחק הררי)

שרי הממשלה קובלים: לא מדווחים על שולץ

מאת יוסי מלמן, סופר „דבר"

„שרים בממשלה „מתלוננים", אמר אמש ל„דבר" שר מגוש הליכוד, כי ראש הממשלה יצחק שמיר ומלא־מקומו שמעון פרס כרים זה השבוע השני ברציפות לדווח למליאת הממשלה על שיחותיהם עם שר החוץ של ארה"ב ג'ורג' שולץ.

„זה פשוט אבסורד. העתונאים מקבלים דיווח על תוכן השיחות, פקידי ממשלה יודעים ורק לממשלה לא מספרים. אנו השרים נושאים באחריות משותפת על־פי החוק לדברים שלא מספרים לנו". לדברים אלה של שר האנרגיה שותפים שרים נוספים משני הגושים, ובהם גד יעקובי, גדעון פת, יוסף שפירא ואחרים. כמה שרים אמרו, כי יעלו את הנושא באחת

(המשך בעמ' 2)

עו"ד זמיר מהסינרמה, שליווה את צ'יצ'ולינה בירושלים, מגנה אותה על זרועותיו מאיזור הכותל המערבי לאחר שגורשה משם. (צילום: יצחק הררי)

מאת נתן רועי ויורם לוי, סופרי „דבר"

משטרת מחוז תל־אביב זימנה אתמול לתחנת משטרת מרחב ירקון את בעלי מועדון הסינרמה בתל־אביב ואת המארגנים של חברת הפרלמנט האיטלקי צ'יצ'ולינה. המוזמנים הוזהרו מפני ביצוע עבירות מסוג „מעשים מגונים בפומבי", וקיבלו הודעה, כי שר הפנים שלל את רשיון העבודה של צ'יצ'ולינה.

אתמול הודיע מנכ"ל משרד הפנים אריה דרעי לאנשי משטרת מחוז ת"א, כי הוא שולל את רשיון העבודה של אילונה סטאלר (צ'יצ'ולינה), אשר הגיעה לישראל בהזמנתם של האחים שאולי. משמעות הוראה זו היא, כי אסור לצ'יצ'ולינה לערוך מופעים וכי אם תבצע אותם בכל זאת, יהיו אמרגניה חשודים בעבירה על החוק.

אף־על־פי כן קיבלו אמש אנשי המשטרה הוראה שלא להפריע להופעת חברת

(המשך בעמ' 2)

היועץ לבטחון לאומי פראנק קארלוצ'י:

פסגת רייגן־גורבצ'וב עשויה להתקיים בכל זאת בדצמבר

לוס־אנג'לס (ע"ד). – פגישת הפסגה בין רייגן וגורבצ'וב עדיין לא אבודה, והיא עשויה להתקיים בדצמבר – נכתב אתמול בעתון „לוס־אנג'לס טיימס" בהסתמך על דברי יועץ הנשיא לבטחון לאומי פראנק קארלוצ'י.

העתון מציין כי קארלוצ'י, שנפגש יחד עם מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ עם פקידים סובייטיים במוסקבה בשבוע שעבר, הסביר בראיון טלפוני, כי אין הוא פסימי באשר לסיכויים של עריכת פגישת פסגה.

סיכום בין ההסת' לאוצר:

נסים יורה לעכב התוספת לבכירים

מאמנון אבמר ויוסי מלמן, סופרי „דבר"

שר האוצר משה נסים עומד להורות לוועדת הכספים של הכנסת לדחות את תשלום תוספת השכר של 21 אחוז לבכירים. כך סוכם אמש בפגישתם של ראשי ההסתדרות עם ראשי האוצר.

במהלך הפגישה בין מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד לבין השר נסים, מנכ"ל משרדו ויקטור מדינה והממונה על השכר יעקב דנון, הושגה הבנה, כי שכרם של שרים וסגניהם, חכ"ים, שופטים וכן מנכ"לים של משרדי הממשלה וחברות ממשלתיות ייקבע מחדש על־ידי ועדת מומחים בלתי תלויים. לאחר שייקבע גובה השכר יקבלו בכירים אלה תוספת שכר וכן תוספת יוקר, כפי שמקבלים כל יתר השכירים במשק. בכל מקרה, שכרם של הבכירים לא יוצמדו עוד לעלייה בשכר הממוצע במשק.

ראשי ההסתדרות והאוצר דנו גם באפשרות, כי יבוטלו דרגות גבוהות בסולם השכר של האקדמאים. בסוגיה זו לא התקבלה החלטה וסוכם שהיא תידון בפגישה נוספת.

(המשך בעמ' 2)

סוחר נרצח בת"א; רוצחו הסגיר עצמו

הרקע: סכסוך על שטחי מסחר

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

אברהם סמרגנדי, בן 54, מגבעתיים, בעל כמה חנויות בתחנה המרכזית בתל־אביב, נרצח אתמול למוות סמוך לשעה 5.00 אחה"צ בפתח חנות הבגדים שלו ברחוב טולומון 6 בתחנה המרכזית. החשוד ברצח, בן 40, תושב תל־אביב, הסגיר עצמו למשטרה באמצעות עורך־דינו.

עדי ראיה מסרו, כי אתמול בשעה 16.50 נכנס אדם לחנות הבגדים של אברהם סמרגנדי בתחנה המרכזית, אמר לו כמה פעמים: „בן זונה, אני אהרוג אותך", שלף אקדח מכיסו וירה לעברו כמה יריות. סמרגנדי נפל מתבוסס בדמו ואילו הרוצח יצא מן החנות באדישות ונעלם בתחנה המרכזית. כמה שעות מאוחר יותר הסגיר עצמו לבלשי היחידה המרכזית של משטרת מחוז תל־אביב.

בן הכשרה נמסר אתמול, כי החשוד ברצח נימק את בעשיו בסכסוך שנתגלע ביניהם על קנחי מסחר באיזור התחנה המרכזית של תל־אביב.

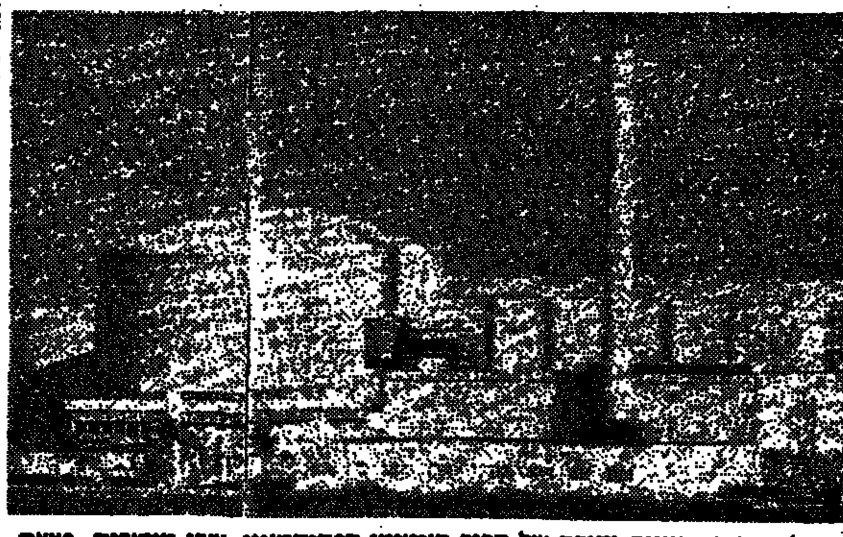

(דן אבידן). – זוהי תמונה נדירה של הכור האטומי הפקיסטאני, שבו מיוצרות „פצצת האטום האיסלאמית". הכור הוקם ב־1980 באתר מיוחד המכונה קאהותא, השוכן במרחק 40 ק"מ מעיר הבירה איסלאמבאד. בכור זה מעשירים הפקיסטאנים אורניום בכמויות המאפשרות להם, לדעת משקיפים, לייצר פצצה גרעינית. בראיון שהעניק לאחרונה שליט פקיסטאן זיא אל־חק לעתון הבריטי „אובזרוור", הוא אישר לראשונה, שלארצו יכולת מעשית לייצר פצצה אטומית. כמה מדינות ערביות ובראשן לוב כבר מתעניינות ברכישת ידע לייצור פצצה אטומית מהפקיסטאנים.

מפולת מניות בבורסת ת"א: 80% ירדו

מאת מאיר תרמור סופר הכלכלי של דבר

אתמול שוב היתה מפולת בשערי המניות בבורסה של תל־אביב, הפעם „בזכות" עצמה, ללא קשר למתרחש בבורסות בעולם הרחב. שערן של 372 מניות ירדו, כ־80 אחוז מהמניות המופשיות, ללא מניות הבנקים הנסחרות בבורסה. מתוך אלה ירד שערן של 229 מניות ביותר מ־5 אחוזים ושערן של 143 מניות ירד בשיעור של עד 5 אחוזים. שערן של תשע מניות עלה ו־40 מניות לא נסחרו. המחזור במניות היה כ־20 מיליון ש"ח.

ירידות השערים החדות שפקדו את הבורסה לאחר העליות החדות ביום חמישי האחרון מהוות תיקון ל„תיקון הטכני" של סוף השבוע שעבר, בעוצמה ובהיקף. אתמול נמחקו כמעט כל העליות שערי המניות שהיו ביום ה'. מקורבי הבורסה סוברים, שהירידות היו מוגזמות וייחוסו אותן לעצבנות ולאווירת אי־הוודאות השוררת בבורסה מאז הגיעו אותות המשבר העולמי לבורסה של תל־אביב.

בדרך כלל אפיי מפולת של שערים בעוצמה ובהיקף שהיו בבורסה של תל־אביב, עסים הציידים, מחפשי המציאות, על המניות שהפכו מושכות בשל ירידות שעריהן. לא כך בבורסה התל־אביבית הפעם. היחידים מבין הברוקרים שעשו רווח מהיר כאשר רכשו מניות בירידות

(המשך בעמ' 2)

לאחר וול־סטריט – רבין וויצמן תוקפים את ברונו

מאת יוסי מלמן סופר המדיני של „דבר"

בקורת קשה על נגיד בנק ישראל מיכאל ברונו השמיעו שר הבטחון יצחק רבין והשר בלי תיק עזר וייצמן. בישיבת הממשלה אתמול ביקש השר וייצמן לדעת מהן ההשפעות הצפויות למשק הישראלי בעקבות המתחולל בבורסה לניירות ערך של ניו־יורק. הוא ניצל את ההזדמנות, כדי להתקיף את נגיד בנק ישראל על שהעריך בסוף השבוע כי לא תהיה למתחולל בארה"ב השפעה על ישראל.

שר הבטחון יצחק רבין העיר, כי ראוי שנגיד בנק ישראל יידע על מה הוא מדבר. כדוגמה ציין יצחק רבין, שהפרופסור ברונו אמר כאילו סוכם כבר עם הקונגרס על היקף הסיוע לישר אל לשנה הבאה.

„לא סוכם עדיין דבר", הדגיש שר הבטחון. שר האוצר משה נסים שנתבקש להשיב על השאלותה של השר וייצמן, היה זהיר ביותר בדברי תשובתו ואמר, כי לא ברור עדיין מה יהיו ההתפתחויות ועל כן צריך לנהוג בזהירות.

שר הבטחון הוסיף, כי יש לעשות מאמץ להבטיח שהקונגרס יאשר את סכום הסיוע במלואו, כפי שהבטיח ממשלו של הנשיא רייגן.

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר

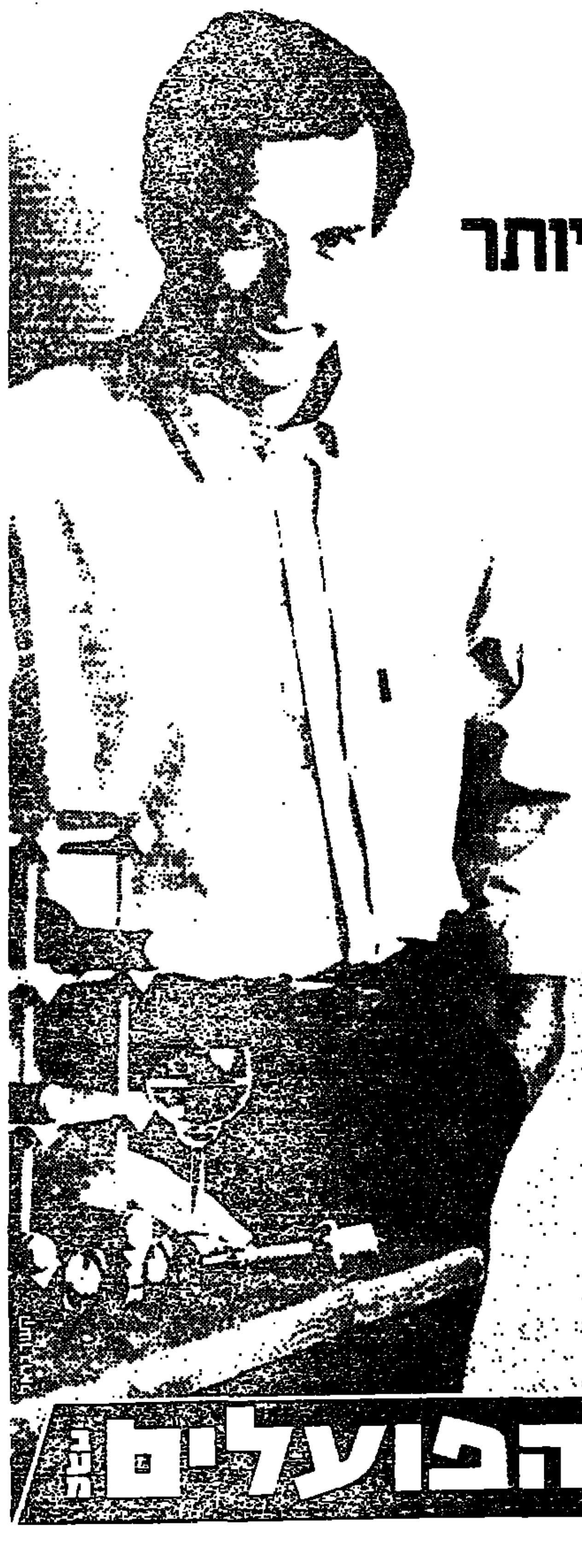

פדיתי את מניות ההסדר ואני מקבל עכשיו יותר בתכנית חסכון צמודה למדד

בתכנית החסכון הצמודה למדד "ממון תשואה", אני מקבל עכשיו:
- שער פדיון מוגדל של עד $117 על כל $100 שהיו לי במניות ההסדר באוקטובר 83.
- זכות למשיכת יתר מיידית בגובה סכום החסכון ולכל התקופה בריבית מועדפת של פריים + 1% בלבד.
- ריבית משופרת במקרה של משיכת כספי החסכון לפני תום שנתיים.

שער פדיון מוגדל לפי תקופת החסכון:

תקופת החסכון בשנים	ריבית בסיסית לשנה	שער פדיון מוגדל ב־$
2	4.0%	114
3	4.3%	115
4	4.4%	116
5	4.6%	117

הצטרף לתכנית עד 30.10 ותרוויח גם את מדד אוקטובר!

בנק הפועלים

هكذا من الأصل

סקר מינה צמח על עמדות הנוער הוצג במכון ואן־ליר:

יש לקצץ בזכויות ערביי ישראל סבורים 58 אחוזים מבני־הנוער

מאת יעל פישביין סופרת „דבר"

58 אחוז מבני הנוער מסכימים, כי לערביי ישראל יש יותר מדי זכויות וצריך לקצץ בהם. כך עולה מסקר שערכה ד"ר מינה צמח במכון „דחף" עבור מכון ואן־ליר במאי שנה זו בקרב 612 בני נוער בני 15־18 ממגזרים שונים. ממצאי הסקר הוצגו אתמול במכון ואן ליר בירושלים.

מסקר דומה שערכה ד"ר צמח במארס '86 עבור מכון ואן ליר דגלו 49 אחוז בדעה זו.

עוד עולה מהסקר הנוכחי, כי 53 אחוז מבני הנוער מתנגדים למתן שוויון זכויות בהצבעה לכנסת לערביי ישראל; 50 אחוז מתנגדים למתן חופש ביטוי; 53 אחוז מתנגדים למתן זכות שווה ללימודים באוניברסיטה ו־58 אחוז מתנגדים לקבל ערבים למשרות חשובות בשירות הציבור, גם אם יש להם כישורים מתאימים והמשרה אינה בטחונית.

הנכונות להפלות קבוצות מיעוט כוללת גם את המגזר החרדי. 48 אחוז מן הנשאלים נכונים להפלות לרעה את ערביי ישראל ו־43 אחוז נכונים להפלות לרעה יהודים חרדים. רק כשליש כבני־הנוער סבורים, כי רוב הערבים הישראלים נאמנים למדינה. זוהי עלייה משמעותית לעומת סקרים דומים שנערכו לפני שנתיים שלוש שנים כש־13־18 אחוז סברו, כי הערבים נאמנים למדינה.

85 אחוז כבני־הנוער גורסים, שליהודים יש זכויות מלאות או כמעט מלאות על ארץ־ישראל בתחומי הקו הירוק.

60 אחוז גורסים, שליהודים זכויות מלאות או כמעט מלאות על יו"ש וחבל עזה.

כל אחת משתי המפלגות הגדולות היתה זוכה רק ברבע מקולות הנוער. התחיה היא המפלגה השלישית בגודלה והיא זכתה בקולות 16 אחוז מן הנשאלים. מפ"ם ר"צ ושינוי זכו ב־6 אחוזים כל אחת. התמיכה ב„כך" היא בשיעור 6 אחוזים שיעור זהה לתמיכה ב„כך" בשנה שעברה, וירידה של כ־10 אחוזים לעומת הסקר שנערך לפני שלוש שנים. על אף הירידה בתמיכה ב„כך", שליש מבני הנוער מסכימים עם רעיונותיו של כהנא וכשליש תומך בארגונים פרטיים, שמטרתם לנקום בערבים על פגיעה ביהודים.

31 אחוז מן הנשאלים טוענים כי לערבים יש לתת עונש קשה יותר מליהודים כשמדובר בעבירות על רקע לאומני. 90 אחוז מתנגדים להשתתפות בבחירות של רשימות התומכות באש"ף, 70 אחוז מבקשים למנוע השתתפות של רשימה קומוניסטית בבחירות, אך רק 50 אחוז מתנגדים להשתתפות „כך" בבחירות.

אלוף הראבן ממכון ואן ליר מסר, כי אין להלין על עמדות הנוער, שכן המציאות הישראלית מצדדת בקיום שני משטרים בו זמנית: האחד דמוקראטי והשני צבאי ובלתי־דמוקראטי.

בכתב האישום נגד בעל סוכנות הידיעות „אל־קודס"

ראשי „פתח" טלפנו אל העתונאי עמירה בגדה למסור לו הוראות

מאת דני רובינשטיין סופר „דבר"

אלוף פיקוד המרכז הוציא צו המורה לסגור לשנתיים את סוכנות הידיעות „אל־קודס" בשכם, השייכת לעיתונאי מוחמד עמירה.

נגד מוחמד עמירה, הנתון במעצר, הוגש כתב־אישום על חברות בארגון עוין וקשר עם ראשי אש"ף („פתח") מאז שנת 1983.

סופר „דבר" מציין, כי מוחמד עמירה היה מן העיתונאים הראשונים שהחלו לפעול בגדה המערבית ב־1967. כוצאו ממשפחת פליטים מיפו, ועבודותיו העיתונאיות הראשונות היו בעתון הישראלי „אל־אנבא", שיצא במימון משרד ראש הממשלה, ובמחלקה הערבית של „קול ישראל". עמירה נחשב בשנות ה־70 לעיתונאי הקשור לשלטונות הירדניים, ואת פרנסתו קיבל מכלי התקשורת הישראליים. אחר כך עבר לעבוד בעתון „אל־קודס".

על־פי כתב האישום נגרו קשר מוחמד עמירה ב־1983 קשר עם „אבו־טייב", שהיה ראש לשכתו של ערפאת ומפקד „כוח 17", שבא לבקר בגדה לאחר שהשניים הכירו זה את זה בשנים הקודמות.

עוד נאמר בכתב האישום, כי אשתו וגיסו של מוחמד עמירה יצאו לירדן במהלך השנים 1984 ו־1985 והביאו לנאשם כספים, כדי שיבצע פעולות שונות בשביל „פתח". הפעולות היו בעיקר יוזמה לפרסומים שונים והעברת ידיעות מהגדה לנציג סוכנות ידיעות עיראקית בקפריסין, שהיה איש קשר ל„פתח".

פרט מעניין בכתב האישום הוא הקשר השוטף שהיה לעתונאי מוחמד עמירה באמצעות הטלפון עם „אבו־טייב", מפקד „כוח 17" ועם „אבו ג'האד" (חליל אל־וזיר), סגנו של ערפאת. עמירה שוחח עמם פעמים אחדות בטלפון וקיבל הוראות לפעולות. אחת הפעולות היתה הדפסה מחתרתית של מאות עותקים של ספר הדרכה לשימוש באמצעי לחימה. העותקים הופצו במכללות א־נג'אח בשכם ובירזית שליד ראמאללה.

הוראה נוספת, היתה לארגן תמיכה בזאפר אל־מצרי, (ראש עיריית שכם, שנרצח בידי חוליה של „החזית העממית").

ב־1985 נעצר מוחמד עמירה במעצר מינהלי. גם אשתו נעצרה ואחרי תקופת מאסר קצרה שוחררה. עתה ממתין מוחמד עמירה למשפטו, ובינתיים, כאמור, הורה אלוף הפיקוד לסגור את סוכנות העתונות של עמירה בשכם.

1.5 מיליון תיירים יבואו השנה ויכניסו לארץ 1.5 מיליארד ד'

מאת דויד מרשוב, סופר „דבר" לענייני תיירות

שנת 1987 היא שנת שיא בתיירות. לישראל יבואו 1.5 מיליון תיירים וההכנסות במטבע זר מענף התיירות בשנה זו יהיו 1.5 מיליארד דולאר. הגידול הוא בשיעור 30 אחוז בהשוואה לשנת 1984/85. דברים אלה אמר שר התיירות אברהם שריר בסקירתו על מעמד ענף התיירות בישיבת הממשלה, שהתקיימה אתמול.

שריר אמר, כי מאז 1960 ועד היום יש גידול שנתי בשיעור 14 אחוז בפיתוח ענף התיירות.

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר, בדברי הסיכום שלו בנושא זה, כי הממשלה שמעה סקירה מקפת ויסודית על ענף התיירות והיא שותפה להערכה בדבר הצורך לפתחו ולהגדיל את הכנסותיו.

ד"ר מנדלבאום, המשמש יועץ כלכלי לשר התיירות אמר בדיון בממשלה, כי רק 7 אחוזים מהכסף שהושקע בפיתוח מלונות בארץ הושקע בפיתוח תשתית תיירותית. כן אמר, כי כל יועץ כלכלי לממשלה היה ממליץ בפניה להגדיל את תקציב הענף, כדי להגיע להכנסה דולרית מהירה ביותר חמינה.

שר האוצר משה נסים ציין, כי אין מחלוקת על ההישגים הגדולים הנראים בענף ואין ויכוח בדבר הצורך בחיזוק הענף. הגדלת התקציב לתיירות תיבחן בשנת התקציב הקרובה יחד עם הצורך לבחון את השתתפות הענף בהוצאות לשיווק ופיתוח.

שר הכלכלה גד יעקובי אמר בדיון, כי יש לשים את הדגש על שני תחומים: הקמת תשתית תיירותית, פרס לבתי־מלון, הרחבת הפעולה לשיווק תיירות לישראל גם בקרב לא־יהודים ובמיוחד באירופה. כמו כן על ישראל לפתח מוקדי תיירות חדשים, בנוסף על אלה המסורתיים, הקיימים בירושלים, אילת ותל־אביב – רצועת החוף מחיפה לראש הנקרה, כולל עכו ונהריה, ים המלח ואיזור הגליל.

בסכמו את הדיון אמר שר התיירות, כי בעולם יש תנועה של 300 מיליון תיירים וישראל יכולה להגדיל את הכנסותיה מענף זה בצורה מיידי.

רופאי קופ"ח: אין כל התקדמות; מחפשים מוצא מהחלטת האחיות

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

רופאי בתי־החולים של קופת חולים ממשיכים בעיצומים, והם עובדים היום במתכונת שבת בבתי־החולים ב„בלינסון" ו„ברכה".

ראשי הסתדרות רופאי בתי־החולים של קופ"ח טוענים, כי אין כל התקדמות לפתרון הבעיות הכרוכות בהפעלת חדרי הניתוח במשמרת שנייה, ומחר הם עומדים למסור פרטים מפורטים על זמני ההמתנה לניתוחים בבתי־החולים במסיבת עתונאים שתערך ב„בית סוקולוב".

נציגי האוצר, משרד הבריאות, קופת־חולים ו„הדסה" נפגשו אתמול עם ראש הסתדרות האחיות והאחים של בתי־החולים. הדיון נמשך כמה שעות ונציגי האוצר והמעסיקים ניסו למצוא מוצא מהחלטת ההסתדרות על הנהגת שבוע עבודה מקוצר בן 36 שעות במשמרות גמישות, שיביא לצימצום הפעילות בבתי־החולים לכ־25 אחוזים. בעת מסירת הידיעה הדיונים נמשכו. ההסתדרות החליטה על הפעלת המסגרת החדשה, המעוגנת גם בהסכם שנחתם לפני שנה, עוד השבוע.

המועצה הארצית של עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים בחרה אתמול ברוב קולות במשה אבגוש ליו"ר, במקומו של רוני שלם המנוח. מהדיון, שנערך במועצה הארצית עולה כי תימשך מדיניות הארגון, שתבע עד כה שיפור בשכרם ובתנאי עבודתם של עובדי בתי־החולים הממשלתיים והשוואתם לאלה של עמיתיהם בבתי־החולים של קופת־חולים הכללית.

יו"ר המועצה הנבחר משה אבגוש אמר, כי הוא ימשיך בטיפול בנושאים אלה במסגרת ועדת פרה, המתכנסת ביום א' הקרוב. עם זאת ציין אבגוש, כי ההחלטה על סכסוך עבודה, שנתקבלה לפני יותר מחודש, שרירה וקיימת. „שכרם של עובדים רבים בסקטור שלנו אינו עולה על 500 ש"ח לחודש", אמר אבגוש, והטעים, שאם ועדת פרה לא תביא לפתרון מהיר בנושאים המרכזיים ינקטו העובדים „צעדים חריפים ביותר".

קלינאי התקשורת בבתי־החולים הממשלתיים החלו אתמול בשיבוש שעות קבלת הקהל. הביוכימאים והמיקרוביולוגים לעומתם לא פתחו אתמול בעיצומים שהיו מתוכננים, ונציגיהם ממשיכים במגעים עם אנשי משרד הבריאות.

קיסר: איגודים המצפים להישג יתאכזבו אם יפרשו מההסתדרות

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

„איגודים מקצועיים יתאכזבו אם ישגו באשליה שהיותם מחוץ למסגרת ההסתדרות תאפשר להם להשיג תוספות שכר גדולות יותר מאלה שקיבלו העובדים המאוגדים בהסתדרות".

כך אמר אתמול מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר בישיבת הוועדה המרכזת של ההסתדרות, ברמזו להחלטתם של האיגודים האקדמאיים החברים בהסתדרות לכונן „קונפדרציה" עם איגודים שמחוצה לה. קיסר השיב בכך לשאילתא של יו"ר האגף לדמוקרטיה תעשייתית, רעיה רשיג. הוועדה המרכזת לא קיימה דיון בסוגיית ה„קונפדרציה" והסתפקה בשמיעת אינפורמציה מפי קיסר ומפי יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד.

קיסר הביע תקווה שהחברות הממשלתיות יגלו נכונות לקצר את שבוע העבודה לחמישה ימים ובכך יזכו המהנדסים ויתר האקדמאים להישג.

בצמרת ההסתדרות הוחלט שבניגוד לריכוזיות שאפיינה השנה את המשא ומתן על הסכם השכר בשירות הציבורי, הרי שבמו"מ על הסכם הבא, שיחל בפברואר '88 ינתן לכל אחד מהאיגודים המקצועיים מרחב פעולה ואפשרות לנהל דיונים נפרדים על דרישותיו.

הליכוד מציג היום מועמדות פת ליו"ר ההסתדרות הציונית

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

הליכוד יציג היום את מועמדו לתפקיד יו"ר ההסתדרות הציונית והנהלת הסוכנות, כפי הנראה שר המדע והפיתוח גדעון פת. בהתייעצויות שערכו אתמול ראשי הליכוד בהסתדרות הציונית, בהן השתתף גם יו"ר מזכירות תנועת „חרות", ח"כ משה ארנס, הוחלט שעל אף ההסכם שנחתם בין תנועת העבודה, הקונפדרציה והתנועות הרפורמית והקונסרבטיבית, המבטיח רוב של כ־60 אחוז למועמד העבודה, יציג הליכוד מועמד משלו.

ראש מחלקת העלייה חיים אהרון אמר אתמול, כי תפקיד היו"ר צריך לעמוד לבחירה בקונגרס. סיעה אחת תזכה בתפקיד היו"ר והסיעה השנייה תקבל את תפקיד הגזבר.

על־פי ההסכם בין ההסתדרות הציונית וראשי המגביות בסוכנות היהודית אמור חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית בתהליך של „עצה והסכמה" (מושג הלקוח מהסנאט האמריקאי) לאשר את מינויים של המועמדים לתפקיד ראשי מחלקות ובכלל זה המועמד למשרת היו"ר. בליכוד מקווים להיעזר באנשי המגביות, שאחדים מהם מתנגדים ללווינסקי, כדי לטרפד את בחירתו.

דבר DAVAR
מאוחד עם „למרחב"
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון ברינוי
המו"ל - „דבר" בע"מ
נדפס ב„דפוס דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקות המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאוזה קומה ב'
טלפון 242203, מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111, מ. 33106

רק הרבנות בצה"ל תורשה לכתוב בע"ה

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של „דבר"

חיילים דתיים לא יורשו לרשום את התיבות „בעזרת השם" (בע"ה) על נייר מכתבים וטפסים רשמיים של צה"ל. בכך דחה שר הבטחון יצחק רבין פנייה אליו בנושא זה של שר הדתות זבולון המר.

בהשיבו אתמול בישיבת הממשלה על שאילתה ציין שר הבטחון, כי הרבנות הצבאית תורשה לציין את הברכה בטפסיה וכי חיילים יוכלו לעשות זאת רק בהתכתבויות פרטיות. השר רבין העיר גם ספק בבדיחות: „יום אחד עוד יבקשו בצה"ל בפקודות קרב לכבוש גבעה זו וזו בשעה 5.00 ואם ירצה השם".

לגיון הזרים הצרפתי נגד מהומות בטאהיטי

פאריס, (ע"ד). – מצב חירום הוכרז לראשונה באי הצרפתי טאהיטי שבדרום האוקינוס השקט ועוצר הונהג בו בעקבות התנגשויות בין פועלי נמל שובתים למשטרה, מסר אתמול השר לטריטוריות שמעבר לים ברנאר פונס בראיון בטלוויזיה. כ־50 איש נעצרו, לדבריו, בעיר הבירה פאפטה אחרי התפרעויות ביום שבמהלכן העלו מפגינים באש חנויות ומכוניות ונפצעו 26 איש.

תגבורת שוגרה לחבל קוסובו ביוגוסלאוויה

בלגראד (ע"ר) יחידה מיוחדת של משטרת המהומות היוגוסלאווית שוגרה אתמול לחבל קוסובו המסוער, בעקבות התגברות המתיחות בין הרוב האלבני באזור לבין המיעוט הסרבי – מסרה משטרת בלגראד. סוכנות הידיעות „טאניוג" מסרה כי „ננקטו צעדים יוצאי דופן בקוסובו, משום שהבטחון באזור נמצא בסכנה חמורה".

מקורות במשטרה אמרו כי ביחידה 380 איש ושוטרות נגד מהומות. זו הפעם הראשונה שכוחות מסוג זה שוגרו לשם, מאז המהומות הלאומניות האלבניות ב־1981.

בחבל קוסובו, הגובל באלבניה, אוכלוסיה של 1.7 מיליון אלבנים וכ־200.000 לא אלבנים, רובם סרבים.

שרי הממשלה

(המשך מעמ' 1)

מישיבותיה הקודמות של הממשלה.

השר עזר וייצמן ניסה גם הוא להעלות את הנושא לדיון במסגרת השאילתה שהגיש לראש הממשלה על המשמעויות הכלכליות והפוליטיות של משבר המניות ב„וול־סטריט" ושל אי־קיום מפגש הפיסגה בין הנשיא רייגן למזכ"ל גורבצ'וב. ואולם ראש הממשלה העדיף ששר האוצר ישיב על השאילתה.

השר וייצמן היה אתמול השר הראשון שהודה בגלוי, כי ראש הממשלה וממלא־מקומו הסכימו להמיר את רעיון הוועידה הבין־לאומית ב„חסות" של שתי מעצמות־העל. כפי שפורסם אתמול לראשונה ב„דבר" דוחה המלך־חוסיין את הרעיון.

לעומת זאת התקבל אתמול במשרד החוץ דיווח מלונדון, לפיו כאילו חלה „הגמשה" בעמדת ברה"מ. הדיווח הסתמך על שיחותיו של סגן שר החוץ הסובייטי יורי וורונצוב עם השר הבריטי ג'ופרי האו.

לפי דיווח זה הסכים הדיפלומט הסובייטי, כי נציגות פלשתינית תוכל להשתתף בוועידה הבין־לאומית כחלק ממשלחת ערבית מאוחדת או במסגרת משלחת משותפת עם ירדן.

מפולת מניות

(המשך מעמ' 1)

נראה כי האינוויסטורים הכלכליים איבדו לגמרי את המשמעות המעטה שעוד ניתן היה לייחס להם והגורם הדומינאנטי השולט עכשיו בבורסה הוא חוש העדר המפורסם, המאיץ את הירידות בשערים ככל שהן נמשכות.

במהלך המסחר אתמול איבדו קרנות הנאמנות בעקבות הפדיונות כ־25 מיליון ש"ח. שערן של המניות הבנקאיות ירד באחוז אחד בערך. על־אף אווירת הנכאים, היו ברוקרים, גם בבנקים, שלא איבדו את עשתונותיהם והחלו קונים מניות ברמת השערים החדשה. מניות שבחלקן חזרו לרמת השערים של ינואר ופברואר השנה. ככל הנראה עתה, הם עשו עסק טוב.

מקורבי הבורסה אומרים, שהיום יחול שינוי כלשהו בבורסה, וכל שינוי יכול להיות רק לטובה. אווירת אי־הוודאות תימשך תוך פזילה למה שמתרחש בעולם הרחב. התמוטטות נוסח ינואר 1983 לא תהיה. אולם, הם אומרים, שוב ידירו המשקיעים הקטנים את רגליהם מהבורסה וגם קרנות הנאמנות ייפגעו מהיחס החשדני אליהן. נראה, כי אפיקי ההשקעה השקליים צמודי המדד יוגנו.

צ'יצ'ולינה

(המשך מעמ' 1)

הפרלמנט בסיגרמה, אלא לבדוק אם מתבצעות עבירות נלוות להופעתה.

עם בואה לישראל פנו ביום חמישי שעבר אמרגניה של צ'יצ'ולינה למשרד הפנים בבקשה להעניק לה רשיון עבודה לרגל הופעותיה בישראל. האמרגנים פנו למועצה לביקורת סרטים ומחזות, כדי שזו תאשר את המופע. המועצה אכן אישרה אותו בתנאי שסטאלר לא תעבור על סעיף 357 לחוק העונשין, האוסר על עשיית מעשה מגונה במקום ציבורי. בעקבות אישור המועצה קיבלה צ'יצ'ולינה את הרשיון המבוקש.

אתמול התלוננו כמה אזרחים בפני פקידי משרד הפנים, כי צ'יצ'ולינה הפרה את תנאי הרשיון במופעיה הנועזים במועדון הלילה „קארוואן". כמה מהם הסכימו למסור תצהירים בשבועה ותמונות מן המופע. בעקבות תלונות אלו החליט משרד הפנים לבטל את רשיון העבודה.

קבלת פנים „חמה" בכותל

אתמול לפנות ערב ניסתה חברת הפרלמנט האיטלקי, כוכבת הפורנו אילונה סטאלר, לבקר בכותל המערבי, אך מתפללים נזעמים העיפו לעברה ספסלים וכסאות וכלוויה ביהרו להרחיקה לבל תיפגע.

סמוך לשעה 5.00 אחה"צ הגיעה צ'יצ'ולינה להר הזיתים וצפתה בנופה של ירושלים מרחבת מלון אינטר־קונטיננטל. לבקשתה כיסתה על דבשתו של גמל אשר לא התרגש במיוחד כשנשא על גבו את הכוכבת המפורסמת.

לאחר מכן מיהרה צ'יצ'ולינה לרחבת הכותל המערבי. היא הקפידה הפעם ללבוש שמלה צנועה בצבע ירוק. בדרכה לעזרת הנשים זיהו אותה מתפללים וההלו לזרוק לעברה כסאות וספסלים בחמת זעם.

מלוויה מיהרו להרחיקה מן המקום, מחשש שתיפגע. צ'יצ'ולינה עצמה לא התרגשה תיסתה לשכנעם להמתין משום שרצתה להצטלם עם אחד החרדים שבאו לכותל.

את סיורה ההפתעה בבירת ישראל סיימה צ'יצ'ולינה ליד מנורת שבעת הקנים סמוך לכנסת. למשכן הכנסת לא נכנסה משום שהיה כבר סגור.

למרבה הפלא לא נענתה הפעם לבקשת הצלמים, שנצמדו אליה, לחשוף פעם נוספת את שדיה. „השמלה לא מתאימה לכך", היא השיבה בחיוך.

מזג האויר

היום ומחר יהיה מעונן חלקית בלי גשם.

הטמפראטורות החזויות: ירושלים: 9־18, רמת־הגולן: 9־19, נהריה: 16־25, צפת: 9־17, חיפה: 14־25, טבריה: 11־24, נצרת: 12־21, עפולה: 12־25, השומרון: 10־20, תל־אביב: 16־25, לוד: 14־25, יריחו: 14־27, עזה: 16־25, באר־שבע: 12־24, אילת: 17־29.

שר החינוך והתרבות יצחק נבון מעניק את פרס היצירה על־שם אשכול למשורר נעים עריידי. (צילום: י.פ.פ.א.)

צה"ל פינה כוחותיו וכוחות צד"ל משני מוצבים בלבנון

2 מחבלים נהרגו בהיתקלות עם כוח צה"ל

מאת מלי ליגנר, ושמעון וייס, סופרי „דבר"

צה"ל פינה כוחות ישראליים ושל צד"ל משני מוצבים באיזור חוגבן שבאיזור הבטחון במערב הגזרה המרכזית, בניסיון להחזיר בדרך זאת אוכלוסייה אזרחית לכפרים. כך גילה אתמול שר הבטחון בפגישה עם כתבים צבאיים.

שני המוצבים, שהיו מקור לתקיפות ולחיכוכים ולידי תריה, פונו ובאחד מהם הוזמן להתיישב כוח של יוניפי"ל. המוצב השני אמור להישאר ריק, ונהדפו כמה נסיונות של „אמל" להשתלט עליו.

שר הבטחון עמד על השקט היחסי השורר בימים אלה באיזור הבטחון וציין, כי חלק מהמעורבים במיתקפות היזבאללה שהיו לפני מספר חודשים, נהרגו במהלך הקרבות. עובדה זאת משפיעה כנראה על דלילות התקיפות. להערכתו, חזרת האוכלוסייה לכפרים שבקירבת איזור הבטחון והצפון לו תתרום לשקט יחסי.

בהתייחסו למצב בעזה, הביע שר הבטחון שביעות רצון מההצלחה בחיסול התארגנות ענפה של אנשי הג'יהאד האיסלאמי, שהיו אחראים לרוב הפיגועים בשנתיים האחרונות באיזור. השר רבין הצביע על השתייכות אנשי הג'יהאד האיסלאמי לאש"ף של ערפאת, ועמד על הצורך לנטרל את המרכיב הדתי הפנאטי מהחיכוכים הפוליטיים בעזה ובשטחים. השר הבהיר, כי לקחי התקיפות האחרונות בעזה ובשטחים נלמדו והוענקו הנהלים.

צה"ל הרג 2 מחבלים בדרום־לבנון

שני מחבלים נהרגו אתמול לפנות בוקר בהיתקלות בין כוח של צה"ל לחוליית מחבלים בגזרה המרכזית של איזור הבטחון. לא היו נפגעים לכוחותינו.

התקרית החלה במוצאי־שבת לאחר חצות, כאשר כוח של צה"ל, שהיה במשימות בטחון שוטף באיזור הבטחון, הבחין בדמויות חשודות הנעות מכיוון צפון לדרום באיזור רכס עלי טהאר. הכוח פתח באש לעבר הצליה. עם אור ראשון החלו כוחות צה"ל בסריקות באיזור ובמהלכן נתגלו גופות שני מחבלים. ליד הגופות נתגלו רובי קלצ'ניקוב ששימשו את שני המחבלים וכן מטעני צד וחומרי חבלה.

נראה, כי חוליית המחבלים זממה להטמין את מטעני הצד וחומרי החבלה על צירי תנועה המשמשים את כוחות צה"ל וצד"ל באיזור. איזור ההתקלות, לא הרחק מרכס נבטיה, נחשב לאיזור המועד לחדירות של חוליות מחבלים ומארבים נגד סיורים.

במערכת הבטחון מסיימים תוכנית התשלומים לתע"א

לצורך סגירת פרוייקט הלביא ופיטורי 3,000

מאת מלי ליגנר, הסופרת הצבאית של „דבר"

במערכת הבטחון מסתיימת בימים אלה עבודת הגיבוש של תוכנית התשלומים לתעשייה האווירית לצורך סגירת פרוייקט „לביא". התוכנית כוללת את פרישת הפיטורים של כ־3,000 העובדים.

שר הבטחון יצחק רבין שמסר על־כך אתמול בפגישה עם הכתבים הצבאיים, הבהיר כי עלות הסגירה של הפרויקט תעמוד, בהתאם להערכות מוקדמות של ראשי המשרד, על 400 מיליוני דולרים.

הבעיה היחידה בקשר לעלות הסגירה היא החזר הכספים לחברת המנועים „פראט אנד וויטני" האמריקאית, המבקשת 300 מיליוני דולר. שר הבטחון מעריך, כי זוהי רק הצעה ראשונית.

מפעלים אמריקאים אחרים קיבלו בהבנה את כוונת הסגירה ובמשא־ומתן איתם השתתפו גם אנשי הפנטאגון שתרמו בנוכחותם להבנה הטובה. בכוונת משרד הבטחון להעביר כספים לתעשייה האווירית למטרה זאת בתשלום מדורג, מנובמבר ועד סוף מארס 1988. לאחר מועד זה לא יועבר כל תשלום.

בכוונת משרד הבטחון לעמוד על ביצוע תוכנית הפיטורים כשהמערכת מתחייבת לספק עבודה לכ־200 עובדים בתוך התעשייה האווירית ולהקצות על סמך החלטת הממשלה, 100 מיליוני דולר בלבד לפיתוח מוצרים.

„מספיק לנו שאנו מחזיקים היום אנשים בטלים בתעשייה האווירית. אי־אפשר לנהל מערכת שלא תהיה בנויה על שיקולים כלכליים ולא נבזבז את תקציב הבטחון על סיבסוד אבטלה סמויה לעובדים שאין להם מה לעשות", הטעים שר הבטחון.

על־פי התוכנית המתגבשת, יפוטרו כ־800 עובדים זמניים, כ־400 ייצאו לפנסיה מוקדמת, בתנאי שעבדו בתעשייה האווירית יותר מ־15 שנים והם בני 55 שנה ומעלה. עוד כ־1,800 עובדים יוכלו לפרוש מרצון בתנאים מועדפים.

הכספים שיועברו הם חלק מתקציב שאמור להיות מועבר לתעשייה האווירית מתוך הכספים שהקצו האמריקאים לתשלומים אחרים שלא ייצאו אל הפועל.

„חשיבות צמצום עלות הסגירה היא רבה מאד", הדגיש אתמול שר הבטחון, „ככל שנשלם פחות, יהיה יותר כסף לבטחון נטו".

לדברי שר הבטחון, מתעכבת הוצאתם אל הפועל של פרויקטים במסגרת „חלופות צה"ל", בגלל העברות כספים לסגירת הפרוייקט.

בעדיפות ראשונה בבחינת שר הבטחון, נמצאת העיסקה לרכישת כמות נכבדה נוספת של מטוסי אף־16 אמריקאים, הדומים ככל האפשר לאלה שכבר קיימים בחיל האוויר. עיסקה כזאת תעלה כ־2 מיליארד דולר, בין 17 ל־18 מיליון דולר למטוס, והיא תענה – אם אמנם תתבצע בהתאם לכוונות – על צרכי חיל האוויר כבר בעוד שלוש שנים.

השר יצחק רבין הביע חשש, כי על אף העמדה האוהדת של הממשל לצרכי ישראל ואף שההחלטה על סגירת הפרוייקט הועילה מאוד לאווירה הטובה בין שני הממשלים, יאיץ המצב הכלכלי בארה"ב את הנכונות של הקונגרס לשקם את כלכלת ארה"ב גם על חשבון הסיוע לישראל.

השר אמר, כי הוא מאמין בכוחו למנוע קיצוץ בסיוע, אך המאבק על כך יהיה קשה.

הממשלה רוצה לעקוף

(המשך מעמ' 1)

לחקיקה בכנסת ויימשך זמן רב.

על אף דרישת כמה שרים סירב ראש הממשלה יצחק שמיר לקיים דיון על מצב רשות השידור, והממשלה הסתפקה בדיווחים של שר החינוך שהציג את דרישת העתונאים השובתים ומנכ"ל רשות השידור אורי פורת.

פורת תקף בחריפות את העובדים העיתונאים וטען, כי המאבק הנוכחי הוא על שליטה ברשות השידור. לדבריו, המצב ברשות „גובל בשערוריה. אין משמעת וחוסר עבודה והם מקבלים שלוש משכורות באמצעות החלטורות".

פורת קרא לפטר כ־600 מהעובדים השובתים, כשליש מכלל העתונאים ברדיו ובטלוויזיה. שר החינוך והתרבות טען, כי העיתונאים תובעים להשוות את שכרם לשכר העיתונאים בעיתונות הכתובה, תובעים לאפשר להם לעסוק בעבודות צדדיות (חלטורות) ולמנוע את פיטוריו של כתב הטלוויזיה בדרום גידעון צור.

שר העבודה והרווחה משה קצב הציע כי הממשלה תדון בכלל בעיות הרשות ותקרא לעובדים לשוב לעבודה ותבטיח להם להכנס למשא־ומתן. שר האוצר משה נסים אמר: „לא נשלם להם אגורה נוספת על מה שהוסכם בשירות הציבורי".

יגאל הורביץ אמר: „יש לסגור מיד את הטלוויזיה לשלושה חודשים, ולא לפתוח אותה עד שיעשה בדק בית". יצחק מודעי: „השביתה פוגעת באבי בת ה־83. יש לאפשר לקשישים שהם הנפגעים העיקריים, לקבל בחזרה את כספי האגרה שהם משלמים". יצחק רבין: „מדוע משביתים גם את השידורים בערבית מה יקרה אם הטלוויזיה הירדנית תגביר את שידורה בעברית". יוסף שפירא: „יש לבחור קודם כל ועד מנהל חדש לרשות".

אלי קריתי מוועד הטכנאים ברשות שנכח במסיבת העיתונאים אמר שהטכנאים מטפלים בעניין דרך הצינורות המקובלים בהסתדרות.

השובתים טוענים, כי בקשות ממקורות שונים בממשלה והוצעה לה לחידוש השידורים בערבית לחו"ל, כולל פנייתו של שר הבטחון יצחק רבין בישיבת הממשלה אתמול, נדחו על־ידי הנהלת הרשות. בכל אופן, אומרים השובתים, איש לא פנה אליהם בעניין על אף נכונותם המוצהרת לשקול בחיוב בקשות כאלה.

השובתים אומרים, כי אורי פורת מנכ"ל הרשות לא נענה לפנייתו של השר נבון לחדש את המו"מ איתם. במקום זאת אומרים השובתים מפרסם אורי פורת, חדשות לבקרים, מספרים חדשים של מפוטרים.

לדעת השובתים הגיע פורת לישיבת הממשלה בטענה, כי יש 600 עובדים מיותרים מתוך 1800 עובדי הרשות השובתים אומרים, כי מספר העובדים הגיע ל־1500.

הם מוסיפים ואומרים, כי לפורת אין נסיון לדעת מה כרוך בהפקת תוכניות רדיו וטלוויזיה. אם יפוטרו 600 עובדים תחדל – כך אומרים השובתים – הרשות מלתפקד.

לדעתם, רפורמה נוסח אורי פורת משמעותה הרס גמור לרשות. השובתים אומרים, כי כל הסכסוך הוא על עקרון ההצמדה לדירוג העיתונאי ובפועל לא היה בה יותר מהצעת האוצר (75 שקלים כמו בסקטור הציבורי). לפי חשבונם של השובתים יתאפשר הדבר, מכיוון שההסכם יחול מאוקטובר או נובמבר ולא באפריל. סכום התוספת שנחסך בחלקה הראשון של השנה ישולם בחצייה השני. השובתים מוסיפים, שהסכימו לחתום על רוב דרישותיו של אורי פורת כלומר: שקט תעשייתי, הפעלת הציוד החדיש ועקרון הארגון האחיד לעובדים ברשות השידור.

השובתים תולים תקוות ארוכות טווח בוועדה הציבורית שהציע השר נבון. הוועדה, לפי הצעתו, תתחיל את עבודתה עם סיום השביתה. הם אומרים, כי ישתפו פעולה עם כל הצעת ייעול אפילו אם תכלול פיטורים, זאת במידה שהצעות אלו יהיו ענייניות. הוועדה אמורה לגמור את עבודתה בסוף מארס.

נסים יורה לעכב

(המשך מעמ' 1)

שבה ישתתפו ראשי ההסתדרויות המהנדסים, האקדמאים במדעי החברה והרוח וכן ההנדסאים והטכנאים.

בהסתדרות מקווים, כי הסיכומים שהושגו אתמול ירצו את האיגודים האקדמאים שהתארגנו לאחרונה במסגרת הקונפדרציה, המאיימת על שלמות של ההסתדרות.

דיון נוסף בשכר הבכירים

שר האוצר משה נסים ביקש מיושב־ראש ועדת הכספים של הכנסת אברהם שפירא לעכב את פרסום עדכון שכר הבכירים ב„רשומות", כדי לאפשר קיום דיון בנושא.

כתוצאה מעיכוב הפרסום ב„רשומות" יידחה העדכון בשיעור 23 אחוז בשכר הבכירים.

על פנייתו לשפירא מסר אתמול נסים בישיבת הממשלה בתשובה לשאילתה שהגישה שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו.

مكان الأصل

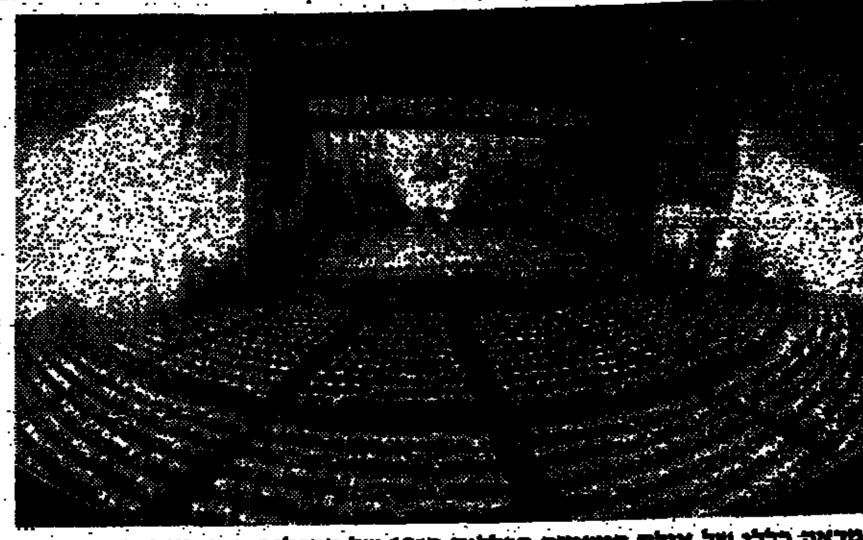

מראה כללי של אולם הוועידה הכללית ה־13 של המפלגה הקומוניסטית הסינית. הוועידה נפתחה אתמול בהתקפה מוחצת על השחיתות בקרב פקידי הממשל וקריאה לקידום מנהיגים זוטרים בצמרת המפלגה. במקום מרכזי על הבימה נראה יורשו המיועד של דנג הסיאו־פנג, ראש הממשלה זאו זיאנג. מנהיג צעיר יחסית שקודם על־ידי דנג. בנה מהמנהיגים, מהפכנים קשישים בני 80 ויותר, הניעו למושביהם כשהם נתמכים על־ידי סדרנים. בנאומו תקף ראש הממשלה זאו זיאנג, שבלט בחליפתו המערבית, אותם גורמים בביורוקראטיה הסינית שריכזו בידיהם סמכויות יותר, והכריז: „אנו סובלים מביורוקראטיה מגוזמת ומהשפעות פיאודאליות שיש להסלק". יצוין, כי על אף היממעותו מלהתייחס במישרין למהומות בטיבט הוא הכריז, כי „מודעת חשיבות להגברת האוטונומיה של המיעוטים הלאומיים". (צילום: א.פ.)

מחווה לקראת ביקור הנשיא הרצוג

סנאט ארה"ב בנוסח אוסטרליה: מוקיע השוואת הציונות לגזענות

מאת מרגה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

הסנאט של ארה"ב קיבל ביום ו' פה אחד החלטה המבטלת את החלטת הפרלמנט האוסטרלי מלפני שנה בירוק, נגד החלטת או"ם המשווה את הציונות לגזענות.

החלטת הסנאט האמריקאי היא מחווה לקראת ביקורו של נשיא המדינה חיים הרצוג בארה"ב בראשית נובמבר, שיהיה הביקור הממלכתי הראשון של נשיא ישראלי בארה"ב.

החלטת הסנאט התקבלה ביוזמת הסנאטור דניאל פאטריק מוינהן, ששירת לפני 12 שנה כשגריר ארה"ב באו"ם, לצדו של הרצוג, שהיה אז שגריר ישראל באו"ם.

ההחלטה מאמצת כאמור את החלטת שני בתי המחוקקים של אוסטרליה וזה לשונה: „הבית מודיע שהחלטת העצרת הכללית של האו"ם מספר 3379, המשווה את הציונות לגזענות, היא א. בלתי מועילה להשגת הסדר במזרח התיכון; ב. אינה מתיישבת עם אמנת האומות המאוחדות; ג. אינה מקובלת, שכן היא מציגה באורח מסולף את הציונות; ד. החלטה זו גרמה להגברת העוינות ולהפצת אנטישמיות. הבית קורא לממשלת ארה"ב לתת תמיכתה למאמצים לבטל את ההחלטה מספר 3379 של או"ם".

מצרים לא מעמידה לדין רוצחי הישראלי מחשש להפגנות איבה

מאת דליה שחק, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – מצרים אינה מעמידה למשפט את שני מנהיגי הכנופיה שרצחה ישראלי והתנגשה באמריקאי, אשר נאסרו לפני כחודש, מחשש להתלקחות רגשות אנטי־ישראליים – כתב ה„אובזרוור" הלונדוני בשם העתון „אל־חליג" היוצא בשארג'ה.

שני הקולגלים לשעבר, מחמד גוחדין סעיד ומוהידין אבו ראגב, עומדים בראש קבוצה המתקראת „מהפכנים מצריים" שהוקמה במאי 1984. הם נעצרו לפני כחודש אחרי שהמשטרה קיבלה ידיעה אנונימית על המשלחת המצרית שנודעה על שתיקה בענייה, וכן העתונות המצרית. „אל־חליג" אומר כי, בשעה שנעצר קולגל ראגב נשמעו יריות בביתו שבתובע שתברה אל־חיימה בקאהיר. הוא נפצע ונלקח לבית־חולים. בביתו של קולונל סעיד נמצאו טילי „קטיושה" וסכום של 500,000 דולאר.

הכנופיה התפרסמה לראשונה ב־1984 כאשר לקחה על עצמה אחריות לירי על הנספח התרבותי בשגרירות ישראל בקאהיר ואחר־כך לרצח הישראלית ולפציעת שני ישראלים בדוכן הישראלי ביריד הבינלאומי בקאהיר, ולירי על מכוניתו של קצין במחון בשגרירות האמריקאית בקאהיר. על־פי המקורות עומד מאחורי הכנופיה שלם לוב מועמר קדאפי, הרואה את עצמו כיורש הנאצר של נאצר.

העתון אומר, כי רגשות אנטי־ישראליים מבוטאים עתה בפומבי בקאהיר וכי יש הרגשה כללית כאילו ישראל לא כיבדה את רוח הסכם קמפ־דייוויד.

ממעללי־ממעללי הטייפון „לין": מימיו הגואים של הנהר קילונג שילחו את יושביה המבוהלים של שכונת מגורים זו בטאייפה אל גגות הבתים. בתים רבים בעיר הוצפו במים, שעומקם הגיע במקומות רבים ל־2 מטרים. (צילום: א.פ.)

עוד שלושה נהרגו ואחד נפצע בגלי המהומות בדרום־אפריקה

יוהנסבורג (א.פ.). – שלושה שחורים נרקדו אתמול למוות והרביעי נפצע אנושות בהתפרצות בקבוק תבערה, שגרם לשריפת שלושה בתים בעיירה תבל באמשל בדרום־אפריקה. מספר ההרוגים הרשמי בגל התנגשויות הדמים בין חברי הארגונים השנים המתנגדים לאפארטהייד הגיע בכך ל־50.

בכתבה שהופיעה בעתונה הגדול ביותר של דרום־אפריקה, ה„סאנדיי טיימס" נאמר, שגנוה גל האלימות האידיאולוגית, המלווה בביזה, ברצח ובאונס בקנה־מידה המוני, האירגנו תושבי עיירות השחורים ב„יחידות התגוננות" – קבוצות של נשים, ילדים וקשישים מסתבכים באיזור מרכזי ומוגן של העיירה ונתונים לשמירה, בתמורת של הצעירים.

מי שנאלץ לחצות שטח הנתון לשליטתו של ארגון־יריב צפוי, לדברי כתב העתון, להתקפה, אם כי רוב מקרי המוות לא היו מן הסוג הזה, אלא בהתקפות מתוכננות ובמארבים על־ידי חברי כנופיה חמושות בכידונים, במאשטות ובגרזנים.

ארגוני סיוע מקומיים וכתבים גורסים שמספר הקורבנות גדול בהרבה מזה שנמסר על־ידי השלטונות בדיווחיהם היומיים. דיווחים אלה מתפרסמים על־ידי המשטרה בהתאם לתקנות מצב החירום, שהוכרזו לפני כשנה וחצי ושאוסר דיווח עצמאי של אנשי תקשורת מאזורי אלימות.

2,000 חולי איידס חדשים תוך שבועיים בדו"ח הבריאות לאו"ם

ז'נווה (ע"ד וא.פ.). – מספר חולי האיידס ברחבי העולם גדל ב־1,990 במהלך השבועיים האחרונים – מסר ארגון הבריאות העולמי בדו"ח האחרון שלו, שהתפרסם בסוף השבוע שעבר. בסך הכל נרשמו, לדברי הדו"ח, 62,445 מקרי איידס ב־126 מדינות עד ה־21 באוקטובר, לעומת 61,346 מקרים ב־124 מדינות, שנרשמו עד 7 באוקטובר.

כידוע, מייצגים המספרים של דו"חות ארגון הבריאות העולמי רק חלק קטן מהמספרים האמיתיים של חולים ברחבי העולם, מאחר שרובם אינם נרשמים.

אתמול נכתב בעתון „שיקאגו טריביון", שמקרה המוות הראשון מאיידס אירע, קרוב לוודאי, בסנט־לואיס בשנת 1969, כעשר שנים לפני הופעת המקרים הראשונים של המחלה בקרב ההומוסקסואלים בניו־יורק.

לדברי העתון, נפטר נער שחור בן 15 באותה שנה לאחר שבמשך זמן רב כבר סבל מחולי, משום שלא עלה בידיהם לעמוד על סיבת מחלתו. הנער אושפז בשל בעיות בנשימה, ודלקות של בלוטות, והקמות סגוליות בגופו של הנער, בשלב יותר מאוחר. באחרונה נבדקו הדגימות על־ידי דר' רוברט גארי מבית־הספר לרפואה של אוניברסיטת טוליין התברר, כי הנער מת קרוב לוודאי מנגיפי מחלת האיידס.

עמיתו של דר' גארי שמסר על דבר הגילוי, דר' ארתור גוסליב מאותו המוסד הרפואי, אמר שבמהלך השבוע ייעשו בדיקות נוספות בדגימות כדי לאשש סופית את מסקנות החוקרים.

רוב החוקרים סבורים ש„סינדרום הכשל החיסוני הנרכש" קיבל את צורתו הנוכחית במרכז אפריקה והגיע לארה"ב באמצע שנות ה־70. אבל נסיבות מותו של הנער, שזוהה על־ידי העתון בשם רוברט ר., מעוררות מחדש את השאלות, כיצד נגוף הגיע לארה"ב ועל־פני איזה פרק זמן.

דר' ויליאם דרייק, פתולוג שניתח את גופתו של רוברט ר., מצא גידולים זעירים בצבע סגול, המכונים „סרקומה קפוסי", סוג נדיר של סרטן הנחשב כיום לסימן ודאי של מחלת האיידס. הנער גם סבל ממחלת מין שהתפשטה בגופו ללא כל סימן לבליעתה על־ידי המערכת החיסונית.

מצרים תתגבר את כוחות כווית תמורת סיוע בן 20 מיליארד ד'

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים, הסוכנויות הידיעות

כווית תגבירה ביממה האחרונה את מערך הגנים שלה באי פאילאקה, השוכן מול הגריואני סאו בדרום עיראק, שממנו ירד האיראנים בשבוע האחרון שלושה טילי „סילקוורם" לעבר יעדים כלכליים בכווית. צבא כווית הציב באי פאילאקה עשרות טילי „הוק" מתוך כוונה שטילים אלה יירטו את טילי ה„סילקוורם", שהאיראנים עלולים לירות בעתיד לעבר שטח כווית.

בינתיים נכתב בעתון „סאנדיי טיימס" הלונדוני, כי מצרים כבר שלחה בשבוע שעבר 70 טייסים ומזהי ב"מ לכווית, כדי לסייע לה להגן על נמל אחמדי החשוב, שנפגע בשבוע שעבר מטיל „סילקוורם". לדברי העתון, מדובר בשלב ראשון של תוכנית מצרית מקיפה יותר להושיט לכווית סיוע צבאי, שתצא לפועל לאחר כינוס ועידת הפסגה הערבית בירדן ב־8 בנובמבר.

בתמורה יזרימו נסיכויות הנפט במפרץ הפרסי סיוע כלכלי למצרים בסכום גדול של 20 מיליארד דולאר. בעקבות הפגיעה – במערכת ההידראולית של מסוף הנפט הכוויתי החשוב בנמל אחמדי טוענות עתה מיכליות הענק הכוויתיות רק 80 אחוז מהקיבולת שלהן בנמל זה ואילו את שאר הנפט הן נאלצות לטעון ממיכליות אחרות המתייצבות להן ליד נמל חור פאקהאן שבדרום המפרץ. יחד עם זאת מסרו מקורות כוויתיים כי הבזק שנגרם למסוף הנפט לא הביא להפחתה כלשהי בכמות הנפט שכווית מייצאת לחו"ל.

איראן מתכוננת לעימות

אתמול הכריז ראש ממשלת איראן מיר חוסיין מוסאווי בשידור ברדיו טהראן, כי איראן עושה הכנות כלכליות לקראת עימות ישיר עם ארה"ב. מוסאווי דיבר בתום ישיבת הממשלה שהוקדשה למצב הפנימי.

שרי החוץ של שש המדינות החברות בפדרציית הנסיכויות במפרץ הפרסי קראו אתמול למדינות ערב להחליט על ניתוק יחסיהן עם איראן בוועידת הפסגה הערבית, האמורה להערך בירדן ב־8 בנובמבר. החלטה על כך התקבלה בתום הכינוס שערכו שרי החוץ של סעודיה ונסיכויות הנפט הערביות בריאד.

בהודעת הסיכום של הכינוס נאמר עוד, ששש המדינות החברות בפדרציה תראינה בכל תוקפנות איראנית נוספת נגד כווית פגיעה במדינות הפדרציה כולה.

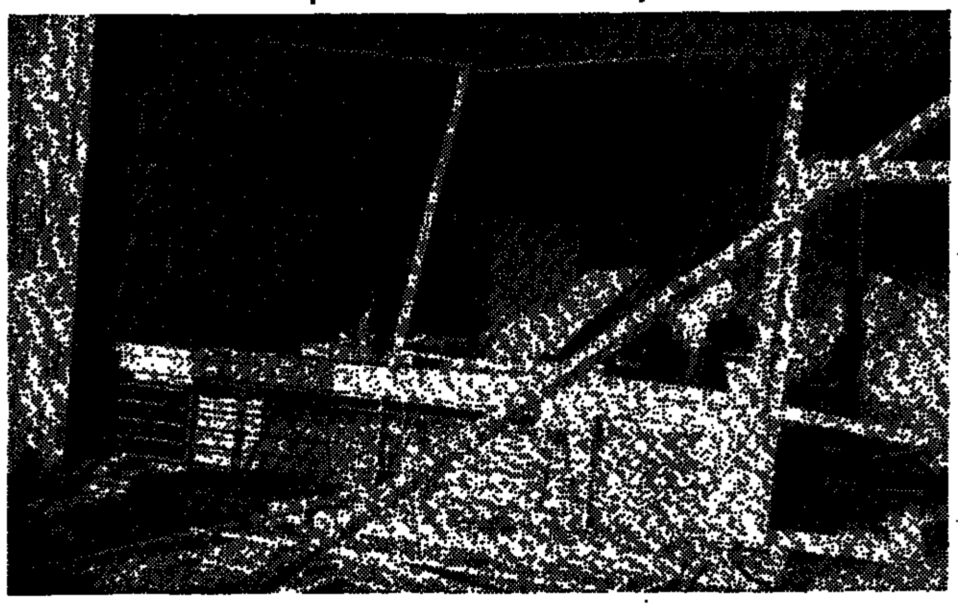

חזיתה המנופצת של סוכנות נסיעות בכווית, המבצעת עסקים גם עם חברת „פאן אמריקן" לאחר התפוצצות מטען חומר נפץ בקרבתה בשבת. דיפלומאט מקומי טען אתמול, שהמטען יוצר כנראה על־ידי מנוחין בתוך תחומי כווית ולא הוברח אליה מחו"ל. (צילום: א.פ.)

10,000 תיירים יבואו לתחרות 'מיס יוניברס' בהיכל יד־אליהו

מאת דוד מרשיוב, סופר „דבר"

כ־10,000 תיירים, בתוכם 5,000 בעלי אמצעים מארה"ב וקנדה, יבואו לישראל להשתתף באירועי תחרות מיס יוניברס, שתתקיים, בחודש מאי 1989. אולם היכל הספורט ביד־אליהו יותאם במיוחד למטרה זו ותותקן בו במה ענקית, עם תפאורות מתחלפות וציוד מתוחכם. ההשקעה באירוע זה תגיע בין 2.5 ל־3 מיליון דולר ומחזור הכספים יגיע ל־70 עד 80 מיליון דולר.

פרטים על האירוע מסר אתמול גיל גוטפריד, מנכ"ל חברת „רושיר", החברה בעלת הזכיון לאירועי „מיס יוניברס" בישראל וטוביה סער האחראי על השידור וההפקה של האירוע.

נמסר, כי התחרות תהיה אירוע תקשורתי ומסחרי שיגלגל מיליוני דולרים בהפקה עצמה, בפרסים שישולבו בה ובחוזי זכיונות לשימוש בשם התחרות, בסמליה, בצילומיהן ובשמן של 80 המועמדות לתחרות מלכת היופי, למטעות פרסום וקידום מכירות.

החל מחודש ינואר 1988 יבואו לישראל מדי חודש 10 עד 15 מלכות יופי למטרת קידום המכירות של בעלי הזכיונות ולכסוי עתונאי של המדינה המארחת את התחרות.

באירוע שישודר לרחבי תבל באמצעות לווינים, בו יצפו כ־700 מיליון צופים. בהפקתו יעסוק צוות אמריקאי בן 150 עד 220 איש, עובדי החברה המארגנת את התחרויות של מיס יוניברס.

במאי 1989 יתקיימו למעשה ארבעה אירועים מרכזיים, המהווים שלבים בתחרות לבחירת מיס יוניברס: טקס הפתיחה, טקס ההצגה, חזרה כללית וטקס ההכתרה. כל אחד מהאירועים, שיתקיימו בהיכל הספורט, יהיה פתוח לקהל הרחב.

סכום המינימום לקבלת זכיון הוא 100,000 דולר ועד כה נחתמו חוזים עם חברת אל על והלנה רובינשטיין. אלה יוכלו להפעיל את הזכיון עד שנת 1990.

ראש העיר תל־אביב־יפו שלמה להט בירך על ההחלטה לקיים את התחרות בתל־אביב.

ההשקעה של חברת „רושיר" בהכנות לקיום התחרות בישראל נאמדת עד כה במיליון דולר בקירוב, כולל רכישת הזכיון.

בעקבות ההתקפה על מעדניית כחיל ביפו

בני שניר נעצרו – אך המשטרה יודעת שלבני כחיל שונאים רבים

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

יוסף שניר (47), בן נעצר אתמול לחמישה ימים כחשוד במעורבות בנסיון לרצח ביריות ובפציעתם את בני משפחת כחיל שיפו בחנותם ביום ו' האחרון.

ב־23 באוקטובר בשעה 9.00 בערב ירו אלמונים לעבר חנות השייכת למשפחת כחיל ברחוב יפת 93 ביפו. היורים בה מכלי נשק שונים. וכן נזרק לתוך החנות רימון רסס צה"לי. בהתקפה נפצעו קשה שני בנים ממשפחת כחיל, אשתו של חסן כחיל ושני עוברי אורח. כל הפצועים מאושפזים בבתי־חולים בעיר.

מפקח עמי מלול ממפלג תשאול ביחידה המרכזית של משטרת מחוז תל־אביב אמר אתמול בבית־המשפט כי שלושה מתוך חמשת הפצועים הם פצועים קשה. הוא ציין, כי ידוע לו, שמשפחת כחיל, המעורבת בעסקי סמים, קנתה לעצמה שונאים רבים ולאו דווקא מאנשי משפחת שניר.

הנמצאים עם המשפחה בסכסוך דמים היסטורי. אחד השונאים של משפחת כחיל, ציין איש המשטרה, הוא עבריין יפואי מסוכן, שכונה לכינוי "ציטה", אך גם בני משפחת שניר. הם אויבי משפחת כחיל.

מעזות איש המשטרה התברר, כי אשתו של החשוד שניר מסרה גירסה שהיא חלק מהאליבי שלו. אולם המידע אודות שלושת בני משפחת שניר שנעצרו בידי המשטרה מוגדר לעת עתה כמודיעין, והחקירה נמצאת בעיצומה.

עו"ד דוד מקרין, המייצג את בני משפחת שניר, אמר אתמול בבית־המשפט: „משפחת כחיל יש לה אויבים רבים. לפני תשע שנים, באותה מעדניה, חמישה נאשמו ברצח האב' כחיל והם זוכו אחר כך. בעקבות הזיכוי יזם חסן כחיל פגיעות ביותר מעשרה עבריינים כבדים ובהם אותו צ'יטה". רבים מחפשים את ראשו של חסן כחיל, מלבד זה שהוא סוחר סמים בקנה מידה גדול. החשוד מעולם לא נעצר בכל פרשת הסכסוכים בין משפחת כחיל לשניר".

יוסף שניר עם פרקליטו, עו"ד דוד מקרין. (צילום: שאול רחמים)

גדרות הפרדה יוקמו בכבישים מסוכנים

משרד התחבורה הציע לאוצרה מבדים להקמת גדרות הפרדה בכמה כבישים מסוכנים. כך מסר אתמול שר התחבורה חיים קורפו בדיווח השבועי שלו לממשלה על מצב התאונות.

סלפאק יצא ממוסקווה ויגיע הערב לישראל

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

אסיר ציון לשעבר, ולאדימיר סלפאק, יצא אמש ממוסקווה בדרכו לוינה. הוא אמור להגיע הערב לישראל. סלפאק, בן 60, היה אחד מפעילי העלייה הידועים ביותר בברה"מ ואחד מוותיקי המסורבים, הוא היה מסורב יותר מ־17 שנה.

סלפאק, מהנדס רדיו במקצועו, עזב בשנת 1969 את עבודתו כראש מעבדה במכון למחקר טלוויזיה במוסקווה, בתקווה כי צעד זה יקל על יציאתו מברה"מ, אולם בקשתו נדחתה.

ביוני 1978 נעצר יחד עם אשתו, לאחר שתלו על מרפסת ביתם במוסקווה שלט הקורא לשלטונות לאפשר לו ולרעייתו לצאת לישראל. הם נשפטו באשמת „חוליגניות זדונית". מריה נידונה לשלוש שנות מאסר על־תנאי ואילו הוא נשלח לחמש שנות מאסר בגלות.

המועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ מתכוננת לערוך הערב בשדה התעופה קבלת פנים חגיגית לבני הזוג סלפאק.

ביגון: מנסים להפחיד יהודי ברה"מ מקשרים עם היהודים במערב

מוסקווה (ע"צ). – אסיר ציון לשעבר יוסף ביגון הגדיר אתמול כ„השמצה" מאמר שהופיע בבטאון הממשלה הסובייטית „איזווסטיה", שבו נטען כי ישראלי שכנע אותו להישאר בברה"מ, כדי להמשיך בפעילותו למען יהודי ברה"מ.

בשיחה טלפונית עם סוכנות הידיעות הצרפתית הכריז ביגון, שקיבל ב־7 בספטמבר היתר יציאה, 16 שנה לאחר שהגיש את בקשתו הראשונה, כי הוא נשאר בברה"מ רק משום שבנו בוריס לא קיבל היתר לעלות ארצה. זה איננו יכול לעזוב את ברה"מ, משום שהורי אשתו לא חתמו על מסמך שאותו דורש משרד האשרות „אוביר" מכל המבקשים להגר.

יוסף ביגון הביע דעתו כי פרסום המאמר ב„איזווסטיה" משתלב ב„מערכה שנועדה להפחיד את היהודים הסובייטיים המקיימים קשרים עם יהודים בחו"ל".

העתון ידע לספר כי „שליח מקורב לחוגים של 'המוסד' ושמו בן־אברהם ביקש מביגון להישאר בברה"מ בשיחה שנערכה בשולי יריד הספרים במוסקווה בחודש שעבר".

דגים, צביים וצבות שונות מתו בימים האחרונים מהרעלה בחוף הים של הרצליה. מקור ההרעלה כנראה בשפכי מפעל באיזור. מנכ"ל רשות שמורות הטבע אורי ביידץ פנה ודרש טיפול דחוף למניעת הזרמת השפכים המסוכנים לים. (צילום: יעקב כץ)

ברה"מ מקימה בסיס מודיעין בג'בל ברוך

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

ברה"מ החלה להקים בסיס מודיעין קטן על פסגת הר ברוך בלבנון – כך מסר השבועון הערבי „אלמוסתקבל", היוצא לאור בפאריס, בגליונו האחרון.

השבועון טוען, כי מידע זה נמסר לו על־ידי אנשי המיליציה הדרוזית בראשות ואליד ג'ונבלאט, השולטים כיום על מרחב הר ברוך, השוכן כ־40 ק"מ מצפון לגבול ישראל.

לידיעה זו אין אישור ממקורות אחרים.

שיבושים בטיסות בשל עיכוב בבדיקות בטחון

(ע). – כמעט כל הטיסות שיצאו אתמול את נמל התעופה בן־גוריון יצאו באיחור של 30 דקות עד שעה ומחצה, בשל עיכובים בבדיקות הבטחוניות של הנוסעים.

כל מנהלי התחנות של חברות התעופה קבלו אתמול את־הצהרים ש„יש יותר מדי נוסעים ופחות מדי בודקים".

מנהלי תחנות חברות התעופה אמרו, כי בעקבות זאת, הטיסות יוצאות באיחור. עם זאת היו חברות, ומדובר בעיקר בחברת אל־על, שנאלצו להשאיר עשרות נוסעים בשדה התעופה ולהמריא בלעדיהם, כדי לא לשבש את זמני הטיסות. החברות שלחו אתמול את הנוסעים לבתי־מלון על חשבונן והם יטוסו רק היום.

העיכובים החלו מאז לקחה רשות שדות התעופה לידיה את האחריות לבדיקות הבטחוניות, אך הרשות אינה מצליחה לגייס כוח־אדם מתאים, די הצורך, למנוע עיכובים כאלה.

איך תהפוך כל שקל שלך לחמישה שקלים ברכישת דירה.

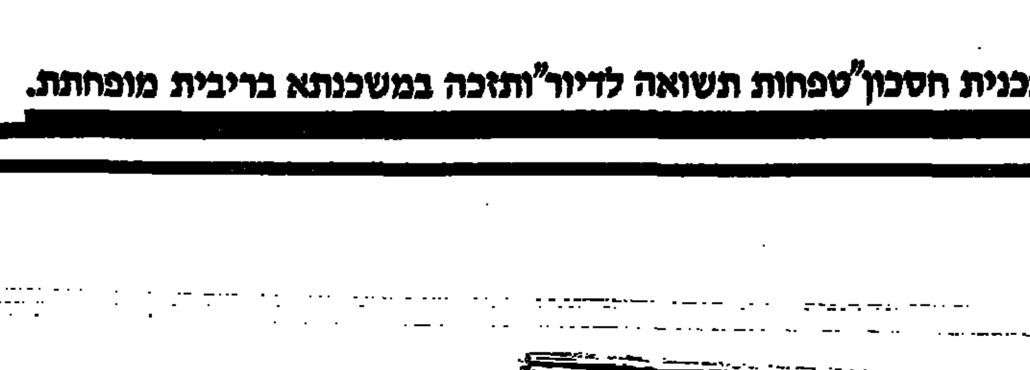

■ "בטפחות תשואה לדיור" תוכל להפקיד כל סכום חד פעמי (החל מ-3,000 ש"ח) לתקופה של שנתיים וחצי, חמש או שמונה שנים.
■ הסכום יהיה צמוד במלואו למדד וישא ריבית עד 5% לשנה.
■ בתום שנה מיום ההפקדה תהיה זכאי למשכנתא בריבית מופחתת.

המשכנתא גדולה פי ארבעה מסכום החסכון שלך* - כל שקל שלך ייהפך ל-5 שקלים ברכישת הדירה.
■ הזכות להלוואה שמורה לך מתום שנה ועד למועד משיכת כספי החסכון.
■ אם תחליט לא לרכוש דירה, אתה נהנה מתכנית חסכון טובה ביותר.

* עד למכסימום המותר (כיום 55,000 ש"ח) בכפוף לכללי בנק ישראל.
- המבצע לתקופה מוגבלת. הבנק רשאי להפסיק את המבצע בכל עת.

פתח תכנית חסכון "טפחות תשואה לדיור" ותזכה במשכנתא בריבית מופחתת.

בנק טפחות

דחף

מכذا من الاصل

מפולת שערים נוספת במניות

ירידות של כ־6% במניות הכבדות אתמול ★ התיקון הטכני מיום חמישי נמחק לחלוטין – מדד המניות החופשיות בשפל ★ הצעים וירידות עד 1% בבנקאיות ★ ירידות תלולות ושערי מוכרים בלבד במניות החופשיות ★ פדיונות בקרנות הנאמנות ★ לאומי פיא ובטוחה רכשו סחורה בירידות חדות ★ בנ"ע רבים נמחקה תשואה של חצי שנה ויותר ★ למרות רמת מחירים אטרקטיבית חשש ניכר לבאות ★ בעלי עניין מתחילים לרכוש מניות במהלך המפולת

מאת שמואל רוזנבלום*

מפולת שערים פקדה שוב את הבורסה לנ"ע והוקעה המעט הה גדול במיוחד תוך התמוססות בולטת בתשואת נ"ע רבים. בולת הכבדות החלה עם פתיחת סיבוב המסחר הראשון כירות המשתנות. הסיבה לתבירות אינה ברורה די הצורך, נראה בעליל שמנהלי תיקים ויועצי נ"ע המורים להקטנת פירמידציות במניות גם במחירי המסחר וירידות תלולות. בעית מכירת העגיקה ללא ספק על השוק הבוגר היתה הנזילות הגבוהה של קרנות המניות שחלקן ישב בפרתזוריות מניות בגיב 85% לערך מסך הנכסים. אתמול במסכם הפדיונות הבינלאומיים בקרנות, שתי נקודות אור בודדות עשויות לסייע מעט לאפוטרופסים הנמוכים שהולכים ונעלמים כמהירות. הנקודה הראשונה היתה רמת שערים נמוכה בבניות רבות, ברמת מדד המבציעה על שחיקה בתבית התשואה והיאליה בבניות רבות. בבניות רבות אחרות אף ישנה שחיקה טכנילית היה. הציבוק השני הינו התחלת רכישות מצד בעלי עניין וקונצרנים בנ"ע שלהם, תופעה זו הלך ויגבר בכל שהירידות בסקיים יימשכו. המוכרים הפעילים ביותר אתמול כמנתר היו קרנות בליל ובטוחה שרכשו נ"ע בירידות חדות. לבניות הבנקאיות נרכשו הצעים גדולים וירידות שערים של עד אחוז במניות הבנקאות, בחלק כמניות החופשיות נרשמו היצעי ענק מלכתחילה ואת מיותר כוונה לרשום את ערך כמשורים כלבד בירידה „קטנה" בת 5% בלבד, עד שפני הדברים יתבהרו. התודית בה נתונה הבורסה אינה תורמת באפשרה לשקם תבפשי של סוחרי הבורסה המאבדים את יכולתם לקבל החלטות במהלך תנודות חדות. לקראת סיום המסחר ובמהלך הבסחר הרב־צדדי ניכרה קליטת הצעים מבידה יותר בהשוואה לתחילת המסחר, אין בכך להעיד בבראה על שינוי כלשהו מעבר לתקופת שהיה אולי תורגש התייצבות כסויסת בבורסה. לפתיחת המסחר מחר גדול שסביר תהיה ללא ספק השפעה ניכרת על מהלך המסחר אצלנו בימים הקרובים.

המסחר במשתנים – ירידות תלולות 5.49%

כפולת השערים בבורסה נמשכה גם אתמול לאחר יום הפוגה בודד בו נרשמו עליות שערים. סוחרי הבורסה הגיבור המעילים אתמו בולסוס תנודות ומכירותיו. במהלך המשתנים היו בכל מחיר וללא היסוס. אתמול היו קונים גדולים במשתנים, קרנות בל"ל־פיא ובטוחה מהקונצרן כלל רכשו שלל נ"ע בירידות חדות. כבר בפתיחת המסחר במניות הבינלאומי נרשמה מכמות מכירה מבוהלת, הקונים מבבר לא הרדוו למכסר את המכבים והשערים בשערית המניות ירדו כ־6% יותר. קרנות של בנק דיסקונט ספגלו בעת הפדיונות מבדיין גדול בבסיתור נמבו אתמול עם המבסים למכור מניות. קרנות בנק הפועלים בלטו כמאסיביות במסחר תוך תמיכה קבה יחסית במניות הקשורות לקרנות הפועלים. על יתר מסחרי עסקאות גדולים בקשור במניות הבינלאומי 5.75%– 10440 ע.ב, ים המלח 4.75%– 11340 ע.ב, בית חרוה 5.25%– 196 ע.ב, כלל תעשיות 5%– 308000 ע.ב, טבע 4.5%– 5140 ע.ב, כלל ישראל 6%– 45800 ע.ב, פטרוכימיים 6%– 67000 ע.ב. גם במניות כלל סחר, אלרון, אלרון, עלית תנוספות נרשמו מחזורים גאים יחסית. בסיבוב המסחר השני נרשם שיפור קל לעשות הסיבוב הראשון תוך גידול בנפח הכספי. במסחר בשעות הצהריים נרשמה מגמת הצעים קטנים עד בינוניים שנקלטו במהירות. ביקוש בלט במניות הבנק הבינלאומי והיצע גדול למדי נרשם בפטרוכימיים ובכלל תעשיות. סיכום המסחר במשתנים מלמד על מחיקת התיקון הטכני בשערי המניות שנרשם ביום ה' האחרון. עניין התיקון הטכני בשוק הבוכר הופך להיסחר של כמש, ספק אם הירידות אתמול יביאו הצעם לתיקון טכני היום לאור העצבנות הגדולה ונפח ההצעים הגדול. נראה שגם רמת שערים נמוכה לא תהיה סיבה לתיקון טכני שכן הרמה עלולה להיות אטרקטיבית יותר בשערים נמוכים יותר. אתמול בלטה תופעת הכבדות הצעים בנ"ע חופשיים רבים כדי לרשום שערי מוכרים בלבד בירידה של 5% בלבד. קליטת הצעים הבאה במ.הר. עורדה מעט את הסוחרים.

קרנות הנאמנות – ראויה לקיזה הכיבוך בינוני

חלק מקרנות הנאמנות מבזיות ביקים האחרונים כלחץ מתמשך עקב היקף הפדיונות ושיושבותיהם מניות בבחון יחסית הגעה סביב כ־85% לערך במניות. בין הקרנות הלחוצות ביותר בולטות קרנות של בנק גדול ושל בנק בינוני. קרנות אלה מתנועות בכל מחיר להוציא את הכסף הנזיל ולפייד זו מקשות על הפעילות. קרנות לאומי־פיא מבלות בשוק הבוכר עמצה ברישיבה תוך פעילות ערה וקליטת הצעים באה. מבהלי פיא סבורים כנראה שבמדד מניות של כ־116 לערך ולאור שחיקת השערים הגיגה הסיבוך ברכישה בטוך יחסית. לפיא ישנה יכולת למשול באחוזת בנכיין יותר עקב נזילה בשוק והכוללת להתפן בין קרנות מניות לקרנות סולידיות. המגינים במנהלי פיא עשויים להתגלות כמוצלחים אם השוק יתייצב, אם השוק יתדרדר עשויים גם בפיא לשקול שנית את מעורבותם בשוק הבוכר. אתמול נרשמה תנועת פדיונות בקרנות בערך כספי של כ־12 מיליון דולר לערך. המשך פדיונות כספיים גדולים או בינוניים יכניס את מערכת הקרנות ללחץ משמעותי יותר ועימו אינבנצות „לעזור" למתרחש בשוק בעת ירידות. נראה שבקרוב עשויות קופות הגמל והקרנות הסולידיות להלות מעורבות יותר במתרחש בבורסה.

שוק המניות – תגיה לרמות השערים בינואר

בשערי מניות רבות נרשמה ירידת שערים תלולה שמחקה את כל (או כמעט) עליית השערים מתחילת השנה. נראה כי בשוק הנוכחי הפסיקו האינדיקטורים הכלכליים להשפיע על המתרחש, בתנאה שמדד המחירים ינוע סביב 19% לערך בסיכום שנתי, הדולר כבר פתח בינואר בשיעור של 10% מניות מניות רבות בתשואה שלילית של כבש. הדבר בולט במיוחד במספר מניות של חברות סולידיות בבורסה. יועצי נ"ע רבים שחזרו אתמול אינם מסוגלים להעריך היכן ייעצר השפל בשערי נ"ע. מרבים טוענים שמדד במניות החופשיות ברבה של 115 מסמן תזילה התייצבות בבורסה ורמות של קנית נ"ע לפרק זמן בינוני הארוך, מנגד התלמותיות בגלל מחירים עשויות להביא להמשך ירידות בבורסה התלאביבית. באה"ב לפחות „רשמה עליית שערים בה עד לפלולה. אצלנו ברורב נרשמה שחיקת שערים עד בשרם הולה מפולת השערים. „מגעה" בבורסה האמריקאית לא השתתפנו, במפולת השרים ובמפולת אנו שותפים כמעט מלאים. בורר שהפולה למתרחש בגלל סדרים מקשה עוד יותר על הפעילות בישראל. ההתרחשויות האחרונות אצלנו הביאו לפספיסים גובר והולך בנוגע לנוכחות בסוף מפדיון והבנקאיות לקרנות הנאמנות ולשוק המניות. העובדה היחידה שבינה להתנפם בה כיום בבורסה הישראלית היה רמת מחירים נמוכה כיותר במניות רבות. רמה זו אף שהיא אטרקטיבית לאשקעה נתקלת כאמור בבהלת מכירות אגרסיבית והמצב זה שיקול המחירים אינו פרמטר מתמיד. בזמן זמן בינוני עשוי שיקול רמת המחירים להחזיר לשוק את מחפשי המציאות למימים שכן בבוצה של עניין בחלק מהמניות גדול שווי ההון העצמי משווי השוק שלהם.

אופטימיות מוגזית בבנקים

המערכת הבנקאית ממשיכה להפיץ הערכות אופטימיות שונות לגבי המצב בבורסה, חלק מהבנקים סובר שרמת המחירים הנוכחית אטרקטיבית להשקעה וחלק אחר עוסק בהקמת לוחי הפדיון בקרנות הנאמנות. פעילי וסוחרי בורסה טוענים אגבע מאשימה כלפי הבנקאים לכיעם לא טרחו הבנקים הקרנות שבניהולם לאוש את הבורסה. אלה גילו רפיון במשך. במעט תמיד בעיתונות בהרצאות קשות מפניה המחירים אשמות שונות, ללא תמיד מוצדקות. כלפי הבנקים. כלכלני הבנקים מפרסמים בעיתונות מה כחודש ויותר הערכות בורסאיות אופטימיות למרי תוך הדגשה שרמות המחירים במניות רבות אטרקטיביות, בדיבור מי שפעל עפ"י פרסומי הבנקים נזל הפסדים. הבנקים אינם היחידים שהיו אופטימיים. אליהם הצלו רבים ושונים מאנשי המקצוע ופעילי הבורסה. היוכבן שרמגה כבת שנים שתיקה מפרשנות. היוכבן שכן הכורסים והמפפסיסים בקשו רב כפולים עפ"י פרשנותם שלהם עצמם. בכל המערכת הכלכלית נראה קונצנזוס כלל בנוגע המבוך בורסה ביותר. שכן היהנא ראשי כלל סבר נ"ע בהשקעה טובה בשוק וחכשים כיום. מול הצעים כבדים וידירות שערים תלולות. התקוות הבנקאיות להתגברות רמת שערים חדשה במניות ועניין להשקעה ארוכת טווח עשויות להתגלות כמשוללות יסוד לאור. האמריקה הבעדות ותופעת "המזרח" היהודי. בבוכה יתקשו בבנקים להעריך את הצפוי בבורסה האמריקאית וזה כידוע אינדיקטור רב חשיבות להשפעה על המתרחש בבורסה שלנו.

*הכותב מנהל תיקי השקעות

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5290.71	5217.86
אבוקה	459.23	457.86
אגמ	254.82	255.25
אדיר	1687.41	1675.75
אדם	2381.59	2366.03
אופיר	1996.42	1985.27
אור	433.97	430.52
אורין*	140.04	139.06
אורלי	283.08	281.01
אורן	790.00	784.89
אייל	4063.65	3967.30
אירים	5443.16	5325.64
איתן	755.30	749.91
אלה	618.80	614.07
אלונים	671.45	666.99
אלייסט	99.94	97.67
ארז	329.02	326.9
אש	152.54	149.26
אשל*	181.54	180.38
אתגר	251.89	249.52
בהלה	2319.25	2304.47
ברוש	525.07	521.70
ברק	503.07	499.78
ברקת	309.53	308.11
בריש	1539.22	1529.18
גבע	—	—
גדין	439.48	436.82
גיא		
גל	3363.40	3330.11
גליל	631.48	624.25
דוכיפת	371.28	368.73
הוכבת	494.74	491.34

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
חלב	242.37	240.49
חדוה	1550.11	1521.76
חוחן	265.58	268.46
חליה	584.47	574.89
חמר	348.57	334.48
חפל	390.11	387.67
חרס	399.42	395.96
חד	545.75	535.82
חגית	2754.75	2699.58
זוהר	—	—
זיו	—	—
טור	478.86	475.63
תמיות	161.26	160.15
תלימן	138.79	138.47
חלמיש	215.10	214.24
חץ	146.22	145.93
ששי	1458.29	1445.76
טל	6531.49	6262.35
יובל	443.99	441.16
יהלום	2301.55	2286.17
יסודות	378.63	375.60
יעה	440.51	437.75
כוכב	323.96	321.85
כול	135.07	132.15
כלנית	643.61	632.99
כספית	257.43	256.20
כרמל	148.50	146.51
כתר	1206.81	1192.15
להב	4839.22	4747.48
למשקיע	124.16	122.80
לפיד	384.79	377.30

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
לפס	1865.44	1851.38
לשם	362.37	360.91
מגדל	1301.75	1295.11
מגמה	3831.20	3806.18
מגד	254.19	252.52
מגוון	3655.36	3632.20
מגל	402.30	399.89
מור	1754.61	1743.44
מורן	884.38	876.25
מכח	25345.54	24955.60
מיטב	992.26	985.76
מלפף	4574.20	4545.51
מעין	757.48	752.81
מקשה	367.78	366.25
מרגלית	1555.89	1346.94
מרום	120.86	120.37
מרום	1292.93	1284.45
מגה	—	—
נגה	296.91	295.76
נוף	492.74	486.57
ניל		
נכיון	656.12	644.99
נחלה	137.97	136.98
סלע	358.24	356.65
סגולה	514.28	510.76
ספיר	388.81	386.59
סער	179.02	179.00
סביר	367.56	365.40
עידית	767.37	764.42
עדן	485.42	476.54
ענבל	1266.35	1256.75

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
עגת	2493.63	2476.56
עמרי	484.63	481.57
עופר	133.19	132.41
פאר	1637.86	1626.76
צבר	556.38	552.59
צופית	478.32	475.81
צוק	124.70	124.70
צמיר	1088.36	1080.17
צמרות	551.15	525.42
צפרת	1868.00	1856.23
קלע	2295.09	2250.53
קשת	101.75	101.09
רקנת	18500.85	18354.90
רימון	130.20	129.99
רקפת	782.35	769.33
רשף	411.60	408.33
שבים	438.32	435.48
שגב	341.29	338.85
שידה	455.12	451.94
שמיר	394.32	391.61
שנהב	760.67	750.10
שסק	807.35	787.94
שפר*	183.92	182.67
תאנה	250.12	248.71
תהר	535.74	532.68
תירוש	535.65	529.55
תנופה	101.72	101.18
תפוז	237.75	236.37
תמה	193.02	191.64
תרשיש	1483.23	1473.18
תשרי	525.70	516.59

נסחרות במט"ח

רשימה מקבילה

שרותים

מלונאות ושרותי תיירות

מחשב ושרותי מחשב

נדל"ן בינוי ופתוח

חקלאות

טקסטיל והלבשה

מתכת ומוצריה

מוצרי בניה

מוצרים בסיס, גומי ופלסטיק

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

תעשיות שונות

השקעה בתעשיה

חברות השקעה

חיפושי נפט

מעותנים

שם	מספר עסקה	שער הבסיס	שער נעילה	שינוי באחוזים	מחזור בש"ח
[illegible]	35	7053	7053	-6.75	11255
[illegible]	10	212	231	-7.23	45740
[illegible]	28	363	363	-3.22	102666
[illegible]	10	8947	8923	-6.00	3286
[illegible]	23	2241	2241	-4.76	21883
[illegible]	12	34977	34977	-6.00	570
[illegible]	32	855	855	-5.52	43003
[illegible]	24	2696	2696	-6.00	10032
[illegible]	26	61982	61982	-4.00	629
[illegible]	9	620	620	-5.20	18789
[illegible]	22	13871	13871	-6.00	3851
[illegible]	5	806	806	-5.95	5064
[illegible]	9	3756	3758	-4.50	2700
[illegible]	8	233816	233818	-7.00	47
[illegible]	44	9856	9830	-4.75	5735
[illegible]	20	2477	2477	-4.77	12844
[illegible]	39	757	755	-6.21	85173
[illegible]	36	307466	307466	-5.00	197
[illegible]	10	11427	11305	-7.00	1108
[illegible]	40	208	206	-4.59	347225
[illegible]	9	7716	7634	-7.00	4304
[illegible]	23	954	947	-0.97	24976
[illegible]	37	3814	3814	-5.99	12653
[illegible]	39	2191	2191	-7.00	21194
[illegible]	38	1066	1066	-5.24	49580

מזון ומתכת, אלקטרוניקה ואופטיקה

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

השקעות תעשיה

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

תעשייה

מזון ומבק

טקסטיל והלבשה

מתכת ומוצריה

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

כלולים בהסדר הצמדה

בנקים למשכנתאות

מוסדות מימון

ביטוח

מסחר ושרותים

מסחר

שרותים

מלונות ושרותי תיירות

מחשבים ושרותי מחשב

עובדי „כיתן נצרת" שעו לאזהרה – חזרו לעבודה

(ע). – 700 עובדי מפעל הטקסטיל „כיתן נצרת" חזרו אתמול לעבודה לאחר 15 ימי שביתה. בכך נענו לתביעת מועצת הפועלים בעיר שהזהירה אותם כי לא תטפל בעניינם כל עוד הם שובתים ללא הכרזת־סכסוך עבודה כנדרש בחוק.

מזכיר מועצת הפועלים יצחק משה מסר אתמול כי המועצה תיכנס עתה למו"מ עם הנהלת כיתן כדי לחתום על הסכם עבודה חדש במטרה להיטיב את מצבם של העובדים שחלק גדול מהם משתכר לדבריו לא הרבה יותר משכר המינימום.

בשביתה פתחו 150 עובדי מחלקת האריגה שדרשו להוסיף להם לאלתר 20 אחוז למשכורתם „משום שאינם יכולים לגמור את החודש ולפרנס את משפחותיהם". כעבור מספר ימים הצטרפו אליהם כל עובדי המפעל ונסיונות מועצת הפועלים להחזירם לעבודה ללא תנאי עד סיום המו"מ על הסכם שכר חדש, לא נענו. בעקבות זאת הפסיקה המועצה את הטיפול בעובדים אך עם חזרן עתה לעבודה, יחודש המו"מ.

תעריפי הורף בארקיע

מאת אריה אגיד

ביום א' הקרוב יונהגו תעריפי החורף החלים גם בטיסות־הסכר הם יעמדו השנה על 270־300 דולר ליעדים האירופיים, אמר אתמול ל„דבר" מנכ"ל ארקיע יוסי רוזן. להלן המחירים:

ציריך 270 דולר, בינכן 280, שטוטגרט 280, לונדון 285, פאריס 290, קלן 290, פרנקפורט 290, המבורג 300 דולר.

ארקיע תפתח בשנה הבאה קו חדש לקפריסין. כן תתחיל לטוס לבאזל. נשקלת האפשרות לפתוח קו שכר ישראלי לאיטליה ואולי גם ליוגוסלאוויה. בינתיים נבשלו המאמצים לפתוח קו ישיר ללוקסור בשל חששות המצרים שתיירים אלה יעדיפו לבוא לשם דרך ישראל.

קורפו לפינלנד

שר התחבורה חיים קורפו יוצא היום לפינלנד לשיחות על חתימת הסכם תעופה בין שתי המדינות.

דבר של היום הוא דבר חדש

למשפחת לינדנבואים

אתכם באבלכם על מות

יואל ז"ל

הנהלת תנובה אקספורט ועובדיה

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו יוסף בן־טוב

במות אחיו ז"ל

„הארגז" בע"מ

למשפחת וילנסקי ולבית מפעלי מתכת נצר־סירני

השתתפותנו באבלכם הכבד על מותו בטרם עת של ידידנו

יוסף וילנסקי ז"ל

קניון עמידי הובלות בע"מ
מושב בני עטרות

לחברנו עוזיאל ברכה

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף ירושלים
ההנהלה והעובדים

חוזרים לעתונות טובה

לחברנו מהאמוד סאלח

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
מינהלת אזור השרון ועמק חפר
ההנהלה והעובדים

אנו מודיעים בצער על פטירת

ד"ר אופנהיימר אברהם

הלויה תערך בעין הורד איחוד היום, יום שני ג' חשון תשמ"ח 26.10.87 בשעה 15.30

המשפחה
ובית עין הורד איחוד

לחברתנו רחל חיים

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

החוב ברוטו של קיבוצי התק"ם – 2.3 מיליארד שקל

מאת דויד מושיוב

היקף החוב ברוטו של כלל קיבוצי התק"ם לשנת 1987 (במהדיר אוקטובר 1986) מגיע ל־2.3 מיליארד שקל, מהם 1.8 מיליארד שקל לזמן ארוך ו־500 מיליון שקל הם חובות לזמן קצר. כנגד חוב זה יש לקיבוצי התק"ם נכסים פיננסים שונים כגון: קופות גמל, תכניות חסכון ניירות ערך שונים בסך כולל של 450 מיליון שקל, כך שהחוב נטו של קיבוצי התק"ם מסתכם ב־1.85 מיליארד שקל.

קיבוצי התק"ם משלמים על חוב זה השנה ריבית של 230 מיליון שקל. הריבית הריאלית הממוצעת לחובות לזמן קצר היא 25%, ואילו בחובות לזמן ארוך נעה הריבית הריאלית בין 6 ל־11 אחוז.

בעולם הרחב נעה הריבית הריאלית לחובות לזמן ארוך בין 4.3 אחוזים בארה"ב ועד ל־8 אחוזים בשוודיה כאשר ביניהן מצויות בריטניה, יפאן, צרפת, הולנד, מערב גרמניה ואוסטרליה. הריבית על חובות לזמן קצר בארצות שונות ברחבי תבל נעה בין 2.6 אחוזים בארה"ב ועד 6 אחוזים בהולנד, כאשר במערב גרמניה הריבית היא 3.3 אחוזים, ביפן 3.7 אחוזים, בבריטניה 4.9 אחוזים, בצרפת 5.9 אחוזים ובשוודיה 5.7 אחוזים. בישראל מגיעה הריבית הריאלית על חוב לזמן קצר ל־36 אחוז לשנה.

קיבוצי התק"ם חייבים להחזיר השנה חובות בסך 450 מיליון שקל. במהלך השנים 1983 – 1987 שלמו קיבוצי התק"ם 750 מיליון שקל ריבית על חובות.

קיבוצי התק"ם תובעים להחזיר להם באמצעות ההסדרים, שהושגו עם משרד האוצר את הריבית היתרה שהם שילמו ומשלמים בשל מדיניות הממשלה והמדובר הוא בסכום של 500 מיליון שקל.

קיבוצי התק"ם צופים תפוקה בשנת 1987 בתעשייה, חקלאות ובתיירות בסכום של יותר משני מיליארד שקל וזו היא צמיחה בשיעור 12 אחוז בהשוואה לשנת 1986. העודף התפעולי בכלל קיבוצי התק"ם מגיע לכדי 33 אחוז מהתפוקה ובהשוואה למיגזרים אחרים של המשק הדבר נחשב כגבוה.

קיבוצי התק"ם תובעים להוריד את הרצאות הריבית עד למכסימום של 100 מיליון שקל בשנה.

הממשלה תנפיק את מניות „בזק" לפי המודל של „בריטיש טלקום"

מאת אמנון אסד, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

הנפקת מניות חברת „בזק" תיערך לפי מודל של הנפקת חברת התקשורת „בריטיש טלקום". כך אמר בסוף השבוע שר התקשורת גד יעקבי בפגישה עם נציג הבנק האמריקאי להשקעות „פרסט בוסטון בנק", שזכה במכרז להכנת התוכנית למכירה והנפקה של חברות ממשלתיות.

נציג הבנק בפלו קווינסקי, נפגש ביום ו' עם ראש הממשלה יצחק שמיר ועם השר יעקבי, שאמר כי לדעתו יש למכור חלק במניות „בזק" לעובדי החברה. כמות המניות שתימכר לעובדים תיקבע במועד מאוחר יותר.

קווינסקי, שהבנק שהוא מייצג עבד מאחורי הנפקת מניות „בריטיש טלקום", תמך בגישה זו.

לדברי קווינסקי, החל כבר הבנק האמריקאי בבדיקה לגבי הדרך הרצויה למכירת חברות הממשלה בישראל. לדבריו אמורה הבדיקה להסתיים במארס בשנה הבאה.

פרדסני הרצועה מבקשים לייצר שימורי הדרים

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

„איגוד מגדלי ההדרים" בעזה מבקש להקים באזור תשלובת תעשייתית לייצור שימורי הדרים, הפקת כוהל מקליפותיהם, ותכלול מפעל קופסאות פח.

הרקע לבקשה הוא קשיי שיווק לחו"ל שנגרמו, בין היתר, בגלל האיסור הישראלי לשלוח מנמלי ישראל פרי לאירופה המערבית, וסירוב המצרים לאפשר שיווק מנמל פורט סעיד.

בעונה הקודמת שיווקו פרדסני עזה לתעשיית השימורים הישראלית 77,730 טונות שהם יותר מ־45 אחוז מהיבול שהושג באותה שנה.

הפרדסנים פנו ל„בנק האיסלמי" שיסייע להם במימון הפרויקט. שר המסחר והתעשייה אריאל שרון הביע בעבר התנגדות להקמת מפעלי שימורים בעזה משום שהם עלולים להתחרות במפעלים בישראל.

משה כהן, יו"ר ארגון התעשיות עתירות הידע:

משרד האוצר מגלה אטימות לצורכי התעשיה עתירת הידע

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

משרד האוצר מגלה אטימות מוחלטת לצורכי התעשיה עתירת הידע, אינו מאפשר לה לגייס הון ציבורי ונוהג כמי שפתאותיו בידו, כמי שיש בידו משאבים ומתצבים לרוב, כמי שאינו מבין שבמדינת ישראל המשאב היחיד שיש לנו הוא המוח היהודי, התחכום, החשיבה המקורית והיחודיות הטכנולוגית הגבוהה – כך אמר משה כהן, יו"ר ארגון התעשיות עתירות הידע בישראל, בהופיעו לפני מנהלי מפעלי תעשיה קיבוציים.

כהן קרא לקיבוצים לקבוע כיעד מרכזי לשנים הקרובות להיכנס בארח מאסיבי לתעשיות מתוחכמות הן למען שיפור כלכלת הקיבוצים והן למען עצמאותה הכלכלית של המדינה.

כהן מתח בדבריו ביקורת חריפה על משרד האוצר וטען כי הוא מתייחס אל התעשייה המתוחכמת כמי שכבר הוליס לסגור פרויקט לאומי נוסף, או לפחות לתת לו למות מיתת נשיקה. הוא ציין כי בתעשייה עתירת הידע – ורק בה – מייצרים מוצרים שהערך המוסף שלהם גבוה, עד כדי כך שהיחס בין ההשקעה בעלות הייצור הזהות של להגיע גם לאחד ל־5 או לאחד ל־10, דהיינו על כל דולר השקעה, 5 או 10 דולרים רווח, וישנם מקרים כאלה. פרטים: אהוד קריב, טל. 457729

"מבני תעשייה" תקים המפעל החדש לבקבוקי זכוכית בדימונה

מאת דני גוב

חברת "מבני תעשייה" מנהלת בימים אלה מ"מ בדבר הקמת מפעל בקבוקי הזכוכית החדש של חברת "טמפו" בדימונה.

חברת מבני תעשייה אומרת, כי המפעל אמור להשתרע על שטח של כ־15 אלף מ"ר והחברה אמורה להקימו תוך זמן קצר, כדי להענות לבקשת טמפו, הזקוקה בדחיפות לבקבוקי זכוכית בשל המחסור הגדול בשוק.

בחודש הבא צפויה הנפקה של מניות החברה בבורסה.

"אלכס אוריג'ינל" רוצה לקלוט מפוטרי הלביא

מאת דני גוב

חברת "אלכס אוריג'ינל", ליצור מזגנים לרכב בוחנת אפשרות לקלוט את מפוטרי פרויקט הלביא. החברה המתמודדת על שווקים זרים זקוקה, כך אומר מנכ"ל החברה, אלכס הורביץ, לכוח אדם מקצועי ומיומן.

החברה, כך נודע, עומדת בפני הרחבה ניכרת של מפעל ייצור המזגנים בשל הגידול ביצוא.

המפעל זקוק, לצורך ההרחבה, בעיקר לבעלי מקצוע בתחום המתכת, שבשנים האחרונות יש קשיים משמעותיים בהשגתם.

בירורים ראשוניים כבר נערכו עם הרשויות הנוגעות בדבר באשר לקליטת מפוטרי פרויקט הלביא במפעל.

נדל"ן / דני גוב

צוותא מכרה רבע מפרויקט הקוטג'ים באלפי מנשה

חברת הבנייה "צוותא" מכרה בחודש האחרון 10 קוטג'ים מתוך 40 שהוציאה למכירה באלפי מנשה, שבשומרון. אברהם אמיתי המנכ"ל אומר כי חמישה מהקוטג'ים נמכרו כבר במחירם החדש – 90 אלף דולר פלוס מע"מ. צוותא העלתה המחירים מ־87 אלף דולר ל־90 אלף דולר בעקבות התייקרות התשומות ועליית המדד.

הפרויקט המבוקש הוא קוטג'ים דו משפחתיים. כל יחידה כוללת 5 חדרים בשטח של כ־130 מ"ר על קרקע של 330 מ"ר.

בתכנית החברה למסור את דירות הקוטג' החדשות למשתכנים עד סוף 1988.

תכנית חסכון חדשה לדיור

בנק טפחות מפעיל תכנית חסכון חדשה "טפחות תשואה לדיור", המקנה לחוסך זכות לקבל משכנתא לרכישת דירה, גם בעתיד, כבר מתום השנה הראשונה לחסכון. סכום המשכנתא המובטחת הוא פי 4 מיתרת החסכון (כולל ההצמדה) והיא תנתן בריבית מועדפת של חצי אחוז פחות מהריבית שתהיה נהוגה בבנק בעת קבלת ההלוואה.

התכנית הבסיסית תנאים גם מבחינת תנאי החסכון, אומר הבנק. שעור הריבית מגיע ל־5% בשנה. התכנית פועלת במסלול הפקדות חד פעמיות בסכום של 3,000 שקל ויותר לכל הפקדה ולחוסך אפשרות לבחור את התקופה – 30 חודש, 5 שנים או 8 שנים.

150 באו – 10 קנו וילות

10 וילות נמכרו במהלך 10 ימים בשכונת הוילות החדשה "נווה הבריח" בזכרון יעקב. 150 משפחות באו לאתר הבנייה ובתוך זמן קצר נמכרו 10 וילות. את השכונה מקימות חברות ברמז ביחד עם חברת משה"ב.

ליפשיץ מוכר קוטג'ים בירושלים

הקבלן הירושלמי מתיתיהו ליפשיץ מוציא למכירה, 82 יחידות דיור בפסגת זאב ו־25 קוטג'ים מפוארים במבשרת ירושלים. הדירות בפסגת זאב בפרויקט "נוף יהודה" הן בנות 3, 4 ו־5 חדרים. הדירות ייבנו מול שכונת "בנה ביתך" בתר המשקיף למדבר יהודה. שטח הדירות בין 85 מ"ר ל־125 מ"ר לחלקן דירות צמודות.

דירות 3 חדרים יימכרו במחיר החל מ־65 אלף דולר, ארבעה חדרים במחיר החל מ־77.5 אלף דולר ו־5 חדרים במחיר מ־85 אלף דולר.

החברה מציעה במבשרת ירושלים 25 קוטג'ים אחרונים בפרויקט של 115 קוטג'ים. הקוטג'ים הם בגדלים שבין 145 מ"ר ל־250 מ"ר. מחירי הקוטג'ים המוצעים למכירה הם בין 140 אלף דולר ל־190 אלף דולר ללא מע"מ.

במוסד לביטוח לאומי מתנגדים לגילום הקצבאות

מאת חיים ביאור

יו"ר הוועדה לזיקנה ושאירים במועצת המוסד לביטוח לאומי, עו"ד יהודית נחמן, הודיעה על התנגדותה להצעה של ועדת ששינסקי לרפורמה במיסוי, בדבר גילום של קצבאות הביטוח הלאומי וחיובן במס. לדבריה, פירושה המעשי של הצעה זו הוא העברת כספים מהמוסד לביטוח לאומי למשרד האוצר.

עו"ד נחמן, המשמשת יועצת משפטית של האגף לבטחון סוציאלי, טוענת שהצעה זו לגלם את הקצבאות – היינו הגדלתן על הנייר והשארתן ברמה הנמוכה של היום לאחר שנוכה מהן מס – תטעה את הציבור ותגדיל את ההוצאות של המוסד לביטוח לאומי בסעיף של תשלום אחר גמלאות, מבלי שאף מבוטח אחד ייהנה מכך.

היא מציינת כי נושא הגילום של הקצבאות וחיובן במס, מעורר שאלות לא מעטות: האם מתכוונת ועדת ששינסקי להציע גילום הקצבאות בהתחשב במס השולי של כל זכאי לקצבה? האם קצבאותיהם של מי שחייבים בשיעור מס גבוה בגין הכנסותיהם תהיינה גדולות יותר מקצבאותיהם של אלה ששיעור המס שלהם נמוך יחסית? ומה באשר לאלה שאינם חייבים כלל מס?

„מיסוי הקצבאות של הביטוח הלאומי אינו נושא חדש", מדגישה עו"ד נחמן. „אפעל בכל דרך שגם הצעה חדשה זו של הגילום תוסר מהפרק. אם הצטברו סכומים גדולים בקופת המוסד לביטוח לאומי, יש להפנותם למטרות שלמענן הם נגבו ויש לשקול שיפור רמת הקצבאות הלכה למעשה".

„אלקטרה" רכשה את יצרנית תנורי הבישול והאפיה „תלם"

הרכישה מציבה את „אלקטרה" כשולטת בשוק התנורים בישראל

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

חברת „אלקטרה" רכשה אתמול את זכויות הייצור והשיווק של תנורי הבישול והאפיה „תלם". הודעה על הרכישה הועברה לבורסה.

„תלם" תנורים הינה יצרנית התנורים השלישית בגדלה בישראל: החברה מייצרת במפעליה בחולון מיגוון תנורים וכיריים ובנוסף לאלה מייבאת תנורים ומוצרי מטבח אירופאיים נוספים. בנוסף לשיווק באמצעות חנויות חשמל בכל הארץ התמחתה החברה בשיווק ישיר לקיבוצים, ולמיגזור הדתי.

על פי הסכם הרכישה תרכוש „אלקטרה" את אמצעי הייצור של „תלם" ואת סוכנויות היבוא שלה ותמשיך בייצור במפעל „תלם" הנוכחי.

„אלקטרה" תמשיך לייצר דגמי „תלם" שכן אלה ישלימו את קו התנורים הנוכחי של החברה. בשילוב עם תנורי „תלם" תציע „אלקטרה" מעתה את המגוון הרחב ביותר של תנורי בישול ואפיה וכיריים.

„אלקטרה" מפתחת, מייצרת ומשווקת מוצרי צריכה ביתיים חשמליים וכן מתכננת, מתקינה ומתחזקת מערכות אלקטרו־מכניות מרכזיות, מערכות מרכזיות למיזוג אויר, מעליות, תברואה, חשמל ועוד. „אלקטרה" נבנית עם קבוצת „כלל". המחזור השנתי של החברה הוא כ־100 מליון דולר ומועסקים בה למעלה מ־1200 עובדים.

גימלאי צ.ה.ל. אינם מצטרפים לקואופרטיבים חדשים

מאת דני גוב

התכנית לארגן גימלאים של צ.ה.ל. במסגרת קואפרטיבים חדשים, או לצרפם לכאלה קיימים, לא יצאה עד היום לפועל בשל הענות דלה של הגימלאים. כך מוסר יוזם התכנית, משה עמיר, מנכ"ל רשות התעסוקה של "צוות" - אגודת גימלאי שרות הקבע בצ.ה.ל.

לרעיון נענו רק 35 גימלאים, שגילו ענין בהתארגנות קואופרטיבית, אך אלה לא זכו להצעות ממשיות וישימות. גם הגימלאים מצידם לא יזמו והציעו כל רעיון משלהם, אומר עמיר. הגימלאים לא זכו לשום הצעה להצטרף לקואופרטיב קיים.

התכנית לא תיגנז, אלא תועלה שוב לאחר בדיקה נוספת בניסיון למצוא פתרון תעסוקתי הולם למשתחררים בשירות הקבע.

סולכור שיווקה 7 מערכות למידה של דגם בניו־יורק

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

חברת סולכור ניו־יורק, המייצגת את „דגם מערכות" הצליחה לאחרונה לשווק 7 מערכות למידה של „דגם" באזור ניו־יורק. מדובר על היקף של 100 אלף דולר לכל מערכת.

במהלך השנה האחרונה עמדו 4 מערכות של „דגם" בבחינה של עיריית־ניו־יורק והוצגו לשימוש ב־4 בתי־ספר גדולים בעיר.

לאחר 9 חודשים של בדיקות ובחינות הגיעה עיריית ניו־יורק למסקנה כי המערכות עונות על צורכי התלמידים וסולכור ניו־יורק אשרה כספק מוכר של העיריה. בעקבות החלטה זו נערכת עתה החברה להתקין 5 מערכות של דגם, שייחכרו ע"י עיריית ניו־יורק.

במקביל נמכרו בימים אלה עוד 2 מערכות למידה של דגם לבתי־ספר במדינת ניו־יורק.

200 מפעלים הצטרפו למכון לפריון העבודה

200 מפעלים ומוסדות מכל מגזרי המשק, תעשיה, תעשיה קיבוצית, חקלאות, בניה, שרותים, הצטרפו בתקופה האחרונה למכון לפריון העבודה והייצור, שבו חברים מעל ל־3000 גופים הנהנים מזכויות שונות, ונעזרים ביועצי המכון, להעלאת פריון העבודה.

החברות במכון לפריון העבודה מעניקה אפשרות לקבלת אבחון או סקר מוקדם ללא תשלום, זכות בלעדית להתייעצות עם מומחי המכון, הנחה של 20% בתשלום דמי ההרשמה לקורסים השונים שמארגן מרכז ההדרכה של המכון ללא הגבלה במספר המשתתפים ועוד.

מחירים גבוהים לאשכוליות בחו"ל

מאת דויד משיוב

אשכוליות בכירות והאשכוליות האדומות השיגו בשוקי אירופה מחירים טובים הגבוהים במקצת מאשתקד. לתיבת אשכוליות בכירות הושג מחירה גבוה מ־11.5 דולר ולתיבת אשכולית אדומה התקבל מחיר של 14 דולר.

קטיף האשכוליות הבכירות מסתיים בימים אלה ועד בה נמכרו יותר מ־300,000 תיבות. הפרי השנה מצטיין באיכותו הטובה ובעסיסיותו. הכמות המתוכננת של אשכוליות בכירות היא 1.1 מליון תיבות.

מהאשכוליות האדומות נשלחו לאירופה המערבית 150,000 תיבות. אשכוליות אלה מצטיינות השנה בתכולת מיץ גבוהה. ממשקי הערבה נשלחו 20,000 תיבות פומלית, שהיא אשכולית מתוקה ואילו מהפומלו נשלחו 8,000 תיבות, גם כן מפרדסי איזורי הערבה.

בנק הפועלים משפר תנאי החסכון לפודי מניות ההסדר

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

בנק הפועלים מפעיל הסדרי חסכון משופרים לפודי מניות ההסדר.

הבנק מציע 4 מסלולי חסכון שונים לתקופות של 5–2 שנים בתכנית „מטמון תשואה" הצמודה למדד, שבמסגרתם ניתן לקבל שער עד 117 דולר על כל 100 דולר שהיה שווין של המניות הנפדות באוקטובר 1983, במקום שער של 112 דולר, לפי תנאי הפדיון המקוריים.

פודי מניות ההסדר המצטרפים לתכנית ייהנו ממשיכת יתר בגובה מלוא סכום החסכון, בריבית מועדפת של 2.25% לחודש, החל מהיום.

מי שיצטרף לתכנית עד 30 באוקטובר ייהנה גם מהפרשי הצמדה של מדד חודש אוקטובר.

חוסכים שהצטרפו בשעתם להסדר „האופציה הכפולה" שנועד להבטיח אותם מפני עליית המדד ומפני עליית שער הדולר עד אמצע חודש נובמבר יוכלו להצטרף עד 30 לאוקטובר לכל אחת מתכניות החסכון וליהנות מתנאים משופרים במיוחד.

הטבות לסטודנטים בבנק לאומי

בנק לאומי מציע לסטודנטים תנאי ניהול חשבון משופרים וכן אפשרויות שונות לקבלת הלוואות. בעל „חשבון יומי לסטודנט" יוכל לקבל הלוואה בסך 2,500 ש"ח בריבית מוזלת לשנתיים באחת משתי האפשרויות הבאות: הלוואה צמודה למדד בריבית של 6% לשנה, או הלוואה לא צמודה בריבית של 2.25% לחודש.

עם סיום לימודיהם יהיו הסטודנטים זכאים להלוואות מוגדלות בתנאים דומים. מסיימי תואר ראשון עד 3,000 ש"ח, מסיימי תואר שני עד 5,000 ש"ח ומסיימי תואר שלישי עד 7,500 ש"ח.

ששת אלפים פועלים יועסקו בקטיף ההדרים

מאת דויד מושיוב

השנה יועסקו ששת אלפים פועלים בקטיף ההדרים וכדי לשמור על מחירים סבירים ועל איכות גבוהה, הקימו הפרדסנים מכל הסקטורים מטה ארצי וועדות אזוריות לשם ארגון הקטיף.

מזכיר ארגון מגדלי ההדרים של ההתיישבות העובדת שמואל גלבץ מסר, שנוכח העלייה הגבוהה במחירי הקטיף בשנה החולפת – אשר עלותו הכוללת אשתקד הגיעה ל־37 מיליון דולר, החליטו הפרדסנים להתארגן ולקבוע מחירי גג לקטיף לפי הזנים השונים. עליית מחיר תותר, לדברי גלבץ, רק במקרים של עליה בפריון ובאיכות הקטיף.

הפרדסנים ישקלו נקיטת סנקציות כלפי פורצי גדר, שלא ימלאו אחר ההחלטות עד כדי עיכוב קבלת הפרי בבתי האריזה. הפרדסנים מקווים שהתארגנות זו תבלום התייקרות בעלויות ייצור פרי ההדר, שמחירו בשווקים נשאר יציב.

השנה אמורים לקטוף פרי הדר בכמות של 1.4 מיליון טונות. חצי מהכמות מיועדת לתעשייה וחצי מהכמות מיועדת לייצוא 41 מיליון תיבות הדרים.

אסטרטגיה חדשה לצמיחה בתעשייה

התעשיינים גורסים, שגיבוש כמה תכניות חדשות שיתורגמו לנוסחה מבנית חדשה יאפשר להתחיל בשלב הצמיחה המיוחל, שעד כה לא נעשה דבר בגינו

מאת דני גוב

תכנית חדשה, שמגבשים התעשיינים באמצעות התאחדות התעשיינים, עשויה, כך אומרים ראשי ההתאחדות, להביא שינוי מבני ומהותי בפניה של התעשייה המקומית. תכנית כזו, שתהיה שילוב של כמה נוסחאות חדשות, כשהמאמץ נעשה הן במישור המפעלי והן במישור המשקי הכולל, יש בכוחה להביא סוף סוף את התעשיה לאפיק הצמיחה הנכון. אם לא תגובש תכנית כזו, קיימת סכנה מוחשית שיישחקו ויאבדו כל היתרונות שצבר המשק עם הנהגת התכנית הכלכלית.

ייצוב האינפלציה לבדו – לא יועיל

במדיניות הכלכלית הנהוגה, המיצבת את האינפלציה על רמה שנתית של 15% עד 20%, תוך שחיקת כדאיות היצוא וכושר התחרות של התעשייה המקומית עם מוצרי היבוא - אומרים ראשי התעשייה - לא ניתן יהיה להפעיל צמיחה בקצב הרצוי, כך שהיצוא ידביק את העלייה הגדולה ביבוא. לכן, הם אומרים, יש להוריד את האינפלציה לשעורים נמוכים יותר ולעצור את השחיקה בכושר התחרות של התעשייה הישראלית. הורדת האינפלציה, לדבריהם, ממדריה הנוכחיים, לא תתאפשר, אלא על ידי מהלכים ריאליים תוך שינויים מבניים במשק.

המאמץ העיקרי כדי להגיע בהקדם לשלב הצמיחה המיוחל, אומרים התעשיינים, צריך להעשות בגיבוש תכנית אסטרטגית, שתביא לצמיחה תוך הקטנת הגרעון במאזן התשלומים. התכנית הזו צריכה להיות שילוב של תכניות ברמה המפעלית ותכניות ברמה המקרו־כלכלית, שיגבשו מדיניות תעשייתית ברורה. תכניות אלה גם משתלבות עם הצורך של הערכות התעשיה לקראת חשיפתה בפני השוק האירופי בינואר 1988.

ברמה המפעלית אומרים התעשיינים צריך להעשות בתקופה הקרובה, במסגרת התכנית, מאמץ מרוכז בכל המפעלים לגיבוש האסטרטגיה העסקית הנכונה לשנים הקרובות וכן מאמץ מרוכז להתיעלות ולהעלאת הפריון. התיעלות, אומר רב לאוטמן, נשיא התאחדות התעשיינים, מכל הבחינות, בדרג הניהולי ובדרג העובדים ובתיאום בין האגפים והמחלקות השונות במפעל. התעשיינים עצמם משוכנעים, שיש הרבה מה לעשות בתחום זה בכל המפעלים במגזר התעשייתי.

תכנית סיוע מהירה ומבוקרת

א. הרחבת הבסיס של חוק עידוד השקעות הון כך שינתן עידוד גם למפעלים המשקיעים בציוד מודרני הבא להחליף ציוד ישן וכטכנולוגיות חדישות. בכך תינתן דחיפה לתהליך מהיר יותר של מודרניזציה של התעשיה הישראלית.

ב. עידוד התעשייה לא רק בהשקעות בציוד פיסי אלא גם בהשקעות והוצאות שונות של המפעלים בפיתוח מוצרים חדשים, טכנולוגיות חדישות או שווקים חדשים.

ג. הרחבת הסיוע למפעלים תוך יצירת מגוון של כלים לעידוד מחקר ופיתוח.

ד. הרחבת מגוון הכלים המימוניים העומדים לרשות היצוא

ה. הקלות במס לחברות ולעובדי אותן חברות שיגדילו את הפידיון.

תנודות חריפות בענפים השונים

אין אחידות בהתפתחויות בענפי התעשייה בשנתיים האחרונות, וישנם פערים גדולים בין ענפים ומגזרים בתעשייה. במחצית השניה של אשתקד נרשמה האצה בפעילות התעשייה. זו באה לידי ביטוי בעיקר בענפים המייצרים לשוק המקומי ומבין אלה, ההאצה הגדולה ביותר בפעילות היתה בענפים המייצרים מוצרי צריכה. בענפי הטקסטיל וההלבשה, מזון, מכונות, נייר הגידול במכירות לשוק המקומי ב־1986 לעומת 1985 היה 15% עד 20% במונחים ריאליים.

ראשי התעשייה אומרים, שכתוצאה מכך, ענפים אלה אף הרחיבו את היקף ייצורם.

לעומתם, בענפי המתכת והאלקטרוניקה נרשמה ירידה בשנת 1968 ובעיקר בענפים כמו ציוד חשמלי ואלקטרוני וכלי תובלה. ירידה זו הוסברה בירידה הניכרת שהיתה במכירות הענפים הללו לשוק המקומי ובעיקר למערכת הבטחון שהיא שוק היעד הגדול לענפים אלה. הדבר התבטא אף בכך שהשקעות בענפי המתכת והאלקטרוניקה ירדו אשתקד בכ־15%.

בשבועות האחרונים הם ערים להערכות על האצה בקצב גידול הייצור התעשייתי בשנת 1987. להערכת התעשיינים הגידול בייצור התעשייתי לא יהיה מעבר ל־3.5% עד 4%, כפי שהיה בשנה שעברה וכפי שהיה בממוצע שנתי בעשור עד לשנת 6891 . במחצית השניה של 1986 היו אמנם סימנים להאצה בגידול הייצור התעשייתי, הדבר נמשך אף ברבע הראשון של שנת 1987, אך מאז יש סימנים מדאיגים של האטה.

לפיכך, גורסים ראשי התעשייה, כי רווחיות היצוא עומדת על רמה נמוכה זה למעלה משנה ורמתה הנמוכה היא תוצאה ישירה של הכלים בהם השתמשה הממשלה בתכנית הכלכלית. לעובדה זו מזהירים ראשי התעשייה, עלולות להיות השפעות לטווח הבינוני והארוך על התפתחויות היצוא.

במצב בו השכר עולה בקצב מהיר, והאינפלציה השנתית נאמדת בכ־15% עד 20% ושער החליפין מוקפא, התעשייה העובדת ליצוא עלולה להיקלע למשבר.

מתכת ואלקטרוניקה משבר קשה

התנהגות היצוא התעשייתי מראה גם היא שינויים בהרכב הענפי. מנתונים שריכזה ההתאחדות עולה, כי ענפי המתכת והאלקטרוניקה שוב חדלו להיות ענפים התורמים את רוב התוספת ליצוא התעשייתי. ב־1987 מניחים התעשיינים תהיה ירידה ריאלית ביצוא ענפים אלה וכבר אשתקד היתה בהם בלימה בגידול היצוא, למעט היצוא של התעשיה האוירית.

בענפים אחרים יש גידול ביצוא, אך לא בקצבי הגידול הריאלי כפי שהיה בעבר בענפי מתכת והאלקטרוניקה . בשנת 1986 היה גידול מרשים ביצוא ענפי הגומי והפלסטיקה ובענפי הטקסטיל, אך זהו עדיין איננו גידול היוצר צמיחה של ממש בכלל היצוא התעשייתי.

השנה, 1987, נרשם גידול ניכר ביצוא ענפי המזון, כימיקלים וטקסטיל, אך יש להעריך שעיקר הגידול הוא בדולרים שוטפים והגידול הריאלי קטן הרבה יותר. הגידול בדולרים שוטפים נובע מהתאוששות מחירים בחו"ל בענפים אלה הנובע, בין השאר, גם מהחלשות הדולר. "גם בהתפתחויות אלו אין בכדי לבשר על פריצת הדרך ביצוא", אומר לאוטמן.

התעשיינים נוהגים להטיל ספק בהערכות חוגים כלכליים בכירים לגבי פני המשק. חוגים כלכליים, אומרים התעשיינים, משמיעים הערכות אופטימיות ביותר על המגמות ביצוא התעשייתי בשנת 1987. אמנם, בדולרים שוטפים, אומרים התעשיינים, הגידול הוא די משמעותי, כ־14%, וללא ספק יש לכך השפעה חיובית על מאזן התשלומים, גם אם גידול זה עדיין רחוק מקצב הגידול של היבוא, אך קרוב לוודאי שהגידול הריאלי של היצוא התעשייתי נמוך במידה ניכרת מאחוז זה, ועיקר הגידול ביצוא נובע מעליות מחירים בחו"ל. הנובעות הן ממגמת החלשות הדולר בשנה האחרונה והן מהמגמה החיובית במחירים של מספר ענפי יצוא כמו מזון וכימיה. להערכת התעשיינים, הגידול הריאלי ביצוא התעשייתי בשנת 1987 יהיה פחות מהמטרה שהציבו לעצמם התעשיינים ופחות מקצב הגידול השנתי הממוצע של היצוא התעשייתי בשנים האחרונות.

התעשיינים מתנגדים לחייב חברות לתאם דוחו"ת לפי המדד ולא לפי הדולר

מאת דני גוב

התעשיינים מתנגדים להצעת רואי החשבון להכניס תיקונים, לפיהם חברות תעשייתיות שהגישו דוחו"ת המתואמים על ידי הדולר, תחויבנה בשינוי בסיס התאום ותגשנה את הדוחו"ת הפיננסיים בתיאום על פי המדד.

בתזכיר שהגישה התאחדות התעשיינים ללשכת רואי החשבון נאמר, כי ההצעה להכניס תיקונים, איננה מעשית ותגרום נזק כבד לאמינות הדיווח של החברות הישראליות, שרבות מהן מגייסות הון בחו"ל ונבחנות על ידי משקיעי חוץ ואנשי עסקים.

ההתאחדות אומרת, כי היא מסתייגת מההצעה גם בגלל הקושי להכין דוחו"ת המוצגים על בסיס מדד המחירים לצרכן וחוסר המשמעות של נתונים מכוודרים (מתואמים למדד), לאחר תקופה מסוימת, מה שאין בדיווח דולרי.

התעשיינים אומרים, כי אין ערבות שהמדד הוא המייצג נכונה את השתנות הרכב הנכסים של חברות תעשייה. נכון יותר לומר, אומרים התעשיינים, כי ערכי ציוד ומלאי, הנקנים במט"ח, ניתן לשערכם בהתאם להשתנות שער החליפין.

הצורך בזהות בין מערכות הדיווח החיצונית והפנימית, הדרישה לתאום על ידי המדד תיצור כורח בבניית שתי מערכות דיווח מקבילות, האחת פנימית, קיימת - ברישום שוטף דולרי והשניה חיצונית - בתיאום מקורב ע"פ המדד.

רכבת ישראל מגדילה השנה כמויות המטענים שהיא מובילה

מאת יוסף מיכלסקי

רכבת ישראל הובילה בשנת 1986/87, 6.4 מליון טון מטען, גידול של 6.5 אחוז לעומת שנה קודמת. הביקוש להובלה ברכבת בשנה השוטפת 1987/88 מצביע על גידול של 34 אחוז אולם מחסור בקרונות וקטרים לא יאפשר להיענות לכל הביקוש.

פרטים אלה מסר מנכ"ל רכבת ישראל אליהו ברק. הוא הוסיף שהשנה צפויה להיות שנת שיא בכמות ההובלה מאז קום המדינה כאשר רכבת ישראל תוביל 6.7 מליון טון.

בראשית 1988 תחנך תחנת רכבת חדשה צפון, בתל־אביב.

שערי מטבע חוץ ביום 25.10.87

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	בנקנוטים – לאומי מכירה	בנקנוטים – הפועלים קניה	בנקנוטים – הפועלים מכירה	בנקנוטים – דיסקונט קניה	בנקנוטים – דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	העברות והמחאות – לאומי מכירה	העברות והמחאות – הפועלים קניה	העברות והמחאות – הפועלים מכירה	העברות והמחאות – דיסקונט קניה	העברות והמחאות – דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.55	1.62	1.55	1.63	1.56	1.63	1.5871	1.6069	1.5586	1.6084	1.5891	1.6091	1.5983
1 מארק גרמני	0.86	0.90	0.86	0.91	0.86	0.91	0.8798	0.8907	0.8804	0.8914	0.8808	0.8919	0.8841
1 ליש"ט	2.55	2.67	2.59	2.71	2.59	2.71	2.6227	2.6554	2.6331	2.6659	2.6339	2.6670	2.6425
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2632	0.2665	0.2630	0.2663	0.2635	0.2669	0.2647
100 ינים יפאניים	1.08	1.13	1.09	1.14	1.08	1.14	1.1022	1.1159	1.1066	1.1204	1.1073	1.1213	1.1084
1 גולדן הולנדי	0.76	0.80	0.77	0.81	0.77	0.81	0.7803	0.7900	0.7833	0.7931	0.7831	0.7930	0.7859
1 פרנק שווצרי	1.04	1.08	1.04	1.09	1.04	1.09	1.0605	1.0738	1.0619	1.0751	1.0631	1.0765	1.0666
1 כתר שוודי	0.24	0.25	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2495	0.2527	0.2500	0.2531	0.2498	0.2530	0.2511
1 כתר נורבגי	0.23	0.24	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2397	0.2427	0.2398	0.2428	0.2400	0.2430	0.2412
1 כתר דני	0.22	0.23	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2294	0.2323	0.2294	0.2323	0.2295	0.2324	0.2307
1 מארק פיני	0.36	0.37	0.36	0.38	0.35	0.38	0.3643	0.3688	0.3645	0.3691	0.3648	0.3694	0.3671
1 דולר קנדי	1.18	1.23	1.19	1.24	1.18	1.24	1.2060	1.2210	1.2093	1.2244	1.2093	1.2245	1.2154
1 דולר אוסטרלי	1.08	1.18	1.10	1.18	1.10	1.18	1.1372	1.1513	1.1371	1.1513	1.1377	1.1520	1.1462
1 ראנד דרא"פ	0.50	0.60	0.46	0.78	0.49	0.69	0.7729	0.7826	0.7750	0.7847	0.7746	0.7844	0.7802
10 פרנקים בלגיים	0.41	0.43	0.41	0.43	0.41	0.43	0.4188	0.4240	0.4212	0.4264	0.4219	0.4272	0.4245
10 שילינגים אוסטריים	1.22	1.27	1.23	1.29	1.23	1.29	1.2471	1.2627	1.2506	1.2662	1.2512	1.2669	1.2568
1000 לירטות איטלקיות	1.18	1.25	1.20	1.27	1.20	1.28	1.2162	1.2313	1.2201	1.2353	1.2204	1.2358	1.2255
1 „סל" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8228	1.8455	1.8243	1.8471	—	—	1.8351
1 דינר ירדני	4.38	4.66	4.50	4.79	4.42	4.72	—	—	—	—	—	—	4.5631
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.03	0.05	—	—	—	—	—	—	0.0426
1 לירה מצרית	0.67	0.72	0.66	0.71	0.66	0.71	—	—	—	—	—	—	0.7512

טריו אנג'ל־אביטן־שמש חזר בו מכפירתו ברציחת שושן

(עז). – שלושת אסירי עולם – שמעיה אנג'ל, הרצל אביטן ויעקב שמש – הפתיעו אתמול את בית המשפט המחוזי בתל אביב כשחזרו בהם עם תחילת משפטם מכפירתם בהואשמתם ברצח בכוונה תחילה של האסיר חיים שושן באוקטובר 1983 בבית המעצר של כלא רמלה.

על פי כתב האישום קשרו השלושה קשר לרצוח את שושן כשאנג'ל ואביטן מבצעים את הרצח. שמש הרחיק את האסירים ממקום המעשה.

באמצעות סניגורים עו"ד משה בדוי שינו את גרסת הכפירה. על פי הגרסה החדשה נכנסו אנג'ל ואביטן לחדרו של שושן. אנג'ל דקר אותו בעקבות קינטור מצידו של שושן ואילו אביטן, שהיה בחדר, ניסה למנוע בעדו לבצע את המעשה אך ללא הצלחה. לשמש אין כל יד ברצח, נכתב. לשלושה טוענים עורכי הדין מרוז ודוד יפתח.

בין העדויות אתמול נגבתה עדותו של שמאל ברגר מהמעבדה הניידת לזיהוי פלילי. הוא הסביר את פעולת מכשיר הוידאו שצילם את את פעולות הנאשמים באותו יום. הקלטת מהווה ראיה מרכזית עבור התביעה לביסוס טענותיה.

זמן רב התנהל ויכוח בין הסניגוריה לתביעה באשר לקבילותה ויכולתה להיות מוצג בבית המשפט. בסופו של דבר קבעה השופטת אבנור כי הקלטת תתקבל כמוצג. היא תוקרן היום באולם המשפטים.

כשנפתח המשפט הרבו שלושת הנאשמים להסתודד ולהתלוצץ בהתעלמם מבקשת השופטת אבנור לשקט. בשלב מסוים התפרץ אביטן על השופטת ואמר: „מאסר עולם אחד זה מספיק". בתגובה הורתה להוציאו מהאולם. אביטן החל לייבב שאינו רוצה מאסר עולם שני והוצא תוך כדי כך מהאולם. הוא הוחזר לבקשת סניגוריו.

באחד משלבי הדיון סירב שוטר להעביר שוק מאנג'ל לחבריו ושמש אמר לו: „השתגעת? לנו אתה מסרב? אנחנו נסדר לך את כל הפרצוף עם סכיני גילוח".

שמעיה אנג'ל (במרכז) בבית המשפט. מימין עו"ד דוד יפתח, משמאל עו"ד משה מרוז (צילום: שאול רחמים־יפפא)

רופא ורס"ר כופרים באחריות למותו של החייל ארז שיטרית

(עז). – רופא צבאי ורס"ר כופרים באשמת גרימת מוות ברשלנות של חייל. משפטם של השניים החל להתברר אתמול בבית הדין הצבאי המחוזי־צפון.

בא כוח התביעה הצבאית, סגן דורון דיגן, טוען בכתב האישום כי השניים גרמו את מותו של החייל ארז שיטרית. התביעה טוענת כי הרופא שירת באותה עת במרפאה מרחבית בצפון ולא ערך לחייל, שנחבל בראשו, בדיקה רפואית סבירה כפי שהתחייבה בנסיבות פציעתו ולא נתן לו טיפול רפואי סביר. בכך הוא גרם את מותו.

אשר לרס"ר טוענת התביעה כי הוא נטל חלק בפינויו של החייל הפצוע למרפאה המרחבית, אך לא דיווח לרופא ולאנשי המרפאה פרטים מלאים ומדוייקים שהיו ידועים לו על נסיבות פציעתו ומצבו לאחר מכן. בכך גרם הרס"ר לטענת התביעה את מות החייל שלא בכוונה ולא מתוך תרשלות פושעת.

הנאשמים כפרו כאמור, בפני בית הדין הצבאי בראשותו של אל"מ ניל פלד, באשמה המיוחסת להם.

טוראי שיטרית ששירת ביחידות חימוש בצפון, נפגע לאחר שנפל, בנסיבות שטרם הוברדו, מג'יפ משטרתי שאמור היה להסיעו מאיזור צומת גולני חזרה לבסיס.

הפרקליטות תערער על מתן קנס סמלי ל־120 עברייני תנועה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

קצינים בכירים במטה הארצי של המשטרה הביעו ביום ו' ביקורת נוקבת על החלטתו של שופט בית־משפט השלום בעכו שמואל ברליב, בשבוע שעבר לשפוט באותה קלקסטר 120 עברייני תנועה ולגזור לכל אחד מהם קנס סמלי של 25 ש"ח.

הקצינים טוענים ש[illegible] משקיעה המשטרה מאמצים רבים במלחמה בתאונות הדרכים. „זה גזר־דין תמוה, למשל, מה שמסתתר מאחורי המלחמה".

המשטרה ביקשה מפרקליטות מחוז הצפון שתגיש ערעור על גזר־הדין. לאחר עיון קצר בבקשה הודיעה הפרקליטות להיענות בחיוב.

ביום א' שעבר החליט השופט ברליב לשפוט את 120 העבריינים באותה קלקסטר לאחר שנאלץ [illegible] בבית משפט השלום בעכו בגלל המספר הרב של הנאשמים [illegible]. הוא התרעם מאד על הצפיפות [illegible] לשבתו וימן את כל ה־120 הנאשמים וגזר עליהם קנס סמלי.

עבריין „בכיר" בשרון הושאר משותק למחצה בפתח ביה"ח

תעלומה אופפת את נסיבות הבאתו בלי הכרה של תושב אור עקיבא כבן 30, אחד העבריינים „הבכירים" באיזור השרון, אל ליום ששי לבית החולים הלל יפה.

העבריין משותק עתה בחצי התחתון של גופו.

ביום ששי בלילה נעצר הנהג. הרכב, שהיה גנוב, נמצא גם הוא.

לפני שאיבד את הכרתו אמר כי נפגע על ידי רכב אמריקאי בעת שהלך ברחוב באור עקיבא. אולם המשטרה סבורה כי נסע עם חברו לבצע עיסקת סמים בגדה המערבית. בדרכם חזרה בשעות הלילה המאוחרות ארעה להם תאונה והשניים התהפכו עם רכבם. החבר־הנהג נפגע קל, השאיר את הפצוע בפתח בית החולים והסתלק.

★ צלבי קרס התגלו אתמול בבוקר על תיבות הדואר ברחוב צה"ל 71 בקריית אליעזר בחיפה. ביום חמישי שעבר נתגלו צלבי קרס בחדר המדרגות בשדרות רוטשילד 26 בחיפה.

שלושה נהרגו בתאונות ליד יוקנעם ובחולון

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר" בעמק

שני בני אדם נהרגו ושלישי נפצע בתאונת דרכים שהיתה אתמול בבוקר ליד יוקנעם. ההרוגים הם משה אינגברג מפתח תקוה ומחמד חוש מהכפר כעביה בעמק.

התאונה אירעה ליד מפעל אובם, על כביש ואדי מילק, בין רכב 4 לטיולית שבאה מולה. בשל ההתנגשות הועפה המכונית לתעלה שלצד הכביש ונוסעיה נלכדו בה.

אחד משלושה הנפגעים נפצע קשה.

בחולון נהרגה במוצאי שבת פולה פולסקי, בת 67 ובעלה נפגע קשה בתאונה בעת שעברו במעבר חציה. הנהג נעצר.

משרד הפנים אינו מרוצה מתשובות עיריית ירושלים

מאת יהיב לוי, סופר „דבר" בירושלים

משרד הפנים אינו מרוצה מן התשובות שהשיבה עיריית ירושלים בקשר לליקויים שנמצאו בתוכנית איצטדיון המנחת.

ל„דבר" נודע כי אנשי היחידה לאיכות הסביבה במשרד הפנים, שעיינו בכתב התשובה של העירייה, סבורים כי התשובות אינן מספקות בעיקר בעניין הליקויים שנמצאו על־ידי המשרד בתחום איכות הסביבה.

בדיקת התוכנית תימשך השבוע ויש להניח כי משרד הפנים לא יאשר אותה עד אשר ידון בכך הבג"צ שהגיש ח"כ דדי צוקר (ר"צ) נגד ראש הממשלה בעניין זה. הדיון נקבע לסוף החודש הבא.

בעירייה נמשכות במקביל ההכנות לעבודות הכשרת הקרקע של האיצטדיון, שאינן קשורות לאישור התוכנית. העירייה גם משלימה את הכנת העתירה שתגיש לבג"צ לחייב את משרד הפנים לאשר את תוכנית האיצטדיון.

וירשובסקי קורא לחקירה פרלמנטרית של השב"ס

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

ח"כ מרדכי וירשובסקי (ר"צ) אמר אתמול כי יש להקים ועדת חקירה פרלמנטרית שתבדוק את המתרחש „בין הסורגים" של שירות בתי הסוהר. זאת, בעקבות כתבה שנתפרסמה ב„דבר השבוע" האחרון ובעיתונים אחרים בשבועות האחרונים.

ח"כ וירשובסקי ציין כי הכתבה ב„דבר השבוע" מחזקת את הדעה כי שירות בתי הסוהר, ללא כל קשר לנציב נגודר דוד מימון הוא גוף שיש לחקור את המתרחש בו עד תום. לדבריו יש לחקור גם חשד לעבירות על טוהר המידות של נושאי תפקידים בשב"ס למרות הכחשותיו של השר חיים בר לב כי „נושאים מסויימים נבדקו ונתברר כי הכל בסדר".

סופר „דבר" מוסר כי בימים האחרונים רווחות השמועות שנגודר מימון הגיש מכתב התפטרות לשר המשטרה שכבר נפגש עם בכירים במשטרה על אפשרות קבלת תפקיד הנציב.

דובר שירות בתי הסוהר אמר אתמול בתגובה כי הנציב איננו מגיב על כך.

פלד מציע להגדיל מספר העובדים הווטרינריים

מאת דנקה הריניש, סופרת „דבר"

„האם לא הגיע הזמן להגדיל את מספר המועסקים בשירותים הווטרינריים ולהחזיר את 50 המפוטרים, כדי שהשירות יוכל להתמודד עם הבעיה?" – זו השאלה שהפנה ח"כ מתתיהו פלד אל שר החקלאות אריק נחמקין, בעקבות העליה המדאיגה במספר הנפגעים בקדחת מלטה.

מחלה זו, המועברת לבני אדם במגע ישיר עם צאן נגוע או על ידי מוצרי חלב שלא עברו תהליך של פסטור, אובחנה בשמונה החודשים הראשונים של השנה ב־152 מקרים בבני אדם בתחומי הקו הירוק ובכ־300 בגדה המערבית, מציין ח"כ פלד.

הוא התריע לראשונה על הסכנות הכרוכות בקיצוץ כוח אדם בשירותים הווטרינריים עוד ביוני 1985 ואז השיב השר נחמקין שאין „כל חשש וכל סכנה שהשליטה במערכת תהיה פחות טובה משהיתה עד היום על אף הקיצוצים".

רשת „עמל" נערכת לקראת שבוע מקוצר

מאת סופר „דבר" לענייני עבודה

רשת בתי הספר „עמל" תיערך, לקראת המעבר לשבוע עבודה בן חמישה ימים, על ידי מערכת השתלמות ביום הפנוי, יום ששי – הודיע אתמול מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר בישיבה חגיגית של הוועדה המרכזת לציון 60 שנה לייסודה של „עמל".

הישיבה כונסה בבית הספר המקצועי מכס פיין בתל אביב, שהוא בית הספר המקצועי הראשון של ההסתדרות שנוסד לפני 60 שנה.

יו"ר רשת „עמל", אורי אגמי, קרא להגדיל את התקציבים הממלכתיים לחינוך המקצועי. הוא דיווח על פיתוח מערכות הלימוד למבוגרים, השכלה לפועלים, הכשרת טכנאים והנדסאים והכשרה מקצועית־טכנולוגית ברמה גבוהה.

מאות חברי ועדים ממפעלים בפתח תקוה הפגינו אתמול בבוקר נגד סגירתו הצפויה של מפעל „שרון טכסטיל" לייצור חוטי כותנה. ההפגנה גרמה שיבושי תנועה בכביש פתח תקווה ליד „בילינסון". ח"כ יאיר צבן (משמאל) שהשתתף בהפגנה, יעלה היום את הנושא בישיבתה של ועדת העבודה והרווחה של הכנסת (צילום: כפיר מאיר־יפפא)

עדויות מזעזעות על התעללות בילדים בפנימיה „נוה יהודה"

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

„ילד נאלץ לאכול במשך שבוע לחם ומים בלבד כעונש על שאמר „פינכס איזה אוכל"; ילד אחר נאלץ לשאת על גבו במשך שבוע שלט „זהירות כלב נושך" – אלה אחדים מהפרטים בעדויות מזעזעות שהעביר ח"כ דדי צוקר למנכ"ל משרד החינוך ד"ר שמשון שושני על התעללות בילדים בפנימיה „נוה יהודה" בגם צינה המנוהלת על ידי משרד החינוך באמצעות „המפעל להכשרת ילדי ישראל".

העדויות, שנכתבו בידי חמישה עובדים לשעבר במוסד, מספרות על מעשי אלימות והזנחה קשה הקיימים בפנימיה. באחד המקרים אמר ילד, כאמור: „פינכס איזה אוכל" ונאלץ לאכול במשך שבוע לחם ומים בלבד. בלילות התגנב להשיג אוכל. ילד אחר נאלץ לשאת על גבו שלט „זהירות כלב נושך" במשך שבוע על שנשך את חברו בשעת ריב.

שתיים מהעדויות מחשידות בהתנהגות לא הולמת כלפי חניכים: סטירות, הכאות, קללות והשפלות. החניכים, כך עולה מהעדויות, הוכו על עבירות קלות כגון סירוב ללבוש מעיל, חשד לעבירה וגרימת נזק לדלת. „המנהל נהג להשפיל לעיני כל ילדים צעירים בכנותו אותם „אדיוט", „עבריין", „גנב". הוא נהג בטכניקה של סימוס בעברם הקשה של התלמידים ובעובדה שהוא מעניק להם מיחה האוכל", נאמר בעדויות.

מעדות אחת עולה כי לפנימיה הובא אוכל רקוב, המהווה סכנה לבריאות, מאולם שמחות סמוך; ראשי ילדים נגועים בכינים נחפפו בנפט, חומץ וסמן כדי לחסוך; ילד כאבו חולה סרטן סולק מהפנימיה והמכובב מרחוב על שהעז לדבר בגנות האוכל; עקב צמצומים הושכבו ילדים קטנים בזוגות באותה מיטה והאחד הרטיב את השני בלילות.

עוד עולה מהעדויות כי קיים בפנימיה ניצול מיני של ילדים על ידי ילדים: באחד המקרים ביצע ילד מעשה מגונה בילדה בלי שהמקרה טופל על ידי ההנהלה.

ח"כ צוקר תובע ממנכ"ל משרד החינוך חקירה מהירה, נמרצת וחסרת פשרות שתאפשר לילדים במקום תנאים אנושיים.

את תגובת מנהל המוסד מוטי בנאו לא ניתן היה להשיג אתמול עד שעת מסירת הידיעה. נמסר כי משרד החינוך מינה חוקר לבדיקת האשמות העובדים לשעבר.

אתיופים התנפלו על עובדי מרכז קליטה – רוצים לגור ליד משפחותיהם

מאת יוסי ליבוביץ והנה סאי, סופרי „דבר"

כ־20 עולים מאתיופיה, המתגוררים במרכז הקליטה בפרדס חנה, התנפלו אתמול בבוקר על המנהלים וסגל העובדים בדחיפות, בבעיטות ובמכות לאחר שגילו כי שער המקום נעול בשרשראות.

כוח של משטרת חדרה בפיקודו של מפקד התחנה סנ"צ עמיקם הרפז, שהוזעק למקום, הותקף אף הוא. המשטרה עצרה לחקירה ארבעה עולים ביניהם אשה.

במרכז הקליטה שוכנים עולי אתיופיה מזה ארבעה ימים. הם מסרבים לצאת לעבודות שהוצעו להם לאחר ש־35 המשפחות המתגוררות במקום מזה כחמש שנים אינן מוכנות לעבור לדיור קבע שהוצע להן מטעם משרד הקליטה.

מנהל המרכז משה ישראל סיפר שהמשפחות מסרבות להתפנות מהמקום „בטענות שונות ומשונות" בעוד שלהערכתו הן מעוניינות בדירות קרקע סמוכות למקום מגוריהם של קרובי משפחה.

אתמול ב־7.30 בבוקר, כשהגיעו האתיופים למקום לאחר סוף שבוע ארוך ומצאו את השערים נעולים בשרשראות, התנפלו על העובדים והמנהלים שהגיעו לעבודה ואלה הזעיקו את המשטרה.

מספר סנ"צ הרפז: „מצאתי בכניסה למרכז כ־20 אתיופים מתגוררים. לאחר תחקור הנוכחים וגביית העדויות החלטנו לעצור אחד מהם. הוא התנגד למעצר ובכלא. עולה החלה להתפרע, היא הכתה אותי מאחור ושרטה אותי. גם היא נעצרה והואשמה בתקיפת שוטר". כן הובאו לתחנה שני עולים נוספים. לאחר חקירה שוחררו כל הארבעה בערבות עצמית עקב הרגישות הגבוהה של הנושא בציבור.

שוטרים מתחנת חדרה נשארו במקום.

שמיר יפתח פורום חדש – מועדון העיתונות

פורום חדש, מועדון העיתונות, הוקם על־ידי אגודת העיתונאים בתל־אביב. הוא יארח השבוע, בהתכנסות הראשונה בבית סוקולוב, את ראש הממשלה יצחק שמיר במלאת שנה לכהונתו.

מזכ"ל אגודת העיתונאים רזי גוטרמן מסר כי הפורום מיועד לפגישות ולדיונים של ציבור העיתונאים עם אישים מהארץ ומחו"ל. לדבריו מועדוני עיתונות יוקרתיים פועלים זה שנים בהצלחה בארה"ב ובאירופה והמועדון הישראלי מקווה ללכת בדרכם.

כיושב־ראש הנהלת המועדון נקבע גדעון סאמט (הארץ) וחבריה: יעקב אחימאיר (טלוויזיה), אלכס אנסקי (גל"צ), אמנון נדב (קול ישראל).

המועדון יתכנס פעמיים בחודש בימי חמישי אחה"צ במתכונת של קבלת פנים ושיחת רעים, שאליה יוזמנו גם אורחים משדרות הציבור השונות. לאחר מכן ינאם האורח וישיב על שאלות.

שלושה אחים חשודים באונס תיירת

מאת נתן רועי
סופר „דבר"
לענייני משטרה

שופט בית המשפט השלום בתל אביב אהרון זיראב הורה לעצור ליומיים שלושה אחים בני ב־יפים בחשד שאנסו והדדו תיירת ב־18 באוקטובר בתל אביב.

המתלוננת, שעוכבה לעת עתה בישראל, מסוגלת לזהות את החשוד שהחזיק אותה זמן ממושך.

חגורות בטיחות מ־1.11.87 חובה גם בעיר

ב־1.11.87 יהיה השימוש בחגורות בטיחות בתוך העיר חובה!

לבטיחותך!
חגור כבר מעתה חגורה בכל נסיעה.

חגורת בטיחות -
החגורה שיכולה להציל חיים!

משרד התחבורה מינהל הבטיחות בדרכים

ביה"ס „סולם־צור"
מרכין ראש על מותו
ללא־עת של המחנך ואיש־הרוח
מוטקה יחזקאלי
תלמידי ביה"ס ועובדיו
משתתפים באבלה של המשפחה
ובצערו של קבוץ ראש הנקרה

קבלת מודעות 24 שעות בדחוף
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל־
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' רחוב דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952

למשפחת יחזקאלי
ולקיבוץ ראש הנקרה
משתתפים בצערכם הכבד במות
מרדכי יחזקאלי ז"ל
הנוער העובד והלומד

למשפחת וילנסקי
ולקיבוץ נצר סירני
אתכם באבלכם הכבד
על
יוסף ז"ל
שנפטר בטרם עת
חבריו בקואופרטיב „התנועה"

למשפחה ולקבוץ ראש הנקרה
אתכם באבלכם
במות
החבר והמחנך
מוטק'ה יחזקאלי
בית גשר הזיו

המשפחה ובית ראש הנקרה
מודיעים בצער על פטירת יקירנו וחברנו
מוטק'ה יחזקאלי
ההלויה תערך היום יום שני ג' בחשון
תשמ"ח 26.10.87 בשעה 14.30 בקבוץ ראש הנקרה
משפחת יחזקאלי
ובית ראש הנקרה

לחברה יפה דרוזנסקי וב"ב
הננו משתתפים בצערכם הכבד במות
שלמה ז"ל
לשכת המס
ברחוב תניא, יפרין, חית
והנהלה העובדים

אבלים על מותה של
עובדת ועד קרית חיים
אהובה הרץ ז"ל
גיורא פישר
סגן ראש העיר ויו"ר הועד,
חברי ההנהלה, המועצה
והעובדים.

לדפנה פרידמן ולכל המשפחה
אתכם באבלכם במות
האב ז"ל
בית מלכיה

דבר של היום הוא דבר חדש

דבר היום

לחזור לעבודה, לפתוח במו"מ

הערוץ השני החל לשדר אמש בתדרים של הטלוויזיה הישראלית, לפי החלטתם ובהתאם לסמכותם של שרי החינוך והתקשורת. אולם השרים יודעים – וחשוב מזה: הצופים יודעים – שהערוץ השני איננו, ולא יהיה עוד זמן רב, אפילו תחליף קלוש לשידורי הארצות השכנות, לא כל שכן לאלה של הטלוויזיה הישראלית. על כן תפיסת התדרים של הטלוויזיה הישראלית על ידי ערוץ שניים רק מקלה על ציבור רחב יותר לקלוט טוב יותר שידורים בלתי מספקים.

גם הצעת התיקון לחוק רשות השידור, שאותה אישרה אתמול הממשלה, אפילו תהיה מוצדקת בפני עצמה, איננה פותרת את הבעיה האקוטית שנוצרה עם הכרזת השביתה שנועדה בינתיים לכינוי „הארוכה ביותר ברשות השידור". אכן המשכתה של השביתה הצדיקה כינוי זה כבר מזמן – ומפליא הדבר שמאז עבר סוכות, דהיינו במשך כמעט שלושה שבועות של האפלת המסך והדממת רשתות רדיו במאות אלפי בתים של משלמי האגרה, לא התנהל כל משא־ומתן עם השובתים. הוספת סמכות לוועד המנהל שאיננו מפעיל את סמכותו הקיימת למו"מ, נראית לכן כמפקפקת – מה גם שבכל מקרה תהליך החקיקה על שלביה השונים מצריך זמן גם בהילוך מהיר. ואחרי שיחלוף הזמן הזה במצב של שביתה, החוק יכול להביא לנו רק סגירה.

גם אם זו השביתה הארוכה ביותר ברשות השידור, היא איננה הראשונה. הסקטורים השונים הפעילו נשק זה בעבר, וגם ההנהלה עצמה הפעילה השבתת מגן. בכל המקרים הציבור הוא שסבל. הבעיות המגוונות של רשות השידור ראויות לליבון יסודי של גוף אובייקטיבי בנוסח „ועדה ציבורית" מבלי שתוך כדי עבודתו יבולע לפעילותה השוטפת של רשות השידור. גם אם כיום לא הכל נלהבים מרעיון כזה, ברבות הימים הכל ייצאו ממנו נשכרים.

אפשר להעלות גם רעיונות אחרים, כל עוד הם המכוונים לחידוש השידורים ולא לסגירתם. את אשר טעון תיקון ברשות השידור, אפשר לתקן גם כאשר היא משדרת – והיא חייבת לשדר. יש לקרוא לשובתים לעבודה מיד ולפתוח במו"מ מיד.

להסביר מדוע לא תהיה פיסגה: אדוארד שווארנאדזה; ג'ורג' שולץ

תאונות: מרע לגרוע

מאת אריה ארד

ההערכה, שגם בשנה הבאה לא תשתנה המגמה של גידול הקטל בכבישים נובעת מהצפי שהממשלה לא תשנה מדיניותה, תמשיך לקצץ בסובסידיות ותימנע מעידכון מחירי המכוניות הפרטיות ועלות השימוש בהן

מה שמתרחש השנה בתחום התאונות בדרכים אינו צריך להפתיע איש: כבר בינואר ידענו, שמגמת הגידול גוברת – השנה הזאת תהיה גרועה מן השנה שעברה, שהיתה גרועה מקודמתה. והשטני, כי השנה הבאה תהיה גרועה עוד יותר.

ב־1985 נהרגו בדרכים 387 איש. כעבור שנה כבר הסתכם מספר ההרוגים ב־415 – גידול של שבעה אחוזים. עד סוף החודש, יגיע מספר ההרוגים ל־40. בחודשיים הקרובים יתוספו עוד 80–100 קורבנות. בכך יגדל מספרם של הרוגי התאונות ב־15–20 אחוז בתוך שנה אחת.

לרוע המזל, זה עוד לא הסוף. על־פי כל הסימנים, גם בשנה הבאה לא יעשה המימסד דבר של ממש – וב־1988 יגיע מספר ההרוגים לכ־600.

יש אומרים, שזו התפתחות טבעית בשים לב לגידול המהיר במוטוריזציה: במספרים מוחלטים אמנם יש גידול מדאיג, אולם יש לבדוק את מספר התאונות ביחס למספר הקילומטרים של נסיעות. על־פי נתונים אלה, המצב אינו נורא. ב־40 השנים האחרונות, לא רק שאין עלייה בתחום זה, אלא יש בו מגמה ברורה של ירידה. מ־1.5 תאונות למיליון קילומטר עם הקמת המדינה, הגענו עתה ל־0.75 תאונות למיליון קילומטר.

ובכן, מבחינה סטאטיסטית אנחנו בסדר – רק המספר הגדל של הרוגים ופצועים משבש את האידיליה.

מהבחינה הסטאטיסטית אנחנו בסדר. מספר התאונות ביחס למספר הקילומטרים של נסיעות פחת. רק המספר הגדל של וההולך ההרוגים והפצועים בתאונות משבש את התמונה המעודדת.

כל עוד מוכנה המערכת להרפיס את דברי, לא אחדל מלהתריע ומלקבוע: גידול מספרם של הרוגי התאונות אינו נובע

(המשך בעמ' 8)

סערה ציונית

מאת יקיר צור

חותמי ההסכם בין תנועת העבודה הציונית לבין בעלי בריתה החדשים, ראשי התנועה הרפורמית והתנועה הקונסרבאטיבית ומנהיגי ה„קונפדרציה", על איוש תפקיד יו"ר התנועה הציונית ואחרים – סופי לגביהם וכוונתם לבצעו במלואו; אך ספק אם הליכוד יישב בחיבוק ידיים

הקונגרס הציוני הל"א ייפתח רק ב־6 בדצמבר, אולם המערכת הפוליטית גועשת ורותחת כבר עתה.

בסוף השבוע שעבר נחתם הסכם בין תנועת העבודה הציונית ומפ"ם לבין התנועות הציוניות העולמיות – הקונפדראציה העולמית של הציונים המאוחדים, „ארצנו" של התנועה הרפורמית ותנועת „המרכז" של הקונסרבטיבים. הסכם זה מצא את ראשי הליכוד המומים ומבולבלים. תגובות הזעם הראשונות נעו מהתבטאויות דוגמת „לא ניתן להחזיר היום את ימי בן־גוריון והסוכן" ועד איומים בדבר פרישה מההנהלה הציונית ופעולת־תגמול בדמות חידוש יוזמת התיקון ל„מי יהודי".

ראשי הליכוד יכולים להאשים את עצמם בלבד. הכתובת על הקיר נרשמה לפני זמן רב, אולם בליכוד סירבו – משום מה – לקרוא. מאז נודעו תוצאות הבחירות לקונגרס הציוני בארה"ב – התנועות הציוניות של הרפורמים והקונסרבטיבים זכו בניצחון מוחץ – ברור היה לכל מי שמקורב לנושא כי אחרי הקונגרס הציוני הקרב ובא תהיה התנועה הציונית שונה מזו שהכרנו עד כה. יהדות ארה"ב, ובעקבותיה יהדות הפזורה כולה, הצביעה בעד הנושאים המעסיקים אותה – בעיקר שאלות של חינוך יהודי ופלוראליזם דתי – ובעד התנועות העוסקות בנושאים אלה, ולא בעד המפלגות הפוליטיות הישראליות.

השינוי הזה, שהובן היטב על־ידי ראשי תנועת העבודה הציונית, לא נקלט אצל ראשי הליכוד. דמותו הפוטוגנית של בנימין (ביבי) נתניהו היתה להם מרשם בטוח לניצחון. לאחר שהתברר – מאוחר מדי – שנתניהו אינו שש לקחת על עצמו את התפקיד, לא היה בליכוד מי שיכריע למען מועמד מוסכם אחר.

המשא־ומתן בין תנועת העבודה הציונית לבין בעלי־בריתה החדשים – ראשי התנועה הרפורמית והתנועה הקונסרבאטיבית, ומנהיגי ה„קונפדרציה" – החל מיד לאחר שנודעו תוצאות הבחירות בארה"ב. את המשימה נטלו על עצמם שניים מבכיריה: יו"ר תנועת העבודה הציונית העולמית יחזאל לקט ומועמד תנועת העבודה עקיבא לווינסקי. הם קיימו עשרות פגישות, בארה"ב ובישראל, עם ראשי תנועות אלה. במקביל התקיימו שיחות גם עם ראשי הליכוד – ובעיקר עם נציגם הבכיר בהסתדרות הציונית, מתתיהו דרובלס – במטרה למנוע את הישנות המחזה המביש של הקונגרס הקודם, שעמד כולו בצל העניין הפרסונאלי והוארך ביום אחד כדי שניתן יהיה לבחור יו"ר.

אלא שהיה מי שדאג לטרפד את המגעים בין המערך לליכוד, על־ידי העלאת שמות – חדשים לבקרים – של מועמדים לתפקיד היו"ר. לא מעט אצבעות מופנות היום אל מקורביו של אריה דולצין כמי שדאגו לבחוש בקדירה. דולצין – המעוניין להמשיך וליהנות מן הכיבודים שמעניק העם היהודי לעסקניו – מבקש להתמנות, לאחר פרישתו, לתפקיד נשיא־כבוד של ההסתדרות הציונית העולמית, תפקיד שלא אוייש מאז פטירתו של ד"ר נחום גולדמן. בחוקת ההסתדרות הציונית נאמר כי נשיא ההסתדרות הציונית הוא מנהיג התנועה הציונית, דוברה והנציג הראשי שלה.

ספק אם אישהו מעמד, מכל מפלגה שהיא, היה מאפשר לדולצין לכבב – מעל לראשו – כ„נשיא ההסתדרות הציונית". אולם ייתכן שדולצין סמך על כך שאיש לא יטריח עצמו לקרוא באותיות הקטנות של חוקת ההסתדרות הציונית. בכל אופן, בהסכם שנחתם נאמר במפורש כי השותפים להסכם מתנגדים למינויו של דולצין לנשיא ההסתדרות הציונית – אולם ידאגו להעניק לו את „כל הזכויות וכל הכבוד שניתן ליושבי־ראש ההנהלה הציונית הקודמים, כאשר פרשו מתפקידם".

בשנים האחרונות מוטחת ביקורת קשה על הפוליטיזאציה הרבה שפשתה בהסתדרות הציונית ובסוכנות היהודית. נושא זה היה מקור לעימותים רבים בין ראשי ההנהלה הציונית בישראל לבין ראשי המגביות בחו"ל. עד לאחרונה נהגו מנהיגי התנועות הציוניות מחו"ל לעמוד מהצד בעת שה„ציונים מישראל" התנגחו עם ה„לא־ציונים" מחו"ל. סימן ראשון לשינוי בעמדה זו אפשר היה לראות בחורף האחרון. בעימות שהתרחש בחודש פברואר בין יו"ר ההנהלה הציונית אריה דולצין וחבר־הנאמנים של הסוכנות היהודית, על רקע פרשת בל"ל, נקטה ה„קונפדרציה" („הדסה" ובלתי־מפלגתיים) עמדה עצמאית.

עכשיו, יותר משבעה חודשים אחר־כך, מהווה ההסכם שנחתם צעד נוסף בדרך לשבירת המסגרת הפוליטית המסורתית של ההסתדרות הציונית. בהודעה לעיתונות, שהפיץ „הגוש הציוני המרכזי" – הקונפדרציה העולמית של הציונים המאוחדים ותנועת „מרכז" של הקונסרבאטיבים – לאחר חתימת ההסכם, נאמר: „המבנה הקיים של ההסתדרות הציונית, המושתת על חלוקה ועל הזדהות עם מפלגות פוליטיות בישראל, אינו רלוואנטי ליהדות התפוצות. הציונים בתפוצות, אל להם להזדהות עם מפלגות פוליטיות ישראליות – הם צריכים לשאוב השראה וכוח מן הקשת הרחבה של החיים היהודיים בארץ".

לדברי היו"ר העולמי של הקונפדרציה קלמן סולטניק, ההסכם שנחתם אינו „בעד המערך" או „נגד הליכוד": „אנחנו בלתי־מפלגתיים, ושואפים ליצירת קואליציה מקיר־אל־קיר. כגזבר הסוכנות היהודית ישרת ד"ר אביזוהר את כל המפלגות בתנועה הציונית כמו ששירת את כולם בתפקידו כיו"ר קרן היסוד", אומר סולטניק.

כאמור, מבטיח ההסכם שנחתם את חלוקת התיקים:

עקיבא לווינסקי יהיה היו"ר, ועל תיק הגזבר יופקד ד"ר אברהם אביזוהר; יו"ר הוועד־הפועל הציוני יהיה המזכ"ל העולמי של התנועה ליהדות מתקדמת, הרב אשר הירש. תיק הנוער והחלוץ יימסר ל„עבודה", מחלקת החינוך ותרבות בגולה לרפורמים, ומחלקת הארגון – לקונסרבאטיבים.

אולם ההסכם אינו עוסק רק בחלוקת תיקים. למעשה, מרבית התיקים – ביניהם תיקים חשובים כמו עלייה, התיישבות ועליית הנוער – נותרו פתוחים למשא־ומתן.

ההסכם עוסק גם בשאלות מרכזיות של ארגון־מחדש של התנועה הציונית: תוכניתו של עקיבא לווינסקי להנהלה ציונית מצומצמת של 17 איש, לבחירת הנהלה רחבה של 51 איש ולשילוב אישים ישראלים בולטים – לא מתוך המערכת שמסביב לסוכנות – בחבר־הנאמנים של הסוכנות.

לדברי יו"ר תנועת העבודה הציונית יחזאל לקט נותן הסכם זה ביטוי לשינויים שחלו בתנועה הציונית – למעמדם של הרפורמים והקונסרבאטיבים – ויוצר שותפות מסוג חדש בין ישראל והגולה.

השותפים להסכם רואים אותו סופי ועומדים על דעתם שהוא יבוצע במלואו. אין ספק שהליכוד לא ישב בחיבוק ידיים, ועוד צפוי מאבק מרתק סביב הקונגרס הציוני. ראשי תנועת העבודה הציונית מודעים לכך. אחד מהם אמר אתמול: „אנו זקוקים היום להרבה עצבים חזקים".

תקיפה־תגובה־תגמול במפרץ

מאת דן אבידן

קשה לראות הפסקת המלחמה – ואפילו הפסקת אש – במפרץ הפרסי, בלי שתלך ותגבר המעורבות הצבאית של ארה"ב נגד איראן

הנשיא רייגן הודיע שארה"ב נחושה בדעתה להמשיך להגיב בכוח על כל התנכלות איראנית לצי האמריקאי ולספינות המניפות דגל ארה"ב. אם אכן יפעילו האמריקאים עוצמה יותר גדולה נגד האיראנים, אפשר שהדבר יביא את הממשלה האיראנית לשקול מחדש את התנגדותה להחלטת או"ם 598 בדבר הפסקת המלחמה במפרץ הפרסי. כבר עתה יש סימנים שהאיראנים מוכנים לאמץ את [illegible] הפסקת אש [illegible] במלחמה נגד איראן.

בחודש ספטמבר – יש לזכור – נכנסה מלחמת המפרץ לשנתה השמינית. בשלהי יולי החלו האמריקאים לאבטח 11 מכליות נפט כוויתיות (מחצית צי המכליות של מדינה זו) באמצעות כוח־משימה ימי מיוחד, ששוגר לאיזור במפרץ הפרסי על־פי בקשת השלטונות הכוויתיים. מטרתו של מבצע זה – לשלול מאיראן את היכולת לשבש את יצוא הנפט של כוויית. האיראנים החלו לפגוע במכליות נפט כוויתיות, בתגובה על הנזקים שהסב חיל האוויר העיראקי למתקני יצוא הנפט האיראניים. סיבה נוספת להפיכת כוויית למטרה מלחמתית איראנית – הסיוע שהיא מושיטה לעיראק במלחמתה נגד איראן.

האיראנים הכריזו שיתנכלו לכוח המשימה המערבי המשייט במפרץ (בינתיים תיגברו אותו כוחות נוספים ממדינות מערב אירופה). ואכן הם זרעו מוקשים במימי המפרץ הפרסי. אחד ממוקשים אלה פגע, בשלבים הראשונים של המבצע, במשחתת האמריקאית „בריג'טאון".

ב־26 בספטמבר טיבעו האמריקאים נחתת איראנית שעסקה בזריעת מוקשים במימי המפרץ. שבועיים אחר־כך השמידו מסוקים אמריקאיים שתי סירות איראניות מהירות, שפתחו באש לעבר מסוק אמריקאי שעסק במשימת מודיעין שיגרתית באיזור הצפוני של המפרץ הפרסי.

האיראנים הגיבו על שתי פעולות יירוט אלה באמצעות שני טילי „סילקוורם" („תולעת משי") שרכשו בסין. הראשון שוגר ב־15 באוקטובר לעבר מכלית אמריקאית מניפה דגל ליברי, שעגנה בקרבת נמל אחמדי הכוויתי; למחרת, שוגרה „תולעת המשי" השנייה – לעבר מכלית כוויתית מניפה דגל אמריקאי, שעגנה מול נמל שועייבה בתוך כוויית. בפיגוע השני נפצעו 18 מאנשי הצוות של המכלית „סי אייל סיטי", לרבות רב־החובל וקצין־הקשר האמריקאיים.

ב־19 באוקטובר הגיבו האמריקאים, בהתקפה רבת אמצעים – ארבע ספינות־מלחמה אמריקאיות וכוח קומנדו ימי – על שלוש דוברות־נפט איראניות במימי המפרץ הפרסי. שתי דוברות – ששימשו גם נקודת הזנקה לסירות מלחמה איראניות מהירות – הושמדו כליל, ואילו באתר הדוברה השלישית השמידו מכשירי־מכ"ם וקשר של האיראנים.

הפעולה האמריקאית עוררה באיראן כעס רב. דוברי המשטר בטהראן, ובראשם הנשיא עלי ח'מינאי ויו"ר הפרלאמנט האשמי רפסנג'אני איימו על האמריקאים בביצוע פעולות־תגמול נגדם – הן באיזור המפרץ הפרסי, הן ברחבי העולם. ראש ממשלת איראן, אמיר חוסיין מוסאווי, אמר שהאיראנים דחו פנייה מטעם האמריקאים – שהועברה באמצעות הסורים – שלא להגיב על הפעולה האמריקאית.

החיזבאללה – ארגון הטרור הלבנוני הפרו־איראני – איים בתוך כך לבצע פעולות טרור ראוותניות נגד יעדים אמריקאיים ואירופיים ברחבי העולם. בהודעה שפרסם הארגון בביירות ב־22 באוקטובר, נרמז שאם ארה"ב וצרפת לא תסלקנה את הציים שלהן מאיזור המפרץ – ולא תנקוטנה מדיניות ניטראלית בסכסוך בין איראן לעיראק, עלול החיזבאללה להוציא להורג את בני־הערובה האמריקאים והצרפתים, ביניהם העיתונאים טרי אנדרסון וז'אן־פול קאופמן.

האיראנים לא השהו את התגובה על הפעולה האמריקאית נגד מתקני הנפט שלהם. כמה ימים לאחר הפעולה הזו, הם ירו „תולעת משי" משטח הצ'י־האי פאו בדרום עיראק שבכיבוש איראני מ־1986 – לעבר מסוף־הנפט הימי הכוויתי המכונה „אי התעשייה", השוכן ליד נמל אחמדי.

טיל זה פגע במטרה וגרם נזק רב למסוף הנפט החשוב – היחיד המסוגל להטעין נפט על מכליות הענק הכוויתיות – שדרכו מייצאת כוויית כשליש מן הנפט שלה. יומיים אחר־כך ביצע ארגון טרור פרו־איראני פיגוע בבניין משרדים בלב כוויית. הבניין מצוי לא הרחק ממעונו של שליט הנסיכות, שיח' אחמד ג'אבר אל־צבאח.

פעולת התגמול העיקרית, באחמדי, נועדה לשרת שתי מטרות. ראשית, לשבש את יצוא הנפט של כוויית; שנית, לפגוע בנמל – המשמש נקודת מוצא למכליות הכוויתיות המאובטחות על־ידי הצי האמריקאי – מבלי להסתכן בעימות ישיר עם צי ארה"ב. בעקבות הפגיעה בנמל אחמדי זומן מיופה־הכוח האיראני למשרד החוץ הכוויתי. למחאה שנמסרה לו נוסף איום, שכוויית תנתק את כל קשריה עם איראן, אם זו לא תחדל מהתקפותיה על מכליות ומתקני נפט כוויתיים. כמו־כן הגישה כוויית לאומות־המאוחדות תלונה נגד איראן בשל התקפה זו.

כמעט כל מדינות ערב – ובראשן מצרים – הביעו סולידאריות עם כוויית והכריזו על נכונותן להיחלץ פיזית להגנתה אם איראן תמשיך בהתקפות נגד מדינה זו. העיתון הכוויתי הנפוץ „אל־ראי אל־עאם" קרא לקהילה הבין־לאומית לאסור על סין למכור לאיראן טילי „תולעת המשי".

חשוב לציין שלכוויית חסרה היכולת הצבאית להגיב על ההתקפה האיראנית נגד נמל אחמדי, לא כל שכן למנוע מאיראן לבצע בעתיד התקפות נוספות נגד יעדים כלכליים כוויתיים. בעקיפין, עיראק היא העושה את שליחותה של כוויית – בכך שהיא ממשיכה לפגוע ביעדים כלכליים באיראן. באופן כזה, מעגל האיבה לא ייסגר: איראן תגיב על התקפותיה של עיראק בפעולות התקפיות נוספות נגד מטרות בכוויית, וייתכן אף בערב־הסעודית. ובינתיים באה האזהרה והתקיפה של הנשיא רייגן.

מכל מקום, קשה לראות הפסקת־אש באיזור המפרץ מבלי שתלך ותגבר המעורבות האמריקאית הצבאית נגד איראן.

הירוקים מתאלפים?

מאת שלמה שפיר

יתכן כי בשוב משלחתם לגרמניה ימצאו פונדמנטליסטים שיסתייגו ממסקנות מתונות יותר שהשמיעו כאן הנכבדים, אבל בסיכומו של דבר מסתמנת התפתחות חיובית אצל [illegible]

עמדה הפוליטי של „מפלגת הירוקים" במערב־גרמניה – אשר לאחר עשרות שנים הצליחה לשנות את המפה הפרלמנטרית הבלתי־מפלגתית לארבע מפלגות – עדיין לוט בערפל. בבחירות לבונדסטאג בתחילת שנה זו הצליחו הירוקים להגדיל את ייצוגם מ־27 ל־40 צירים. בנגד זה הפסידו מאז מושבים בכמה בחירות אזוריות, ובחודש שעבר לא הצליחו לגבור על אחוז החסימה במדינה הצפונית שלזוויג־הולשטיין. השנה אף החריף העימות בתוך הירוקים בין הריאליסטים לפונדמנטליסטים במפלגה הסרוגנית זו, אשר קמה בשנות ה־70 ממיזוג יסודות שונים של השמאל החדש עם שוחרי־הסביבה שתפסו מקום חשוב בשלוש התנועות הסוציאליות החדשות – האקולוגית, תנועת השלום ותנועת הנשים.

למעשה קשה לראות כיום את הירוקים כשותפים לקואליציה ממשלתית בעתיד הנראה לעין. הסוציאל־דמוקרטים בהנהגתו של היו"ר החדש הנס יוכן פוגל נוטים לכך פחות מאשר בימי וילי בראנדט והם לא יוכלו כנראה חלופה ארוכה יחידה לממשלה השמרנית הנוכחית בבחירות הכלליות הבאות ב־1990. אולם יהיה עתיד הירוקים אשר יהיה, מדובר כיום על כוח פוליטי הנתמך על ידי שיעור לא מבוטל של האינטליגנציה הגרמנית הצעירה, והמשקיעים של ימים אלה עשויים להשפיע גם אם בעתיד יפעלו הצעירים המתבגרים במסגרת אחרת.

מכל הסיבות האלה צריך לציין לחיוב את המיפנה שחל בשנתיים האחרונות בעמדת הירוקים כלפי ישראל שהיתה בעבר עוינת מאוד. בחלקו נגרם הדבר כתוצאה מהתמודדות פנימית במפלגה החדשה. אך התהליך נסתייע גם בשינוי הגישה של הממסד הדיפלומטי הישראלי שהתעלם תחילה מהירוקים ולא הכיר כלל בחשיבותם. שינוי זה אף הומחש בעליל בפגישות בין נציגיהם עם הנשיא חיים הרצוג, קודם בעת ביקורו בגרמניה באפריל השנה ועתה במשכנו בירושלים.

כל מי שנכח במסיבת העיתונאים רבת המשתתפים שקיימו הירוקים בבית סוקולוב בדצמבר 1984 ובמסיבה מצומצמת יותר בסוף השבוע שעבר, יכול היה לחוש בבירור את כברת הדרך שהם עברו מאז. המשלחת הקודמת פקדה את ישראל במסגרת מסע מזרח־תיכוני, תוך התעלמות מרבית מהממסד הישראלי, והצטיינה בנימה ביקורתית עוינת כלפי מדיניות ישראל בשטחים ובלבנון ובהזדהות טוטאלית עם „הקורבנות הפלשתיניים". לעומת זאת נקטו נציגי המשלחת של שלושה חברי פרלמנט ירוקים, שסיימו זה עתה ביקור על פי הזמנת משרד החוץ, נימה מאוזנת הרבה יותר. בצד ההכרה העקרונית בזכות ההגדרה העצמית של הפלשתינאים, לרבות מימושה של זכות זו במדינה משלהם, הדגישו גם את קיומה של ישראל כעובדה בלתי ניתנת לערעור, דיברו בחיוב על התרשמותם מרצון השלום אצל כל בני שיחם, הזהירו מפני הקפאת הסטטוס קוו ומפני סכנת הפונדמנטליזם המוסלמי המסוכן לערבים יותר מאשר ליהודים, הזכירו את חשיבות כיבוד זכויות האדם (בשיחות שמעו גם על עינוי ילדים פלשתינאים), אך ויתרו על הצגת מרשמים פשטניים לפתרון מהיר של הסכסוך. נציג בולט של האגף הריאליסטי דיבר על המשמעות הרבה גם של הצעדים הקטנים.

הדבר הוכיח אולי את השינוי שחל בעמדת אגף זה כלפי חברות מערב גרמניה בנאט"ו, שאותה אין הוא דורש לבטל לאלתר, חרף השאיפה לחיסול הגושים והצבאיים הזרים באירופה. אפשר כמובן, כי בשוב המשלחת לגרמניה יימצאו פונדמנטליסטים שיסתייגו ממסקנותיה. בדרך כלל בולטים בקיצוניותם הירוקים ואנשי „הרשימה האלטרנטיבית" בהמבורג ובמערב ברלין. אך בסיכומו של דבר מסתמנת התפתחות חיובית לגבי חלק מהתנועה.

בנושאים „יהודיים" אחרים, פרט לישראל, היתה עמדת הירוקים מלכתחילה חיובית יותר וקו זה נמשך גם כיום. בערים שונות, במישור המקומי והמחוזי, הם משתפים פעולה עם הסוציאל־דמוקרטים ועם האיגודים המקצועיים נגד הפגנות והתכנסויות של ותיקי האס־אס ופעילי הימין הקיצוני. בבונדסטאג לחמו יחד עם הסוציאל־דמוקרטים נגד שינוי תוכנו של החוק הבא להעניש את מכחישי השואה על ידי הוספת סעיף מאזן בדבר פשעים של המשטרים הקומוניסטיים נגד העם הגרמני. ב־1985, במלאות 40 שנה לנצחון בעלות הברית באירופה נשא אחד יושקה פישר, מן המנהיגים הבולטים של הירוקים, את אחד הנאומים החשובים ביותר לגבי משמעות אושוויץ בהיסטוריה הגרמנית. והסיעה הירוקה אף פירסמה חוברת מיוחדת שבה הוקיעה את המגמות הרוויזיוניסטיות של היסטוריונים גרמנים מסויימים בויכוח על ייחוד פשעי הנאצים והשואה היהודית באירופה. בפרנקפורט הם נוטלים חלק פעיל במערכה הציבורית לשימור שרידי הגטו היהודי מול התוכנית הנתמכת על ידי ראש העירייה להקים שם מרכז עירוני חדש. בבונדסטאג הם מחייבים מתן פיצויים לכל קורבנות הנאצים שטרם נהנו מהחקיקה עד כה.

אכן, יוזמות אלה קלות יותר בשביל הירוקים הואיל והרוב המכריע של תומכיהם מורכב מצעירים שכמעט כולם נולדו אחרי 1945, ודור הנכדים חופשי יותר בהתמודדות עם האספקטים השחורים בעבר הגרמני מאשר חלק מדור הבנים ובודאי מהרוב של דור הסבים. אך בודאי אין לראות בכך פגם.

COLOMBO — BOMBAY — MADRAS — CALCUTTA — SINGAPORE —
BANGKOK — KOSICHANG — HONG-KONG — MANILA — CEBU —
MARIVELES — KEELUNG — KAOHSIUNG — SEOUL — PUSAN — INCHON —
YOKOHAMA — TOKYO — NAGOYA — OSAKA — KOBE — FREEMANTLE —
ADELAIDE — MELBOURNE — SIDNEY — BRISBANE — AUCKLAND — WELLINGTON —
LYTTLETON — GUAM — EILAT — ALEXANDRIA — ASHDOD — HAIFA

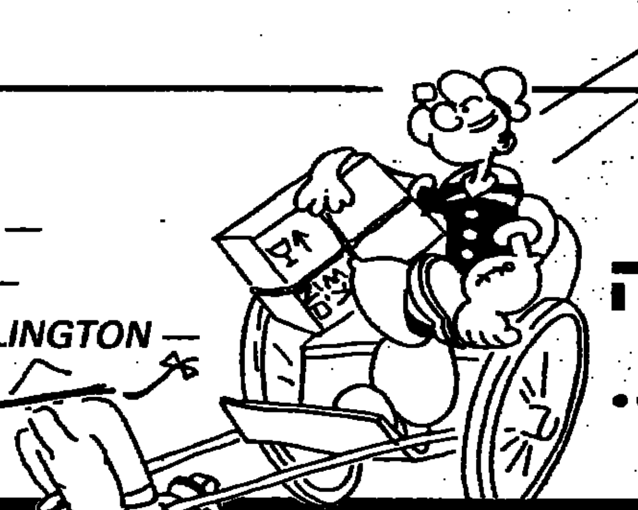

עם "צים"
המזרח הרחוק ואוסטרליה
קרובים יותר...

צים חברת השיט הישראלית
צים ZIM המובִיל שלי
עוד יותר – שרות, יעילות ואמינות.

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת דבר

תושעה מיד ועדת ששינסקי

אנו תנועות „האוהלים", „שחק", „מזרח אל השלום", „פנתרים", „איחוד", „גשר", „די", ארגונים אזרחים, ועדי שכונות, אקדמאים ועובדי רווחה, פונים אל שר האוצר ומבקשים להשעות מיד את ועדת ששינסקי האמורה להגיש מסקנותיה החודש.

אנו ברעה שוועדה זו אינה אובייקטיבית, אלא מגמתית, וזה „משחק מכור" מראש, נגד השכונות, עיירות הפיתוח והביטוח הלאומי, שהוקם בעמל של דורות, והיה לתפארת המדינה והישגיו נסכו ביטחון בכל בית בישראל.

בוועדת ששינסקי שני כלכלנים, רואה חשבון אחד, מומחה לביסים אחד ומרצה לדיני מיסים. אין בוועדה הנ"ל מומחים לבריאות הברית. אין בוועדה הנ"ל מומחים לסוציולוגיה. עבודה סוציאלית או פערים חברתיים ובוודאי לא נציגי השכונות ועיירות הפיתוח. זאת, בשעה שחלק גדול מחברי ועדת ששינסקי נקטו בעבר עמדות לטובת העשירונים העליונים על חשבון שירותי הרווחה והעשירונים הנמוכים.

בעבר לנ"ל, יו"ר הוועדה פרופ' איתן ששינסקי הביע כבר את עמדתו הבסיסית בנושא הנדון, לפני אוקטובר כשהכריז תגיגית ב„ג'רוזלם פוסט" ב־28.8.87, שיש לבטל את הפטורים הכלליים ולאמץ את מבחן האמצעים. אם תרצו, חקירה של נזקקים ומקרים סוציאליים.

לדעתנו, ולדעת מומחים, ועדה זו תחזיר אותנו ללשכות הסעד של המעברות בשנות החמישים, שהדביקו אות קין של מקרים סוציאליים על מצחן של משפחותינו בשכונות ובעיירות הפיתוח.

אם נזכיר, שרק השנה שיחרר האוצר את העסקים והמעבידים במדינה מלשלם כמיליארד ש"ח עבור עובדיהם לביטוח הלאומי, תישאל השאלה הנוראית: האם האוצר וממשלת ישראל רוצים לחסל את הביטוח הלאומי? אין לנו ספק, שוועדת ששינסקי תהיה חותמת־גומי לביצוע הגזירות הנ"ל.

מדינות מערביות רבות ביצעו בהצלחה צמיחה כלכלית תוך שמירה וחיזוק של שירותי הרווחה השוויוניים במדינותיהן. מאידך, מדינות שהרסו את שירותי הרווחה בשם הצמיחה הכלכלית המיטו אסון חברתי סוציאלי על מדינותיהן.

תנועת האוהלים
יו"ר ימין סויסה
תנועת שחק
דדה בן שיטרית
תנועת המזרח אל השלום
שלי אלקיים
אקדמאים ועובדי רווחה
עמיאל אבנר
אילנה ברקוביץ
חנה וליש

מלחמת חורמה בג'יהד המוסלמי

בעיתונות פורסם על חשיפת רשת גדולה של פעילי הג'יהד המוסלמי בעזה. ואת לדעת, הג'יהד המוסלמי הוא כיום הגורם הטרוריסטי הדומיננטי בגדה וברצועה. בבחינה זו אש"ף איבד את הבכורה, ועל ממשלת ישראל וכוחות הביטחון להיערך מבעוד מועד לקראת פיגועי טרור שלא ידענו כמותם בעבר.

כבר עתה יש להכריז על מלחמת חורמה בג'יהד המוסלמי ובקטגוריה זו יש לכלול גם את משתפי הפעולה עם קבוצה קיצונית זו המונחית על־ידי כוהני דת חסרי כל מעצורים.

עם זאת, צריך שיהיה ברור, שבמידה שמנהיגי ישראל המפלגות הגדולות לא ימצאו את הדרך והאומץ הציבורי להידבר עם המנהיגות הפלשתינאית האותנטית בשטחים ובהם אישים כמוגא סניורה, פאיז אבו רחמה, סעד כנען ואחרים המזוהים עם המתונים באש"ף, יגבר כוח הג'יהד המוסלמי בגדה וברצועה. עת לפתוח בשיחות עם המנהיגים הפלשתינאים בשטחים על הדרכים לפיתוח דרקים משותף שישותת על קונפדרציה מדינית וכלכלית ישראלית־פלשתינאית־ירדנית.

ככל שמנהיגי ישראל יבינו זאת הרי שהם ימנעו את צמיחת הג'יהד המוסלמי ככוח פוליטי־דתי שיתן את הסגן ויהפוך את החיים בישראל ובשטחים כאחד לגיהנום אמיתי.

אריה הס
יו"ר קבוצת הקונפדרציה במפלגת העבודה

ירבו כמוהו בישראל

„דבר" מצא לנכון ולמעשה רב־חשיבות לגלות ברבים, תוך יחס עויין, את הסוד הנורא: התגייסותו של רמי זית מקרית ארבע „לתפקיד פיקודי בסירות קבע בחטיבת גבעתי" (2.10.87). עיתון פועלי ארץ ישראל פתח במצוה זו, ומיד נמצא לו מסייע, איש רב מרץ ואביר הדמוקרטיה, ח"כ י. שריד, אשר טען, „כי אין להסכים בשום פנים ואופן שחיילים בחטיבת „גבעתי" ישרתו תחת פיקוד קצין קבע המזוהה במוצהר עם „כך"... ותבע משר הביטחון לבטל את גיוסו של רמי זית" וכו'.

על זה ברצוני להגיב ולספר לכל המעוניין בפרשה זו. רמי זית מוכר לי מאז היותו בבית התינוקות בקיבוץ הניתה. הוא איש תרבות, משכיל, נעים הליכות ומצניע לכת, מעולם לא פגע באדם בכל דבר. אחד הבנים הטובים שיצאו מקיבוץ. עזב את קיבוצנו רק מפני שלא יכול לקיים כאן אורח־חיים דתי לו ולבני משפחתו. בנים רבים עוזבים את הקיבוצים ואף יורדים אל מעבר לים ולאוקיינוס, רמי עבר רק את הקו הירוק, למעשה חלוצי רב ערך. להקים מחדש את הקהילה היהודית בחברון, אשר נטבחה באכזריות רשע בידי מרצחים ערבים בשנת 1929. בנה ביתו בקרית ארבע „וקרית ארבע היא חברון" (יהושע ט"ו) ואף הצליח הרבה בפיתוחה ובקידומה. עכשיו בימים קשים לצה"ל, החליט להתגייס ליחידה קרבית, בה ישרת הוא בדרגת סרן. רמי הוא אב לארבעה בנים, ומצב זה יגרום לו קושי רב בחיי המשפחה וירידה ברמת החיים. אז מה נטפל אליו ח"כ שריד? נציגי אש"ף היושבים בכנסת לא מפריעים לשריד, גם לא נציגי האימפריאליזם הרוסי, המדכא ומשעבד עמים רבים, ובעיקר את בני עמנו. רק רמי זית החריד את מנוחתו. אמנם שיתף רמי פעולה עם אנשי „כך", אבל רק בתחום המוניציפלי.

רבים בישראל הוכרים ומכירים את רמי, וגם אני, מאחלים לו הצלחה בדרכו הצבאית, עמו בדרכו האזרחית, ושירבו כמוהו בישראל.

יוסף ארגמן
חניתה

לליכוד אין תשובות

לליכוד אין תשובות לבעיות המדיניות העומדות על הפרק במדינת ישראל.

על השאלה איך לפתור את הבעיה הדמוגרפית בארץ־ישראל השלמה תשובתם היא: הגברת העליה והילודה. אך אין בידם בירשם כיצד עושים זאת. חלק מאנשי הליכוד הגיעו למסקנה, שהפתרון הוא טרנספר תוך הסכם עם מדינות ערב. השאלה היא, האם יש ארץ ערבית שתסכים לקלוט מיליון וחצי פלשתינאים לשטחה? ושמי, שהמציעים־טרנספר מתכוונים לגירוש כפי שדורש כהנא. ההבדל ביניהם הוא בניסוח.

אנשי הליכוד מתנגדים לוועידה בין־לאומית על שלום במזרח התיכון ומדברים על משא ומתן ישיר עם מדינות ערב. ראש הממשלה יצחק שמיר נשאל מה הוא מוכן להציע לירדן תמורת שלום? תשובתו היתה „שלום תמורת שלום". הצעת שלום מגוחכת המזכירה את הבדיחה על אותו גבר שביקש לילה עם פרוצה וכשנדרש לשלם עבור שירותיה תשובתו היתה: שילמתי לך ב„אהבה תמורת אהבה".

האידיאולוגיה של „חירות" פשטה את הרגל. חבל, שחלק מהעם עדיין לא מבחין בכך.

שמואל כנען
תל־אביב

הקול והקהל

מגילת קוהלת, שקראנו בבית הכנסת בשבת חול המועד ו„יום הקהל" שהוחג בירושלים בסוכות מזכירים, מה שאינו ידוע לרבים, שהמלה קהל גזורה מהמלה קול. הקול, כידוע, אופייני לקהל, לציבור בני־אדם, כשם שההמיה אופיינית להמון (המון במקרא פירושו גם ציבור וגם רעש).

תופעה זו של „הרחבת" ו', כשהיא אות שנייה בשורש, לה', ידועה בלשון. כך, למשל, גם משורש מול נגזר השם מוהל, משורש כון (לכבון להכין) – כוהן, מהמלה בוד (לובן) התואר בהיר ועוד.

המלה המקראית מקהלה יסודה באותו קול ונגזרו קהל וכן קוהלת, והפעלים נקהל, הקהיל („יום הקהיל"), התקהל והכינוי קוהלת (שהיה „מקהיל קהלות").

ד"ר ראובן סיוון
ירושלים

אם להם מותר...

קראנו את מכתבו של א. סדומי ב„דבר" מ־13.10 בעניין שיתוק הרדיו והטלוויזיה על־ידי העיתונאים.

לפי מיטב ידיעתי מניסיון של יותר מ־40 שנים בשטח זה, לא היתה דוגמה כזאת בשום מדינה בעולם; היו שביתות שונות, אולם לא להכעיס ולפגוע בשכבה הרגישה של האוכלוסיה.

בערב שמחת תורה ריאיין כתב גלי צה"ל את האורחים ברחובות ת"א בעניין זה. אין מה לציין, כי לא נמצא מליץ יושר לעיתונאים. נגע לליבנו אזרח שאמר: „אני רגיל לטלוויזיה כי אין לי אפשרות כספית ללכת לקולנוע, אז למה קילקלו לי את החג"?

אני סבור, כי שביתה זו „נתנה דוגמה" לעתיד ומכאן נוהגי הניקיון בת"א והסבלים בשדה התעופה לוד לבטח אמרו: „אם אפשר להפסיק את הרדיו והטלוויזיה, מותר גם לנו לשבות..."

אריה ארז
תל־אביב

החג היה שמח

ברצוני להביע תודה לעיתונאי רשות השידור על דממת השמחה שהעניקו לי ולמשפחתי בכל ימי החג. הרגשתי „שמחת חג" אמיתית לראשונה בחיי. יכולנו להתפנות לביקורי חג, לבילויים ולשמחות, עם ראש פנוי וזמן פנוי. הילדים לא היו מרותקים לסרטים שעל המסך, היה להם יותר זמן להקדיש למשפחתם.

אנו לא היינו מבולבלים מחדשות המלאות בכל הדברים הלא יפים והלא נעימים, שהיו (או שלא היו) בעולם.

חושבני, ששביתה ברשות השידור מועילה לחיי משפחה טובים, לחינוך טוב יותר לילדים, שאינם מבולבלים ממה שראו וממה ששמעו, וסתם שוררת יותר שמחה בבית.

חלק גדול מהציבור מבקש מכם, עיתונאי רשות השידור, העניקו לנו „יום יום חג", בלא הטרדות אין סוף, על־ידי דממה ברדיו ובטלוויזיה לנצח!

ראובן וולר
ירושלים

דבר — לפני 60 שנה

במשפט שוארצבורד

פאריס. בכל העולם מורגשת התעניינות יוצאת מהכלל במהלך משפטו של שוארצבורד. העתונות האמריקאית בכללה היא לטובתו. כשנשאל שוארצבורד בבית הדין איך זה שמר בלבו את ההחלטה להנקם בפטלורה שבע שנים תמימות – ענה: „צרפת חכתה 44 שנה עד שנקמה את נקמת אלזס־לותרינגיה, ואני רק שבע שנים חכיתי". בתל אביב בא קהל של 3000 איש לשמוע את הרצאתו של ב. כצנלסון על הקונגרס הציוני ולאחריו. לפני הרצאתו קבל הקהל בתשואות סוערות את נוסח ההחלטה לעזור לשוארצבורד שקרא הד' נימירובסקי.

על משלחת ה„איחוד" לסססי"ר

בתשובה להצעת ה„איחוד" להה"פ של ההסתדרות להצטרף למשלחת פועלים לרוסיה לשם השתתפות בחגיגות יובל העשר למהפכת אוקטובר, הודיע הה"פ כי אין כל אפשרות של השתתפות במשלחת כל עוד אלפי חברים נענים ונרדפים בססס"ר על דעותיהם הציוניות הסוציאליסטיות.

לפני 40 שנה

הממשלה על „אינצידנטים קטנים" בגבול

לשכת המודיעין הממשלתית מסרה אמש: בין 17 ו־20 באוקטובר אירעו בגבול א"י־סוריה כמה „אינצידנטים קטנים" שבמהלכם עברו אנשי כחות הבטחון של שתי המדינות את הגבול.

חוששים מחילוקי דעות בין ארה"ב ובריה"מ

ניו יורק. חוששים כי חילוקי דעות בשאלת א"י עלולים להתגלע בין ארה"ב ובריה"מ. בריה"מ דורשת כי השלטון בא"י בתקופת המעבר יימצא בידי מועצת הבטחון ואילו אמריקה מתנגדת לכך. כמה מדינות קטנות דורשות כי השלטון בתקופת המעבר יהיה בידי ועדה נייטראלית. נודע כי מיניסטר החוץ האמריקאי מרשל נתן הוראות למשלחת האמריקאית להשפיע על משלחות שונות להצביע בעד החלוקה.

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

קיבלו תארי כבוד

ליב אולמן (בתמונה) החליטה להירתם למאבק נגד הארגון האנטישמי פאמיאט הפועל בברית־המועצות, ולהתריע על הסכנה הטמונה בו. זאת סיפרה השחקנית במסיבת עתונאים שהתקיימה בחיפה לרגל הענקת תואר ד"ר של כבוד לשחקנית מטעם אוניברסיטת חיפה. באותה פגישה סיפרה כי החליטה להקדיש את תואר ד"ר הכבוד לזכרו של נער יהודי פאבל פרידמן שנספה בטרזינשטדט ואשר השאיר אחריו שיר יפה בשם „הפרפר הצהוב". כמו כן הודיעה אולמן על כוונתה לממן את לימודיו הגבוהים של סטודנט יהודי ועל כוונתו של בעלה לממן את לימודיו של סטודנט יהודי.

★

פיליפ קלוצניק (בתמונה), שחגג הקיץ את יום הולדתו ה־80 הוא אחד המנהיגים הוותיקים של היהדות האמריקאית. במשך זמן מה כיהן כנשיא בני ברית, נשיא ועידת הנשיאים וכנשיא הקונגרס היהודי העולמי בין ד"ר נחום גולדמן לבין אדגר ברונפמן. קלוצניק שימש גם שר המסחר והתעשיה בממשל הנשיא קארטר. בשנות השבעים היה בין מנסחי תוכנית ברוקינס גם להסדר כולל ישראלי ערבי ובמשך שנים רבות דגל בקו יוני מפורש בסכסוך הישראלי ערבי ובנושא הפלשתינאי. אתמול קיבל קלוצניק את תואר ד"ר כבוד של אוניברסיטת חיפה.

המסך נפרץ

מזכיר הסתדרות עובדי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה יצחק גלעדי ועוד חמישה נציגים של הסתדרות זו, עומדים לפגוש בימים הקרובים את ראשי האיגוד המקביל בהונגריה לשיחות על כינון קשרי עבודה ראשונים בין שני האיגודים. אנשי איגוד עובדי המתכת ההונגרי ימתינו לישראלים במעבר הגבול שבין אוסטריה להונגריה ומשם תמשיך המשלחת לבודפשט. קודם לכן יבקרו ראשי הסתדרות עובדי המתכת בווינה, כדי לחתום על „ברית" של שיתוף פעולה עם אגודת המתכת, האנרגיה והמכרות של אוסטריה, שהיא האיגוד המקצועי השני בגודלו במדינה זו.

חיים ביאור

ריפעת אסד אחיו המפורסם של הנשיא **אסד** השיא לאחרונה את בתו **לאמי** לד"ר **עלא פיאד** בנו של האלוף **שפיק פיאד** אחד הקצינים הבולטים בצבא הסורי. החתונה נערכה בעיר מארבלה שבספרד והשתתפו בה אורחים מכובדים רבים, אירופאים וערבים, ביניהם אמנים ידועי שם כגון הזמרת הערביה **נג'ווא פואד**. כאן נראים בני הזוג בטקס הכלולות.
ריפעת אסד והאלוף שפיק פיאד היו בשעתם מסוכסכים על רקע נסיונו של ריפעת לתפוס את השלטון בסוריה בשלהי 1983 כאשר הנשיא אסד לקה בהתקף לב. עתה טוען אחי הנשיא כי נישואי בתו עם הד"ר עלא פיאד חסרי משמעות פוליטית. משמע, הוא יהיה מוכן בשעת הצורך להיאבק שוב באלוף פיאד – מחותנו עתה – על ירושת השלטון בסוריה. אגב, ריפעת אסד השוהה בגלות באירופה קרוב לשנתיים החל לאחרונה לצמח זקן.

דן אבידן

זוכרים אותו

הבדרן המנוח דני קיי (בתמונה) ששימש בשעתו כשגריר לרצון טוב של קרן הילד, זכה לדברי הערכה בסוף השבוע. דאגלס פיירבאנקס הצעיר, קיטי קארלייל הארט וליב אולמן נימנו עם הכוכבים שהעלו על נס את דמותו של קיי המנוח.

„אתה חסר לנו דני קיי" כתבה רעייתו של הנשיא רייגן, ננסי, במברק ששלחה מבית החולים הימי בתסדה, שם נותחה. „כשגריר נודד אל קהילית ילדי העולם הביא דני קיי את החיוך המלבב שלו למיליונים ומיליונים של ילדים" אמר מזכיר האו"ם פרס דה קוויר, שפתח את הטקס. „הוא היה חלוץ. דני קיי היה באמת לוחם למען הילדים בכל מדינה ומדינה" הוסיף ואמר דה קוויר. קיי, הבדרן בעל אלף הפרצופים, מנצח על תזמורת, טייס מטוס סילון, שחקן בייסבול מקצוען ואשף של מאכלים סיניים, שימש במשך 30 שנה, החל מ־1950, כשגריר קרן הילד של האו"ם. הוא מת בחודש מרץ בגיל 74.

בלי קרייסקי

הוועידה הדו־שנתית של המפלגה הסוציאליסטית האוסטרית נפתחת מחר, יום ג' בווינה, לראשונה בלי השתתפותו של ד"ר ברונו קרייסקי. קרייסקי שוויתר בתחילת השנה על התואר נשיא כבוד של המפלגה הסתכסך עם יו"ר המפלגה פרד סינובאץ ועם ראש הממשלה הסוציאליסטי הנוכחי פרנץ ורניצקי ולא הוזמן כלל להשתתף בוועידת המפלגה שבראשה עמד במשך 17 שנה. אורח הכבוד האירופי העיקרי יהיה מנהיג הסוציאל דמוקרטים המערב גרמני האנס יוכן פוגל. אולם כאות לשיפור האווירה ביחסים עם מפלגת העבודה תיוצג הפעם גם היא, באמצעות דוד פראן (פרנקפורטר), מזכ"ל האינטרנציונל של העוסקים בחינוך מבוגרים.

ש. שלמה

הוקרה למציל

תעודת הערכה, מגן ומדליה הוענקו בסוף השבוע בלשכתו של ראש עיריית באר־שבע משה זילברמן, ליוסף דינביץ' שחילץ בתחילת השבוע שעבר 11 בני־אדם ממי השטפונות בשכונת „נוה־נוי" בעיר. יוסף דינביץ', נהג „אגד" בן 39 מירושלים ומתנדב המשמר האזרחי, ישב בצהרי יום בבית הקפה של חוות הסוסים בבאר־שבע, כשלפתע החל נחל באר־שבע לגעוש והמים הציפו את כל האזור בתוך דקות אחדות. דינביץ', תוך סיכון חייו, שחה בכי הסיפון והציל את הנשים שנלכדו על גגות מכוניותיהם ועל עמודי הטלפון. ביום שישי הגיע דינביץ' בלוויית רעייתו ללשכת ראש העירייה ושם נערך לכבודו טקס צנוע. זילברמן הודה לדינביץ' במלים חמות ואמר: „מעשיך ראויים לשמש דוגמה ומופת של עזרה לזולת בבצוקה. בזכות מעשים אלה ניצלו חיי אדם". מפקד מרחב הנגב במשטרה, ניצב־משנה חיים בקאיון העניק למציל מירושלים מגן הוקרה של המרחב ומפקד משטרת באר־שבע, סגן־ניצב איתן רצון, העניק לו תעודת הערכה של התחנה.

פעילות ב„בית צבי"

„כנר על הגג", מסתבר, הוא עדיין שלאגר. כולם מכירים את הסיפור ומזמזמים את השירים, ובכל זאת, כשעולה המחזמר הקהל מגיע. הפעם מדובר בהפקה של תלמידי שנה ג' ב„בית צבי" המעלים את ההצגה במשך השבועיים הקרובים, וכל הכרטיסים, מספר מנהל בית־הספר גרי בילו, נמכרו. למרות הביקוש, תרד ההצגה בעבור שבועיים כדי לפנות מקום להפקות חדשות. 20 הפקות יעלו התלמידים השנה, ביניהן „טעם הדבש" לשילה דילייני, „טופז" למרסל פאניול, „איפה אמא שלי" לכריסטופר המפטון וייתכן גם „הוא הלך בשדות" – כל אחת מהן, אם שלאגר או כשלון – תרוץ במשך שבועיים.

אגב, ב„כנר על הגג" מופיעים שלושה „ילדים של..." דפנה רכטר, בתם של חנה מרון ויעקב רכטר, אביטל ברכמן, בתו של יוסי ברכמן, ואבישי בקי, בנה של רות בקי מרשות השידור.

ורדה צימרמן

כינוס מציגים ושופטים

בולים

מאת אריה לינדנבאום

פרנסי הבולאות הישראלית אינם שבעי־רצון מן היחסים והאווירה השוררים תכופות בכל פעם שמדובר בתערוכת בולים. אכן, אין זה סוד שהיחסים עכורים מעט, במיוחד בקרב קבוצת האספנים ברמה הארצית, שאוספיהם נעים ברמת ה„בינוני" ומעוררים תסכול לא מעט לבעלי האוספים.

אספני הבולים, בניגוד לבעלי אוספים אחרים, כמו יצירות אמנות, חרסינה עתיקה וכדומה, האוספים שלא על מנת להציג, מעוניינים דווקא להציג מדי־פעם ולהפגין כלפי חוץ השגי התחביב. אכמם לא הכל אוספים לשם תצוגה אבל קולם של המעטים המעוניינים בתצוגות החומר נשמע ביותר. את כלל האספנים אפשר לחלק לשלוש קבוצות, שלא תמיד מצביעות על שלוש רמות הומוגניות.

בקבוצה א' אספנים ברמה בינונית גבוהה, שאוספיהם כבר ידועים בתערוכות שונות והניואנסים בתערוכות השונות אינם גדולים. אלה למעשה הם מקבלי המדליות הבטוחות, שההפתעות הצפויות להם הן בגבול של דרגת ציון אחת או שתיים מעל או מתחת לנורמת השיפוט בתערוכה קודמת. אספנים אלה משתתפים במרבית התערוכות, הם גאים בהישגיהם ואחרים מהם משייכים עצמם לעלית המציגים המקנה להם כבוד שיאו מדליית זהב.

בקבוצה ב' אוספים ברמות בינוניות, בדרך כלל, שבעליהם נבונים להציג ואף מעודדים ע"י תצוגת החומר בתערוכות. לגבי אספנים אלה חשובה מאוד השתתפות בתערוכות וכל כישלון בתערוכה משפיע עליהם לעיתים בחיוב, שמביא ליתר תשומת לב ושיפור האוסף אך לעיתים ההיפך מזה – אפאתיה העלולה אף לדחות את האספן מתחביבו.

בקבוצה ג' אספנים מכל הרמות שאין להם כל עניין בתצוגה, לעיתים משום שהמדובר באוספים מתחילים, אך לעתים מדובר באוסף יקר ונדיר שבעליו אינו שש להוציאו אל מחוץ לבית. אספנים אלה נהנים מעצם האיסוף. לבולאות המאורגנת אין בעיות עם קבוצת העלית, שכן אספניה זוכים בדרך כלל לטיפול נאות, מייצגים את המדינה בתערוכות בחו"ל, הם זוכים במדליות הזהב שלהם ואין להם טענות, מה עוד שמטבע מעמדם הם מיוצגים במימסד הבולאי הן כעסקנים והן כשופטים.

במידה מסויימת אין גם בעיות עם קבוצת האספנים המסווגת כאן בקבוצה השלישית שכן המדובר באלפי האספנים ברמות שונות שמסתפקים ברכישת הבולים וההנאה שאיסופם מיסב להם. אלה לעיתים קרובות לא מאורגנים כלל במועדונים, כי לא המפגש החברתי והמפגן התצוגתי מעניינים אותם. לאלה חשובה בעיקר מדיניות נכונה של שרותי הדואר ומעבר לזה אין להם בעיות.

לא כן הקבוצה המוגדרת אצלנו כקבוצה ב', כלומר האספנים ברמות בינוניות וגבוהות שונות שיש להם עניין בפעילות חברתית השתתפות בתערוכות ובוודאי גם פעילות עסקנית. זו קבוצה גדולה מעט מקבוצת העלית הרואה עצמה כקבוצה המייצגת את הבולאות. הקבוצה הבעייתית מעט היא זו של „המעמד הבינוני". דווקא היא אינה זוכה לתשומת לב מתאימה. מקרב קבוצה זו יש פחות עסקנים באשר בקרב קבוצת המיעוט העליון. כמעט אין מהם נציגים בוועדות שונות וקולם גם אם נשמע אי פה אי שם, אינו יותר משקל קורא במדבר.

התאחדות בולאי ישראל הכנסה באחרונה לשנות מעט מהמוסכמות. מתקשה לא מעט, גם מן הסיבה שהרכב הוועד הפועל יש לעיתים עסקנים בעלי אינטרסים ספציפיים ואנשים השייכים לקבוצה המוגדרת כקבוצת העילית. במבנה דמוקרטי קשה לשנות את כללי המשחק, ואכן יש קשיים.

עתה מתוכננת פעולה שעשויה לתרום הרבה לשיפור היחסים במיוחד בקרב קבוצת המציגים ברמה הבינונית. ההתאחדות בשיתוף עם השירות הבולאי ורשות הדואר מתכננים מפגש בולאים לליבון הבעיות. המדובר במפגש אספנים עם המימסד הבולאי ונציגי השופטים. מעין סימפוזיון בולאי אך מעבר לזה תינתן אפשרות להשמיע טענות, דרישות, והצעות שגם אם לא בכל מקרה תיראינה אפשריות, הרי עצם המפגש פנים אל פנים, טמונה בו ברכה. כיוון שהמדובר במפגש ארצי ולא ברמה של המועדונים המקומיים, אפשר לצפות שהמפגש יקיף את נציגי כל המועדונים בארץ.

הנהלת ההתאחדות מתכוונת בעיקר לכפגש עם קבוצת האספנים המציגים בתערוכות, שהם כמה עשרות ולא רק ברמה מסויימת. בין השאר ינסו במפגש זה לקבוע כללים לזכות תצוגה בחו"ל לבל יישלחו תמיד אותם האוספים. מועד המפגש טרם נקבע אולם הוא ייערך עוד השנה.

מתעניינים ב„פראגה 88"

ל. בלאו, נציג התערוכה העולמית „פראגה 88", שתיערך בבירת צ'כוסלובקיה (26.8־4.9.88), מסר לנו שמספר הנציגים שנרשמו ל„פראגה 88" הוא מעל למצופה. נרשמו 16 אוספים ולמעשה הרשימה סגורה.

ההתעניינות ב„פראגה 88" גדולה לא רק בקרב המציגים, שכן כבר עתה עושים הכנות לטיולים מאורגנים מן הארץ בשבוע התערוכה בפראג.

מעוניין בחליפין

מעוניין להתכתב ולהחליף גלויות ומכתבי דואר־אויר:

LOTHAR JAKOB
P.O.BOX 2552
D-45 Osnabrueck
W. Germany
★ ★
A. FILARDI
CR.POSTAL 1265
Salvador- **Bahia** 40001
BRASIL

תאונות: מרע לגרוע

(המשך מעמ' 7)

ממכת־טבע, אלא ממדיניותה הכלכלית – המוטעית מיסודה – של הממשלה הנוכחית.

עיקריה של מדיניות כלכלית זו: ייצוב השקל באמצעות צימצום ההוצאה הציבורית המקומית, הגדלת כמות הכסף שבידי הציבור ועידוד היבוא כדי לאזן בין הביקוש וההיצע לסחורות ולשירותים.

האמצעים: קיצוץ הסובסידיה לתחבורה הציבורית וייקורה לנוסע ב־200 אחוז, תוך הימנעות מעידכון מחירי המכוניות הפרטיות ועלות השימוש בהן. קיצוץ ההוצאה הציבורית כלל באורח טכני את קיצוץ תקציב המשטרה – האחראית לאכיפת חוקי התנועה – והימנעות מהשקעה, לא רק בפיתוח רשת הדרכים אלא גם בתחזוקתה התקינה.

ההערכה, כי גם בשנה הבאה לא צפוי מפנה במגמת התאונות, נובעת מן הצפי, שהממשלה לא תשנה את מדיניותה בעתיד הנראה לעין. תעיד על כך כוונת האוצר ובנק ישראל לקצץ את תקציב השנה הבאה במיליארד ש"ח נוספים.

גם אם לא יבוצע כל הקיצוץ שתובע המימסד הכלכלי, תוספות לכבישים ולאכיפת תקנות התעבורה לא יהיו; הסובסידיה לתחבורה הציבורית לא תגדל ומחירי המכוניות והדלק לא יעודכנו בהתאם לשערי החליפין ועלות הדלק למשק. בלי שינוי המדיניות, לא תיבלם מגמת הגידול במספר התאונות.

האמונה התמימה, שאפשר להביא להטבה באמצעות כנסי־חירום והחתמת עצומות – ואפילו באמצעות רישום מאות אלפי דו"חות ושלילה סיטונית של רשיונות־נהיגה על עבירות של מה־בכך – אין לה על מה שתסמוך. השנה ייכו הנהגים במיליון דו"חות. על־פי ממוצע סטאטיסטי: כל מכונית תקבל דו"ח וחצי, ומאות־אלפים מהנהגים יועמדו לדין או ישלמו ברירת־קנס. אז מה? מספר ההרוגים בכל זאת גדל ב־20 אחוז.

ירידה של ממש במספר התאונות חלה בשנות פתיחת הכבישים המהירים מתל־אביב לחיפה ולירושלים וסלילת כבישים עוקפי ערים – כמו צפת וטבריה – בלי שחל גידול מקביל בכמות כלי־הרכב וכל עוד לא הגיעו העורקים החדשים, או המחודשים, לרוויה.

גם חגורות־בטיחות אינן מונעות תאונות. מסתבר, איפוא, שהלחימה בנוהג אינה תחליף ללחימה בתאונות.

מכיוון שאין תקווה להתמודד עם בעיית התאונות במישור המקצועי, צריך להתחיל לחשוב עליה במונחים פוליטיים. בשווייץ, למשל, הקימו בעלי המכוניות רשימה לפרלאמנט – והצליחו להכניס אליו שניים ממועמדיהם. עכשיו תצטרך הממשלה השווייצית החדשה להביא בחשבון את הצבעתם בכל נושא. אני אמנם מפקפק ביכולתם של בעלי המכוניות בארץ להגיע להישג דומה, אולם נראה לי שללא פוליטיזאציה של הנושא, לא יהיה אפשר לכפות על הממשלה פעולה של ממש.

אם לנסות ללכת בדרך זו, אין לבך שנה טובה מן השנה הזאת. אנו נמצאים בפיתחה של מערכת בחירות. שתי המפלגות הגדולות, החוששות מתיקו נוסף, ינסו לגייס כל שבריר של פוטנציאל אלקטוראלי. וזוהי המסגרת שיש לשבץ בה את בעיית התאונות. עוד מעט יקומו במפלגות הגדולות ועדות־מבצע עליונות, ולידן ועדות־מישנה לביטחון, למדיניות־חוץ, לכלכלה, לחברה. מדוע לא תקום גם ועדת־מישנה, שתנסח מצע למלחמה בתאונות? כל מפלגה תדרוש – על־פי גישתה – להכניס לקווי היסוד של הממשלה הבאה סעיף בנושא המלחמה בתאונות, ובכך תעלה הבעיה בדרגת החשיבות הלאומית. אחרי שכל מפלגה תנסח מצע גם בעניין זה, יזכה הבוחר בהתחייבות של ממש לפעולה בנושא.

אינני ערב לכך, שהפוליטיזאציה תביא לפתרון – הרי המפלגות מתכחשות למצעיהן ללא ניד עפעף – אולם הדרכים האחרות כבר נוסו, ולרוע המזל לא הביאו לתוצאה הנדרשת.

אין מנוס מהשלמה עם העובדות: כל עוד תשלוט בממשלה קוסלנית זו, תהיה השנה הבאה כבוכות מבחינת המלחמה האמיתית בתאונות. אבל צריך לנסות ולוודא, שהממשלה הבאה תהיה טובה יותר ושבשנות כהונתה תיעשה פעולה ממשית על־פי רצון הבוחרים.

10H .290811

הודעה לפי סעיף 14 לפקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לפקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943[1], (להלן – הפקודה), אני מוסר את ידי מרכישת זכות החזקה והשימוש של הקרקע המתוארת בתוספת.

עם פרסומה של הודעה זו ישוחררו לגמרי הקרקע האמורים מתקפה של הודעה[2] שנמסרה לפי סעיפים 5 ו־7 לפקודה.

תוספת

חטיבת קרקע המהווה חלקות בשלמות בס' 10 עד 15, 25 עד 38, 58 בגוש 30178 – ירושלים.

כ"ז בתמוז התשמ"ז
23 ביולי 1987

משה ניסים
שר האוצר

1. ע"ר 1943, תוס' 1, עמ' 32.
2. י"פ 1656, התש"ל 2808

בית אבות
גאולה בע"מ
★ לפנסיונרים ולגיל הזהב
★ לעצמאים ותשושים
★ השגחה רפואית 24 שעות ביממה.
★ עזרה ברחיצה ובאכילה כשר – מקום יפה ומפואר
בת־ים – רח' בן־גוריון 51
03־861144
סניף גבעתיים – רח' רמב"ם 29
03־313846

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ראשון־לציון
הודעה בדבר ביטול הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, החליטה בישיבתה ביום 16.9.82 לבטל הפקדת שינוי תכנית מפורטת רצ/1־8/ב' שדבר הפקדתה פורסם בילקוט פרסומים 2729 מיום 20.7.81 עמוד 2230.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3929 פרס לחלקות 2, 4א, 9, 10, 23־25, 31, 79־101, 109, 116, 117, 200־210, 222־231, 238, 239, 245, 424־426, 431, 432, 462, 463, 468, 469, 694, 695, 698, 700־704, ברחובות: יהודה הלוי, צבי פרנק, המשך רחובות פינסקר, דרור ויתקין, הגאון מוילנא, מוהליבר, הרצל ותרמ"ב בראשון לציון.

דב שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

תאריך: 4.10.1987

مكان الأصل

„נוה טף" – מצוקת הבית לילדים במצוקה

מאת נורית חליף

רחוב עידידור 14, תל־אביב. ביתם של חמישים ילדים קטנים מוכי גורל. ילדים ששוטרים הביאום בלילה אל הבית לאחר התפרצות אלימה בין ההורים. ילדים שהיו עדים לרצח. כאלה שנאספו לשם מפני שאב אלכוהוליסט ואם פרוצה הפסיקו להתעניין בגורלם. בבית ברחוב עידידור גרים יותר ילדים של אסירים ושל חולות נפש, ילדי נרקומנים וזונות, ילדים מוכים. ילדות בנות ארבע וחמש שנאנסו באכזריות.

כמה הרבה לב ואהבה צריכים ילדים כאלה לקבל וכמה הרבה ידע מקצועי ותשומת לב אישית יש להעניק עליהם, כדי שיוכלו ביום מן הימים לצאת מן הבית המגונן הזה אל מסגרות חיים אחרות.

דחוס בין משרדי הקריה מצד אחד וכביש חיפה־תל־אביב הסואן כל היום, מצד שני. רק כמה עצי אקליפטוס מאובקים, חוצצים בין הבית לבין רכבות כלי הרכב השועטים בכביש. 31 אנשי צוות מטפלים בחמישים ילדים אלה, בני שנה ועד שמונה שנים. צוות גדול יחסית, הכולל אנשי ניהול ותחזוקה, צוות פדגוגי, מטפלות ועובדות סוציאליות, יועצת פסיכולוגית, מרפאה בדיבור ועוד.

„נוה טף". מוסד שהוקם לפני 40 שנה, בימי מלחמת העצמאות נקלטו בו ילדי פליטים מגבול יפו וילדי ירושלים הנצורה. אחר כך קלטו בו את ילדי העליה ההמונית. הורים שהתאמצו להסתדר בחיים, יכלו אז למסור את ילדיהם להתחנך ב„נוה טף", תמורת תשלום חודשי נמוך. אבל, מאז מאוד השתנו צרכי החברה הישראלית, שנאלצה לשקם יותר ויותר ילדים ממשפחות הרוסות או פגועות סיפות. המבנה שהיה ביסודו אחד מבתי המגורים הנאים במושבה הגרמנית בקריה — „שרונה" דאז — שופץ והורחב שוב ושוב בעזרת קרנות, מענקים ותרומות, שינה את פניו, נוספו לו סלאי ועוד סלאי, שיוכל לתפקד על־פי הצרכים המשתנים. בשנים שלאחר קום המדינה ניהל ארגון אמהות עובדות את „נוה טף" ולמרות ששינה מאז את ייעודו, עדיין אחראי סניף נעמ"ת בתל־אביב לירושה כבדה זו.

„מוסד מסוג זה לא נועד להיות באחריותה של תנועת נשים. השרות לילד מטעם המדינה הוא שצריך להיות אחראי לילדים האלה", קובעת עדה רבין, מזכירת נעמ"ת תל־אביב. „אבל, בגין נסיבות הסטוריות ירשנו את המוסד ולמרות הקשיים הגדולים, למרות גרעון שנתי בסך 120 אלף דולר ולמרות שמדיניות משרד הרווחה השתנתה (והיא אינה מעודדת עוד, כבעבר, הכנסת ילדים לפנימיות, אלה מעדיפה לשלחם למשפחות אומנות שבהן עלות אחזקת ילד קטנה הרבה יותר — למרות כל אלה, נעמ"ת תל־אביב ממשיכה ועושה הכל כדי שלילדים למודי הסבל יהיה בית חם, אולי גם שמץ תקווה לעתיד יותר טוב."

כל הילדים (90% מהם בני עדות המזרח. גם ילדי זוגות מעורבים של יהודים־ערבים), נקלטים היטב ומסתגלים לחיי החוץ בפנימיה. אין ולא היו אף פעם בריחות מ„נוה טף". הבית נינוח. חדר האוכל גדוש צמחיה. חדרי הילדים צבועים ונקיים. במסדרונות הבית עומדת תחושה של עירנות, של התעסקות ושיתוף פעולה בין הילדים. הצוות המטפל נוקט מדיניות של פתיחות מוחלטת בכל הנוגע לקיום קשרים בין הילדים, הבית וההורים. אין מפנימים את האמת ולא מסתירים אותה ולא מכסים באשליות, אבא לא הלך למילואים, הוא אסיר בבית כלא. וגם אמא לא נסעה לחו"ל, אלא היא אשה חולה מאוד שצריכה אישפוז ממושך. רוב הילדים נשלחים ל„נוה טף" על ידי עובדים סוציאליים לאחר שהוברר שאין דרך אחרת, אלא להוציא את הילד מן הבית בשל תיפקוד לקוי של ההורים. רובם עברו חוויות טראומטיות קשות. כדי למלא מעט מן החוסר הרב, מתנהלים החיים בפנימיה ב„קבוצות משפחתיות". עשרה ילדים בני גילים שונים מהווים משפחה. מטפלת קבועה צמודה לכל קבוצה משפחתית והיא המשמשת תחליף לדמות האמהית הסמכותית.

ורדה בן־שלמה, עובדת סוציאלית במוסד כבר שתים עשרה שנה. בארבע השנים האחרונות היא מנהלת את „נוה טף".

„הילדים שלנו אמנם מוגדרים כילדים רגילים, אבל הם מגיעים אלינו במצב גופני ירוד, סובלים לא רק מתת תזונה, כי אם חסרים גם גירויים מוטוריים הנובעים מאי תפקוד ההורים, מבורות והזנחה. הילדים הגדולים יותר הם ברוב המקרים בעלי דימוי עצמי ירוד, חסרים אהבה, חסרים בטחון עצמי, כמו גם ידע כללי, בסיסי ואלמנטרי. אף שהוריהם אלכוהוליסטים פרועים, חולי נפש, מכורים לסמים, עבריינים מועדים ושאר צרות, אנחנו מקפידים לשמור על הקשר בינם לבין הילד. אם הדבר ניתן, נשלחים הילדים לחופשות סוף שבוע וחגים לבתיהם, בתנאי, כמובן, שאין צו בית משפט האוסר על כך. חשוב שישמר לפחות קשר עם הורה אחד. במקרים שגם קשר מועט זה מתנתק, נשלחים הילדים למשפחה מארחת. לכל הילדים יש לאן ללכת בחג ובשבת. ביום־יום לומדים גילאי הפעוטון כאן אצלנו בפנימיה ואילו גילאי גן־חובה ובית־הספר יוצאים בכל יום ללמוד במוסדות חינוך עירוניים בתל־אביב. שעות העשרה, טיפול אינדיבידואלי, חוגים, מסיבות וטיולים הם מקבלים מאיתנו".

בין שנתיים לחמש שנים מקבלים הילדים ב„נוה טף". לאחר מכן הם מועברים למסגרות אחרות. הרבה טלטולים צפויים להם, כך עד גיוסם לצבא. וגם אז, עם רקע כשלהם, אף פעם לא יהיה קל. מעטים הם הילדים המוחזרים לבתי ההורים, אלה הם בדרך כלל ילדי נשים חולות נפש שהצליחו למצוא איזון כלשהו לנפשן ושוב מסוגלות לתפקד. בשנה שעברה נמסרו חמישה ילדים לאימוץ. גם השנה יימסר מספר דומה — לאחר הליכים ממושכים ומיגעים.

„מרבית ההורים", מסבירה ורדה בן־שלמה, „רוחשים כבוד למקום הזה בו מתחנכים ילדיהם. לפעמים יש אמנם תופעות של אלימות, אך בדרך כלל קיים בינינו לבין ההורים שיתוף פעולה זהיר, מבחינתם בוודאי מתוך הכרה וחוסר ברירה. רוב ההורים מודעים לאי יכולתם לטפל בילדיהם".

חשוב וחיוני הוא מגעם של הילדים עם העולם החיצון, עם המשפחות המארחות או עם המתנדבים העושים בכל ימות השנה למען הבית ברחוב עידידור. מספרים לי על ילד בן חמש שהתארח בחג אצל משפחה תל־אביבית. בשש בבוקר גילו המארחים שהילד ניצב בפתח חדר השינה ובוהה בהם. כששאלוהו מה רצונו, השיב שהוא רק מסתכל כי לא ידע שאבא ואמא ישנים במיטה אחת.

מזכירת נעמ"ת בתל־אביב כואבת את מחסור המשאבים. מדברת על המבנה שצריך לשפצו ולהתאימו לצרכי הילדים. עתה, לקראת יום ההולדת הארבעים של המוסד, ישקעו כמאה אלף שקל להסדרת אינסטלציה וחדרי שרותים. בשל התקציבים שקוצצו, מספר הילדים ב„נוה טף" קטן בהתמדה וכמובן קטן מספרם של העובדים ושכרם פחות.

„משרד הרווחה נוטה לשלוח יותר ויותר ילדים קשי יום למשפחות אומנות, מפני שלמשפחה אומנת משלמים בין 250 ל־300 ש"ח לחודש בעד הטיפול בילד. מסיבה פשוטה זו מגיעים הילדים, שצריכים טיפול וחינוך נכון, למשפחות מאותה שכבה חברתית ממנה הם עצמם מגיעים, משפחות עם נורמות נמוכות מאוד. מה יכולה משפחה כזאת להציע לילד שהורחק מבית הוריו? אם רוצים להתגבר על המכשלה, צריך לשלש את שכרן של המשפחות האומנות, אז גם אפשר יהיה לבחור ביתר זהירות והקפדה את המשפחות המתאימות לתפקיד האחראי כל־כך. ידוע לנו שאמהות אומנות כאלה יוצאות במשך היום לעסוק במיני עבודות נוספות ומשאירות את הילדים בבית, בלי השגחה נאותה, ברוב המקרים בהשגחת ילד קצת יותר מבוגר. והרי תמורת שכר נאות יותר הן לא תאלצנה לעזוב את הבית כדי לחפש תוספת פרנסה, תוכלנה לטפל בילד־החוץ ביתר מסירות. וכדי שתוכן תמונת המצב: גם אם ישולש שכרה של משפחה אומנת, עדיין תהיה זו רק מחצית עלות אחזקתו של ילד במוסד, עלות המגיעה ל־1200 ש"ח בחודש. ביום שבו נוכל לשלוח ילדים למשפחות אומנות אחראיות, אולי לא נזדקק עוד למוסדות כמו „נוה טף", אבל עד שכל זה יקרה, עד שהמוסדות והשרותים של המדינה ייערכו לכך, עדיף לשלוח ילדים ל„נוה טף" שלנו. מעבר לכך, אני מאוד חרדה לנוכח תופעה קשה נוספת: בשנים האחרונות נמסרים יותר ויותר ילדים לארגונים דתיים. הורים שאינם נענים על ידינו, זורקים לנו לא אותו: בסדר, אז ניתן אותו לקרית צאנז. הם יודעים שאלה יקבלו את ילדם, שם יש תקציבים ואיזה מלמד ואולי גננת לא מוסמכת, שם לא מדברים על העשרה וטיפול אינדיבידואלי. שם לומדים תורה".

כמה מוסדות דומים ל„נוה טף" נסגרו בשנים האחרונות. בתל־אביב נסגר מוסד לילדים של ויצ"ו, גם בחיפה ובירושלים נסגרו מוסדות ילדים. שתי פנימיות ייחודיות דומות עודן מתפקדות בחדרה וברחובות. „נוה טף" הוא המוסד האחר והיחיד הנותן שרותים מן הסוג הזה לכל המרחב הגדול של תל־אביב, יפו, בת־ים, ועד ראשון לציון. אבל העתיד אינו מבשר גם לו ימים קלים.

גידולים אורגאניים: שיגעון אופנתי או הגנה אמיתית על הבריאות (ב)

הדברה בשיטות הביולוגיות לתוספת בריאות

מאת מרתה מיילס

בבדיקות שערך ד"ר אגאטו, הכימאי של משרד החקלאות, למציאת שאריות חומרי הדברה הוא מצא שלא יותר משלושה אחוזים עוברים את הגבלות התקן הישראלי. הוא מבטיח לי שסטנדרטים אלו מבוססים על התקנים הנהוגים בארה"ב ובאירופה ומומלצים על ידי ארגון הבריאות העולמי וארגון המזון העולמי של או"ם. ד"ר אגאטו אומר שהניסויים הנעשים במחלקתו הם על בסיס מוגבל ומטרתם העיקרית היא לקבל חיזון חוזר על השפעות חומרי הדברה אשר אושרו לשימוש לחקלאים. ניסויים שנועדו להגן על הציבור הם מתפקידו של משרד הבריאות ולא של משרד החקלאות.

לפעמים, מבצע ד"ר אגאטו בדיקות למוצרים חקלאיים רגילים מטעם אגרקסקו המנהלת את היצוא החקלאי של ישראל ונדרשת, כמובן, לעמוד בתקנים ובהגבלות השוררים במדינות שאליהן היא מייצאת. לא מזמן נדרשה אגרקסקו לבצע בדיקות מדגם מייצגות במשלוחים לפינלנד, הידועה בקפדנותה בנושא שאריות חומרי הדברה. חיים קלר, דובר אגרקסקו, מבטיח לי שמוצרי יצוא ישראליים עומדים בדרך כלל בתקן של ארצות השוק המשותף בנושא ואין כמעט מקרים של פסילת משלוחים מסיבה זאת. הוא הגיב בביטוי „שטויות, ממש שטויות" לטענות של מנהלי אסיף ש„שניים מתוך עשרה משלוחים של אגרקסקו מוחזרים לישראל בטענה שאינם ראויים למכירה בחו"ל בגלל שאריות יתר של כימיקלים" ולכאורה נמכרים לציבור התמים בארץ. קלר מוסיף שקו היצוא האורגאני של אגרקסקו נמצא בביקוש מתמיד וגובר בחו"ל.

בפעמים הבודדות שבהן נתבקש ד"ר אגאטו לערוך בדיקות למוצרי אסיף הוא ציין: „לא מצאתי שום שאריות במדגם שקיבלתי מאסיף", אך מוסיף כי אינו יכול לתת חוות דעת כוללת על סמך „חמש או שש" בדיקות שהתבקש לערוך למענם. „במקרה אחד, המידגם כלל שלושה מלפפונים ארוכים".

לפי משרד הבריאות, אין כל סיבה לחשוש מאכילת פירות וירקות רגילים מתוצרת ישראל. ישנם נהלים רגילים לבדיקות ולפיקוח על הימצאות שאריות כימיקלים במזון. הגוף האחראי לכך הוא שרות המזון. מנהל השרות, דניאל רייכמן אמר לי, שחוק משנות השבעים קבע את ההגבלות. החוק מתייחס למזון טרי ומוכן מכל הסוגים. לדבריו, יש הגבלות מיוחדות על שאריות מותרות ליותר ממאה סוגי כימיקלים. מחלקתו עורכת בדיקות שגרתיות לפירות, לירקות, לחלב ומוצריו, לבשר ומוצריו. במשך שנת 1986 נבדקו כחמש מאות דגימות מזון בקטגוריות אלו, רק במקרה אחד נמצא עודף מעל המותר: בדגימה של מלונים. וכל המלונים מהמקור המוחשד הושמדו, הוא אומר. למשרד הבריאות יש הסמכות להורות על השמדה של מזון לא מתאים לאכילה, בכל שלב שהוא במערכת הייצור או השיווק.

במטרה להשיג תוצאות המכסות תחומים רחבים ביותר, לוקח שרות המזון (בדרך כלל) דגימות לבדיקה משיווק מסודר. למשל, ממרכולים, שבהם יותר קל לברר את מקור המוצר במקרה שהוא נמצא לא ראוי למאכל ויש צורך להשמידו. לעיתים נלקחות דגימות מדוכן פתוח בשוק, במקרה כזה אפשר רק להשמיד את התוצרת המוצעת בדוכן זה.

רייכמן היה רוצה לערוך יותר בדיקות, אך הוא מוגבל בגלל בעיית כוח אדם. הוא מציין שבכל הנוגע לבדיקות של חומרים רעילים, יש הקפדה למרות הקיצוצים בתקציב המשרד.

בדיקות המזון למציאת שאריות חומרי הדברה מבוססות על תקנים בינלאומיים מקובלים בארצות מערביות נאורות.

המדבקות החדשות של מוצרי „אסיף" מציינות כי המוצרים נקיים מחומרי הדברה רעילים, מחומרי דישון והורמונים, תחת פיקוחו של הארגון לחקלאות ביולוגית־אורגאנית בישראל. שוקי בן־פורת (אחד משני המנהלים של החברה) מבטיח לי שבדיקות שגרתיות נעשות הן בשדות והן במוצרים המוגמרים.

כדי להבטיח שהגידולים האורגאניים יופרדו מאלה הרגילים, נארזים כל מוצרי אסיף במגשים סטריליים מכוסים בפלסטיק. כאשר הזכרתי לבן־פורת כי יש הטוענים שסיבי הפלסטיק עצמו יכולים להיות מסרטנים, הוא חייך ואמר שידע על כך והפתיע אותי בתשובתו: „אנו צריכים להיות מוכנים לוותר מחוסר ברירה".

במשך חג הסוכות, כאשר שידורי ישראל שבתו, הקשבתי לתוכנית „רעיונות חדשים" ברשת הבי־בי־סי, שדנה בנושא נייר האריזה עשוי מפי־וי־סי. נראה שניסוי מדעי אישר, שישנה נדידה של חומרי פלסטיק למזון כאשר הוא עטוף לפרקי זמן ארוכים. חלק מחומרים אלה מסרטנים. לפי דיווח הבי־בי־סי, ישנו נייר עטיפה פלאסטי חדש שהוא פחות מסוכן וצבעו ורוד, כדי להבדילו מן הסוג הקונבנציונאלי. הוא נמצא כבר בשוק בארצות מסויימות. למרות זאת, מרגישים פרשני הבי־בי־סי, שהסכנה הנשקפת מהחומר הרגיל היא תיאורטית ומרוחקת ואין לצרכנים מקום לדאגה.

וממש בימים אלה נודע לי, כי מפעל „פולג" של קיבוץ גבים בנגב החל לייצר נייר אריזה העשוי פוליאתילן טהור ללא תוספות. שמו המסחרי של הצלפון הוא „סייפקלינג", אך הוא מזומן רק למשווקי מזון ולא לצרכן הבודד.

פירות וירקות טריים אינם המוצרים היחידים שבהם מטפלת „אסיף". החברה משווקת גם מוצרי מאפה של מאפיה יפואית, בקבוקי מיץ טבעי, תבלינים ופירות יבשים, דבש, שמנים מכבישה קרה וגרעינים למיניהם — כל המוצרים תחת השם של אסיף. המוצר הבא המתוכנן לשיווק הם ירקות קפואים, נאמר לי בחברה, ובעתיד גם מזון תינוקות אורגאני והכוונה ליצוא.

פוטנציאל היצוא של אסיף נבדק בחברה על ידי עולה צעירה מאמריקה ששמה קים־קים. היא השיטה לי בננה אורגאנית ושאלה האם אינה טעימה יותר מהבננה הרגילה. לטעמי, לא. בדיוק כמו הרגילה. תגובתי היתה זהה בקשר לביצה אורגאנית שניתנה לי לשימוש בביתי. הביצים היו טעימות מאד, אך כאלו הן רוב הביצים הרגילות של תנובה. הביצים האורגאניות מתרנגולות הגדלות חופשי, עולות בערך כפליים ממחיר ביצים מסובסדות.

חברת אסיף ממשיכה את שרות המשלוחים הביתיים. לחברה כ־1200 לקוחות הנחלקים לשתי קטיגוריות: האחת, אנשים הסובלים ממחלות רציניות כסרטן או סוכרת, והממלאים אחרי הוראות רופאים למזון אורגאני. והשניה, אנשים בריאים היכולים להרשות לעצמם לשלם כשלושים אחוזים יותר בעד המותרות של פירות וירקות אורגאניים ו־4.60 ש"ח דמי משלוח לביתם. אגב, יש צרכנים החושבים כי הירקות הגדלים בשדות הערבים נקיים יותר מכימיקלים מאשר אלו הגדלים בשדות החקלאים היהודים, אך אין זה בהכרח נכון.

כאשר בן־פורת מדבר על שלושים אחוזים יותר הוא מתכוון מעל למחירי המרכולים, שהם ממילא גבוהים מהמחירים של השווקים הפתוחים. בן־פורת מסביר את העלות בכך שהתפוקה מהשדות הביולוגיים נמוכה בכשלושים אחוזים משדות רגילים, שבהם משתמשים בחומרי הדברה. הוא מוסיף, שככל שהשנים עוברות מצטמצם הפער בין השדות האורגאניים הרגילים, ולבסוף ייתכן שהפער יסגר ויגדל לטובת השדות האורגאניים.

שרות המשלוחים אפשרי מחיפה ועד באר שבע, כולל אזור ירושלים. להזמין אפשר בטלפון 03־815728 או 03־835363. ישנם ימי משלוח שבועיים קבועים ברוב המקומות. באזור ת"א פעמיים בשבוע. לקוחות אף מתקבלים במרכז „אסיף" ביפו הממוקם בחמאם טורקי ישן וציורי ברחוב הרב פינס פינת רחוב יפת 15. זו הפינה השניה שמאלה אחרי הגבעה שאחרי מגדל השעון, כמטחווי זריקת אבן משוק הפשפשים היפואי. באסיף ניתן למצוא שולחן מכירות מסתובב ועליו פירות וירקות העונה וכן מוצרים סוג ב' הנמכרים במחירי תחרות עם פירות רגילים בשוק. התוצרת נמכרת בימים ראשון עד שישי בשעות שמונה בבוקר עד עשר בלילה.

אחד מגילויי הדעת המעניינים המעודדים ששמעתי על אודות גידולים אורגאניים באו מפרופ' שלמה מרקו, חוקר נגיפים במכון וולקני לחקר החקלאות. הוא אומר שאכן יש שימוש יתר בחומרי הדברה בישראל והוא מודאג לא רק בהקשר הבריאותי אלא גם בהקשר לעתיד החקלאות בכלל. „אנו קרבים לסוף הדרך בשימוש בחומרי הדברה", הוא מסביר, ככל שרב השימוש בהם, כך הם נעשים פחות יעילים והחיידקים מתחסנים כנגדם ויש הכרח להשתמש ביותר ויותר כימיקלים ולהגביר את חוזקם.

הסיבה לשימוש יתר בחומרי הדברה בקרב החקלאים הישראלים, טוען פרופסור מרקו, היא הרווח הקטן שלהם מעיסוקם. „החקלאים מרגישים שאינם יכולים להסתכן ולכן הם מרססים כל דבר שנע באדמתם, ומה שבטוח בטוח". רוב חומרי ההדברה שבשימוש הם מהסוג הכולל, המשמיד את הכל באיזור ולא רק את המזיקים, לכן לפעמים החומר הורג גם יצורים היכולים לעזור להילחם במזיקים.

פרופ' מרקו עובד כבר זמן רב על דרכים חלופיות, ביולוגיות, לשליטה על המזיקים בצומח, וכמה מפיתוחיו כבר אומצו בישראל ובחו"ל. הרעיון הוא להשמיד סלקטיבית את אורגניזם המזיקים ולגייס חלק מתכונותיהם להילחם נגד עצמם, כמו גם לעצור את התפתחותם. אחת משיטותיו של פרופ' מרקו, שהוסברה לי על ידי אנשי „אסיף", אשר להם הוא מייעץ, היא להשתמש בצבע צהוב כדי למשוך את תשומת ליבם של כמה חרקים לנייר דביק בשדות וכך ללכוד אותם.

שיטות אלו, מודה פרופ' מרקו, אינן משיגות תוצאות מיידיות כמו אלו שמשיגים בשימוש בחומרי הדברה: אך הוא סבור שחומרי הדברה קונבנציונאליים אינם צריכים לשמש יותר כנשק העיקרי נגד מזיקי הצומח. „אני מאמין שאנו יכולים לקיים חקלאות ללא חומרי הדברה רעילים", אמר לי פרופ' מרקו, „אנו לא חייבים לאמץ את השיטה האורגאנית כדת". הוא לוחם למען „חקלאות אינטגרלית": חומרי ההדברה צריכים להישמר לשימוש הרפואתי „למקרים דחופים, וגם אז רק תחת השגחה כראוי".

גישה זו לא תספק, כנראה, לא את משרד החקלאות ולא את מתנגדי השיטה האורגנית. אך בשבילנו, הצרכנים הממוצעים, זה נשמע כעולם אידיאלי. אפילו בתוך משרד החקלאות עם כל הגנתו על השימוש בחומרי הדברה רגילים, מצאתי התעוררות לקראת הכרה בחקלאות האורגנית. במיוחד, ישנם מדריכי משרד החקלאות המעדיפים להכשיר את החקלאים להילחם במזיקים בשיטות הביולוגיות על פני המלחמה הכימיקלית. הרכז המקצועי הראשי לגידולי עלים וירקות אורגניים, חיים אבירם, אמר שהיוזמה לתכנית משרדית זו מקורה באיזורי השדה דווקא, בעיקר בו עצמו ובמאיר לוי משדה־אליהו, העומד בראש התאגדות מגדלי האורגניים.

אך אפילו חיים אבירם אינו סבור שאורגני כשלעצמו יהיה הנתיב העתידי. „אנו חייבים למצוא דרך ביניים", הוא אומר.

צפרים עלי גבעה, שם בגליל

למעלה: מיכאל גרוס — יד אחת אוחזת במשקפת והשניה בתינוק; למטה: דודו ישראלי

כתבה וצילמה בלהה דבורי

מי שיש לו צפרים בראש, נוספת לו עונת שנה חמישית על ארבע העונות הקיימות: עונת הצפרות.

ימים אלה של סוף הסתיו הינם חגיגה אמיתית לצפרים אשר בישראל, המקבלים תגבורת מעמיתיהם ברחבי העולם בעונה זו, שבה אפשר לצפות במאות אלפי דורסים וחסידות, החוצים את שמי ארצנו בדרכם מאירופה הקרה לארצות החום באפריקה.

העופות הדורסים, הנצפים ונספרים בדייקנות על־ידי מאות צפרים ברחבי המדינה, בוחרים לעבור מעל ישראל בציר נדידתם, משום המבנה הטופוגרפי של ישראל ומיקומה בצומת שלוש יבשות. בשל תנאי זה, אותו יוצר הטבע לארצנו, זוכה ישראל להיות אחת הארצות האידיאליות לחובבי הצפורים בעולם.

בשנים האחרונות הסתבר כי הדורסים גורמים נזקים חמורים לחיל האויר בתאונות מטוס־צפור. כאן נרתמה החברה להגנת הטבע הלוה באיסוף נתונים מדוייקים על צירי נדידת הצפורים בישראל. סומנו אזורי אמ"צ (אזור מוכה צפורים) על פיהם יודעים הטייסים מתי „מאוכלסים" צירי התעופה השונים בעופות דורסים.

ארבע־עשרה תחנות תצפית מאיישת החברה להגנת הטבע בשנה זו בעונת הסתיו, והנקודה ה„פופולארית" ביותר שבהן היא ציר כפר קאסם, על כביש חוצה שומרון (חצי ק"מ מזרחית לצומת קסם). עשרות משפחות מגיעות למקום מדי שבת, עם משקפות ומגדירי צפורים, ועיני כל בני המשפחה נשואות אל על. את העבודה הממשית בשטח עושים עשרות מתנדבים הסופרים את העופות הדורסים, תוך כדי זהוים.

תחנת תצפית קטנה ונידחת, המאויישת זו השנה השניה בלבד, שוכנת על רכס מנרה, אשר במרום הגליל. כאן, על רכס ההר, בגובה של שמונה מאות מטרים מעל לפני הים, סמוך לקיבוץ מנרה, יושבים ה„משוגעים לדבר", בניצוחו של דודו ישראלי, מקיבוץ כפר גלעדי, מרכז סקר הנדידה במקום.

דודו ישראלי: „במקום זה אפשר לעבור במשך רבע שעה שני אזורי אקלים שונים: אקלים מדברי ואקלים ים־תיכוני. אפשר גם להשקיף כאן מבט נוף אדירה, שכן הצד המזרחי של עמק החולה, הפרוש לרגלינו על כל גווניו, מגובה רב, הינו רק קסם, ואני מסופק אם יש עוד בארץ מקום בו יש להשפיל מבט כדי לראות את הצפורים במעופם".

ואכן, מגובה כזה, כמעט בתוך העננים, עוסקים הצפרים במלאכה ומדווחים מדי יום ביומו למרכז המידע על עופות דורסים של החברה להגנת הטבע נתונים מספריים על צירי נדידת העופות.

סילבי ומיכאל גרוס מקבוץ עברון, גם הם בין העושים במלאכה. עימם נמצאים הבן ירדן בן הארבע והתינוק גולן בן חודש וחצי, הצפר הצעיר בעולם.

מיכאל: „כדי להגיע לכאן יש להיות משוגע אמיתי לדבר. אך כלל זה אמור לגבי העיסוק בצפרות בכלל. ללא השגעון לדבר לא תתכן פעילות זו. סתם לשבת ולספור צפורים, זה לא זה. הטריפ זה העיקר. לפעמים אתה חש שאתה ממריא עם הצפורים. מה עוד שבקרב הצפרים בארץ ובעולם נוצר מעין פולקלור. אפילו סילבי, אשתי, שהיא אמריקאית במקורה עם תודעה צפרות לא עמוקה ביותר, התרגלה כבר למראה המשוגעים לדבר, העוצרים בסתיו לצידי הדרכים, שולפים משקפות ומביטים בהתלהבות השמימה".

אולי הם לא יודעים, אך החבורה הסבורה כי עוסקת היא אך ורק בתחביב קסום, עושה כאן שליחות לאומית ממדרגה ראשונה, שכן מאז נרתמו מתנדבים לפעילות זו של החברה להגנת הטבע לפני שלוש שנים, לא נרשמה אף תאונת מטוס אחת כתוצאה מהיתקלות עם צפורים.

קשים חייה של הספרית בקיבוץ

מאת שמעון וייס

עובדה ידועה היא, כי מזה זמן, רב או לא, משלבות הנשים בקיבוץ חלוציות ועמל יתר עם הקפדה על הופעה נאה ועל עיצוב שיער הולם והן מקדישות לכך זמן בהתאם לצורך ולאפשרויות. עובדה זו גרמה לפני שנים מספר לברית התנועה הקיבוצית להחליט על פתיחת מחזור למקצוע הספרות, שיהיה גם מוכר וגם מחייב השתלמויות.

אלא שהמצב הכלכלי הנוכחי מעיק גם על מדור הספרות בתנועה הקיבוצית [illegible] בענף שהוא שרות מועדף, פוקד את הענף גל של נטישת עובדות, המבקשות למצוא לעצמן עיסוקים אחרים במסגרת הקיבוצית.

נגה רוידוב, רכזת מדור הספרות בברית התנועה הקיבוצית, מדווחת בגליון האחרון של בטאון הברית, שרבות מן הספריות חברות הקיבוצים — ורשומות בין 200 ל־250 — עוזבות את המקצוע ופונות לעיסוקים אחרים, מה שמחייב את הקיבוצים להעסיק ספריות שכירות. „בענף שרות זה" מסבירה נגה, „ישנה שחיקה רבה כתוצאה מלחצי סידור העבודה ולדעתי אין חברי הקיבוצים יודעים להעריך את רמת השרות הניתנת להם".

העובדה שענף הספרות אינו מוכר כענף שרות מועדף, אלא כחלק ממכלול השרותים שבאי חבר הקיבוץ לקבל, מקשה על פיתוחו. הכוונה להקים בית ספר לספרות במסגרת התנועה הקיבוצית בין הקורסים של מדרשת רופין ירדה מהפרק בשל קשיי תקציב. באין בית ספר מסתפקות הספריות בקיבוצים בימי עיון והשתלמויות וספק אם יש בכך כדי לפתח את יכולתן ולגוונה.

באמצעים המעטים העומדים לרשותה מנסה נגה רוידוב להעניק לספריות יותר מידע בסיסי. היא משתדלת לעניין אותן בשיטות וברעיונות חדשים, ובימי העיון נמסר מידע מקצועי עדכני בטכניקות העבודה, בעיצוב תספורת ובשימוש בתומרים. „החשיבות במתן שרות זה לחבר, מחייבת השתלמויות רבות יותר והכשרת ספריות חדשות בקיבוצים", היא מסכמת.

בבושקה רוצה חופש

מאת אריאלה ראובני

בברה"מ נעשים, באחרונה מאמצים לעודד נשים מבוגרות שפרשו לגימלאות לסייע לבנותיהן ולבניהן העובדים מחוץ לבתיהם בניהול משק ביתם ובטיפול בילדיהם.

הבטאון האחרון של „הגיל השלישי" המוסר על כך מציין, כי בניגוד לדעה הרווחת, שהאשה הרוסית המבוגרת נוטלת על עצמה מרצון, עם פרישתה לגימלאות (גיל הפרישה הרשמי בברה"מ הוא 55) את תפקיד ה„בבושקה" — סבתא ברוסית), המשלב טיפול בנכדים עם עבודות משק הבית, הרי שהדבר אינו כך.

כיוון שעזרת הבבושקה הרוסית המסורתית דרושה מאד לרבים מהזוגות הצעירים בברה"מ, בעיקר בערים הגדולות, הכינו באחרונה חוגים רשמיים בברה"מ, בעצה אחת עם סוציולוגים וגרונטולוגים, תכניות שונות שנועדו לקסום לנשים המבוגרות לחזור ולמלא את תפקיד ה„בבושקה", ואת נוכח התכניות לעידוד הילודה בברה"מ. בין היתר מוצע לנשים מבוגרות מאזורים כפריים לעבור להתגורר בחודשי החורף עם משפחותיהן באזורים עירוניים; מוצעת תמורה יפה בעד הטיפול בנכדים וכן מוצעות להן תכניות לימוד שונות, בעיקר בנושאי התפתחות הילד, פסיכולוגיה של הילד ועוד. אולם, על־פי נתונים בשטח מסתבר, כי הנסיונות להחזיר את מושג ה„בבושקה" הרוסית המסורתית לא פעלו כמצופה. הבבושקות אינן ששות לעסוק במיוחד בגידול נכדיהן ולטפל במשק הבית של ילדיהן והן מעדיפות לבלות את זמנן הפנוי במנוחה ובתחביבים שונים.

מחיר הטיסות של TWA בתוך ארה"ב - $40* בלבד.

TWA

טוס ב־TWA לארה"ב, וכל טיסות TWA בתוך ארה"ב תעלה לך $40* בלבד.
TWA מגיעה לכ־100 ערים ברחבי ארה"ב.
מחירי TWA לארה"ב מתחילים ב־$722 בלבד הלוך וחזור לניו־יורק. לבחירתך טיסות ללא חניית ביניים.

לניו יורק או טיסות ישירות דרך פריז לערים הראשיות בארה"ב.
ואם כל זה לא מספיק, TWA תיתן מכונית "הרץ" חינם לשבוע ל־2 אנשים הטסים יחד הלוך חזור לארה"ב.
לפרטים פנה לסוכן הנסיעות שלך או צלצל TWA 03-651212.

*התעריפים המיוחדים בתוקף עד ה־31 במאי 1988 למעט התקופות שבין ה־20 בנובמבר־30 בנובמבר ובין ה־12 בדצמבר עד 4 בינואר. כמו כן עליך לרכוש מינימום 3 טיסות ב־$40 הטיסה. טיסה נוספת $65.

... לאורך כל הדרך לארה"ב.

هكذا من الأصل

בדגניה א' יש כסף אבל לא משתוללים

מאת שמעון רייס

כשלמדנו בבית־הספר התיכון האזורי של עמק־הירדן בבית־ירח, לפני כחמש־עשרה שנים, נחשבה דגניה א' הוותיקה כקיבוץ שנותרו בו רק ותיקים, אם לא לומר זקנים, וכל צעיר בר־דעת עוזב את הקיבוץ מיד אחרי הצבא או אפילו כבר לפני השירות. כה ירודה היתה תדמיתה של "אם הקבוצות", עד שסביבה התפתח פולקלור שלם של בדיחות שחורות וציניות. צעירי המשק שלמדו בבית־ירח בלעו את הבושה.

לא היה להם מה להשיב.

אותה הדמות לא היתה מצוצה מן האוויר או מקנאתם של קיבוצים אחרים, צעירים יותר. היא נשענה על מציאות מסוימת: קיבוץ כושל מבחינה כלכלית, שמפעלי התעשיה שלו אינם עונים על הצרכים וצעיריו מתקשים למלא את החלל שנוצר. נדמה היה אז שעתידה של דגניה היה, בעברה ההירואי. בדגניה א' שתקו וקיוו לימים טובים יותר.

הם באמת באו, אם כי זה לא הלך קל וגם לא מהר. היום מסתכלים אנשי דגניה א' על סביבתם הקיבוצית ועל הנעשה בתנועות הקיבוציות ובקיבוצים ברחבי הארץ בסמך של שמח לאיד, כאילו אומרים: גם תורנו להיות על הסוס הגיע.

יש גם קיבוצים משגשגים

דגניה א' נחשבת כיום לאחד מחמשת הקיבוצים המובילים בתנועה הקיבוצית כולה, ויש אומרים שבתק"ם הוא הראשון, אבל נניח לזאת. למה להרגיז קיבוצים אחרים, מה גם שאנחנו מכירים לפחות שני קיבוצים שיכולים להתחרות על כתר זה.

בדגניה זוקפים את המהפך לא רק לנחישותם של החברים וסבלנותם, אלא – ואולי בעיקר – להצלחתו הפנטסטית של מפעל "סולגל" לייצור מסורים לחיתוך יהלומים. אין זו הצלחה מסחררת מן העת האחרונה, כמו קיבוץ הגושרים עם מכשירי ה"סופס אנד איי" שלו. "סולגל" הוא מפעל ותיק, שהוקם בראשית שנות ה־70, אבל שנים רבות היה "בדלע" עקב גורמים אובייקטיביים. ולפתע – גבוה על הסוס. ממחזור שנתי של פחות ממיליון דולר הגיע המפעל לכ־20 מיליון דולר והגראף מוסיף לעלות. למפעל הוכנסו טכנולוגיה חדשה וחומר אנושי חדש, קרי: חברים צעירים ונמרצים. שחקים ברחבי העולם נפתחו ומוצרי "סולגל" מגיעים היום עד למזרח הרחוק ולמדינות שאינן מקיימות כלל יחסים עם ישראל.

בדגניה אומרים, שהשנים הקשות שעברו על המשק חישלו את החברים ו"חינכו" אותם להסתפק במועט ובמה שיש. גם כאשר נסחפו קיבוצים אל הכורסה ואל ההשתוללות הכלכלית של ראשית שנות ה־80, השתדלו בדגניה ללכת על בטוח. אנשי הכספים הוזהרו מפני עליית הצריכה מעבר ליכולתו של המשק ובדגניה ידעו במה דברים אמורים. היה להם נסיון משנים עברו. לא ניצלו את ה"פרוספריטי" המדומה לבניה מאסיבית ולשיפוצי בתים ורכישת מותרות. גם היום, כאשר מצבו הכלכלי של המשק איתן, עדיין אין בדגניה א' אולם תרבות מפואר וחדש כמו בהרבה קיבוצים אחרים, ועד היום רואים חברי הקיבוץ את הסרטים השבועיים בחדר־האוכל. גם בתי החברים אינם מאירי עיניים ומעבר לסטנדרד התנועתי. שיפוצים, אומרים בדגניה, אולי, פאר ומותרות – לא.

אז מה עשו בדגניה א' בשנות השפע המדומה? העבירו כספים דווקא לבניית חצר הראשונים ולשיפוצה. טיפוחו של אתר היסטורי זה היה בעיניהם של חברי דגניה לא פחות חשוב מהוספת חדר או מרפסת לבתים של משפחות מרובות ילדים. שרול בר־יעקב, בזמנו גזבר וכיום מזכיר המשק, אומר כי כבר לפני ארבע שנים התקבלה בקיבוצו החלטה לבצע שיפוצים בבתי החברים, משום שזה באמת נחוץ ויש גם כסף, אבל עד היום לא ביצעו אותה משום שיודעים, שהדבר כרוך בהוצאות עצומות ועדיין מחפשים דרכים להקטין את התקציב הגדול שמעניקים לשיפוצים ולבניה. עד כדי כך גדולה הזהירות בדגניה.

את הנסיעות לחו"ל קיצצו בכ־50 אחוז. לא ביטלו לגמרי, כמו בקיבוצים רבים, אבל קיצצו, אם כי יש כסף לממן את הנסיעות. לעומת זאת, הלימודים לצורכי המשק לא קוצצו אפילו באגורה אחת. אסור לקצץ בתחום הזה, אומרים בדגניה וחושבים על דור העתיד והטכנולוגיה המתקדמת. לימודים למימוש עצמי – גם הם לא קוצצו, אך כאן כבר יש ביקורת ולפעמים אף סירוב לאשר יציאתו של חבר זה או אחר ללימודים שאינם כה חיוניים למשק. לא משום שאין כסף, מדגישים בדגניה, אלא משום שצורכי המשק קודמים לכול. קיבוץ ממושמע, כמעט שמורת טבע קיבוצית בתחום הזה.

התקציב האישי הוא כמו בתנועה, עם חריגה של 10 אחוזים בלבד כלפי מעלה – חריגה שהיא "כשרה" גם בעיני התנועה. גם החינוך הוא כמו בתנועה ובקיבוצי האיזור, ולו כדי לא לסגור עיניהם של הקיבוצים החלשים. בדגניה מאשרים לבני הנעורים לעשות רשיונות נהיגה על חשבון המשק בגיל 17, אבל זה קיים גם בקיבוצים שמצבם הרבה פחות טוב. בתחום אחר לפחות מרשים לעצמם אנשי דגניה להיות "לארג'": בתחום הבריאות. מזכיר המשק: "זה הלוקסוס היחיד כמעט שאנחנו 'מפרגנים' לעצמנו בגלל מצבנו הטוב". ומה פירוש הלוקסוס הזה? פניה לרופאים פרטיים, ניתוחים שלא במסגרת קופת־חולים, רכישת ציוד ותרופות רפואיות יקרות ונדירות.

במה, איפוא, נהנים יותר אנשי דגניה בהשוואה לחברי קיבוצים רבים אחרים, הנאנקים תחת עול התזונות והקשיים הכלכליים? למעשה, בלא־כלום.

אף שאנשי דגניה יודעים, שמפעל "סולגל" הוא הבסיס העיקרי של ה"פרוספריטי", אין שוכחים לציין שגם מערכות הניהול והביקורת במפעל ובמשק ומערכת יחסי הגומלין הנכונה בין המפעל לקיבוץ סייעו להביא את דגניה למה שהיא היום. "סולגל" אינו מנותק מהמשק. חברים רבים, בהם בני הדור הצעיר, נכנסים לעבודה במפעל שבו יש משמעות אמיתית וחוויתית למושג "צווארון כחול". מנהלי המפעל אינם מציגים ראוותנות ופזרנות. אין להם מכוניות צמודות מטעם המשק וגם לא תחושה שבלעדיהם דגניה לא היתה מגיעה למצב שהגיעה.

ובכן, במה שונה דגניה א' מקיבוצים אחרים? בהיקף הסיוע שהיא נדרשת להעניק לקרן הסיוע הפנימית של התק"ם. דגניה א', כאחד מחמשת הקיבוצים המובילים בתנועה הקיבוצית מבחינת המצב הכלכלי, נדרשת להוביל גם את טבלת הסיוע. התק"ם תבעה מדגניה א' את סכום הסיוע הגבוה ביותר – כמעט 300 אלף ש"ח. גם בזה הם עמדו ונתנו בלי לשאול שאלות ולהשמיע טרוניות.

אם בכל־זאת יש משהו שלילי במסכת ההצלחה, הרי זו התחרות הסמויה על התהילה. ותיקי "סולגל", אלה שהקימו את המפעל ונשאו אותו על כתפיהם בתקופות השפל הראשונות, אינם מסתירים את כעסם על שכבת הניהול הצעירה המובילה את המפעל כיום להצלחותיו הגדולות. "שוכחים את הישגינו", קובלים הוותיקים. ואילו שלמה מנוה, מנהל המפעל כיום, אף שאינו ממעיט מחשיבותם וערכם של קודמיו, ממהר להצביע על הקיר במשרדו שעליו תלויות תעודות היצואן המצטיין של כל שנות קיום המפעל. המספרים האלה מדברים בעד עצמם.

אז יש קצת ויכוחים בשאלה, על ראשו של מי יש להעטיר את ההצלחה. זה מה שקורה כאשר ההצלחה עולה לראש...

שביבים ממושבים — דן בר־און

רקוויאם למושב

תור ארוך השתרך כל אותו יום במשרד המושב – מחזה לא רגיל ולא־דווקא מרנין בנסיבות הללו. כולם המתינו בחוסר סבלנות ואי־נוחות, כדרכם של הבריות. לא נשמעו דברי ליצנות ושום חיוך לא נשקף בסביבה. דומה שדעתם של האנשים לא היתה נתונה לדברי הבאי. איש־איש ושרעפיו וחשבון נפשו.

בפנים, ליד השולחן, ישבו שניים: פקידה שראשה רכון מעל הניירות שלפניה, מחשבנת, רושמת, בודקת ועונה עניינית לשאלותיהם של העומדים לפניה; והאיש, כמשקיף מן הצד ומתערב לעת הצורך כדי ליישב סוגיה קשה במיוחד המתעוררת לעתים.

אנשים זרים במושב. איש אינו מכיר ואינו יודע אותם. אין "אהלן" או "מה נשמע". במקום זה מזדהה כל אחד בהגיע תורו: שם משפחה, שם פרטי, מספר המשק. – "כמה אמרת? זה לא יכול להיות". הפקידה נוברת בניירותיה, מצביעה על מספרים הרשומים שם משבצות־משבצות. מסתבר שכן יכול להיות. – "לאיזה תאריך לכתוב את הצ'יק?" – שואלת חברה אחת, כאילו התשובה לא ידועה לה. – "להיום", אומרת הפקידה. – "אבל אין לי עכשיו כסף בחשבון, זה בא כל־כך פתאומי..." – "מצטער" – מתערב האיש הזר, ולא מוסיף. החברה כותבת צ'ק וחותמת. התאריך למחרת היום, היא לא יכולה להתאפק מלחגוג נצחון קטן ועלוב, והאיש הזר מפטיר: "נו, טוב, שיהיה".

זהו אחד המעמדים החדשים הבאים בעקבות הודעת המושב מלפני שלושה שבועות על הפסקת שירותי ה"אגודה" החל באותו יום: אין היא גובה עוד כסף עבור התוצרת המשווקת על־ידי חברי המושב ואינה פורעת חשבונות על תשומות לבנקים ולנושים. מעתה ינהל כל איש את עסקיו בעצמו ו"יעמוד מול הבנקים". מעכשיו חסל סדר הוויכוחים המתוחים, עידן אי־הוודאות המורטת עצבים בפני הבלתי־ידוע. אין עוד אסיפות חירום אל תוך השעות הקטנות של הבוקר להסבר הצורך ה"דחוף" בגיוס כספים למניעת התמוטטות הקופה הציבורית. איש־איש ישחה בעצמו בים הגועש ויחפש לעצמו את גלגל ההצלה ככל שיוכל.

למען האמת, לא הוחלט על פירוק ה"אגודה" באסיפה כללית. אדרבא, שם צידדו הרוב בעד המשך קיומה, אלא שדיבורים לחוד ומעשים לחוד. תחילה עשו מספר קטן של חברי המושב דין לעצמם ומכרו סחורה שלא באמצעות ה"אגודה" כדי להשתמט מגביית חובותיהם למושב וגם כדי ליצור לעצמם קרן לשעת מצוקה, אם וכאשר תבוא. היה זה מעשה של בודדים, פורצי־גדר ופורקי־עול, שגונו והוקעו על־ידי יתר החברים. אלא שככל שהלכה וגדלה המצוקה, כך הלך וגבר החשש, שמא ה"אגודה" לא תוכל עוד להמשיך זמן רב למלא את תפקידה וקרוב היום שהיא תקרוס, ויותר ויותר מחברי המושב ראו צורך והכרח לדאוג ליום העתיד. המחסור במזומנים הלך והחריף כמעגל קסמים שאינו ניתק עד ליום המר והנמהר, בו לא יכלה עוד ה"אגודה" לעמוד בהתחייבויותיה.

מעכשיו קונים הכל במזומנים, או בצ'ק דחוי לעתים, ואיש המושב היוצא את ביתו נוטל איתו את פנקס הצ'קים, אחרת ייאלץ לחזור בידיים ריקות. נותרה בעיית המים, שאינם מצרך ככל יתר המצרכים. בתוך האנדרלמוסיה הכללית שהשתררה לא שעו חברי המושב לפניות ולהפצרות ולהסברים, שעבור המים יש לשלם במשרד המושב לפי החשבון שהומצא להם. באין ברירה נמסרה הגביה תמורת ייקור מחיר המים לגובים מקצועיים. הללו הודיעו לחברי המושב, שיעשו המוטל עליהם באמונה. הם יבואו למושב ביום מסויים ויהיו מוכנים לקבל את הכסף המגיע מידי החברים. מי שישלם יוסיף ליהנות מאספקת מים סדירה, ולמשתמטים תנותק אספקת המים ללא שהיות ו"קונצים". אגב: על "שירות" זה, של ניתוק, הם אינם גובים כסף. אבל מי שירצה לחדש את הזרם, יהיה עליו לשלם את חובו בצירוף ריבית פיגורים בתוספת אגרה של 100 ש"ח.

כך עמדו חברי המושב באותו יום בתור לתשלום חשבון המים, איש־איש ושרעפיו. לפי סבר־פניהם יכולת להבחין בשתי קבוצות: הרוב הם העצובים והנעלבים, כאילו מחשבים בינם לבין עצמם היכן טעו. הסכום שעליהם לשלם אינו מהווה בעצם חלק ניכר מתוך כלל המחזור המשקי שעליהם לגלגל, ולמה ואיך הגיעו למעמד המביך הזה? במקום העמידה בתור ותשלום של מאה צרכנים בנפרד אפשר היה לשלם את הסכום כולו ב"מכה" אחת באמצעות המושב ולהתחשבן עם כל אחד מהם, הלא כך? בגלל כמה מפירי סדר צריך היה לשנות סדרי בראשית מקובלים ומכובדים הגורמים חוסר יעילות ובזבוז זמן יקר? האומנם מסוגלים הם לסגור את המים לחבר שלהם, בשר מבשרם? הרי לעולם לא יסלח להם על כך ואיבת־עולם תשרור ביניהם.

בעוד מחשבות אלו ואחרות עולות בהם, מעיד התור הארוך על אובדן הדרך והמבוכה האוחזת בהם, חושפת את האין־אונות ומסמלת את התמוטטות הבניין עליו עמלו ארבעים שנה. ככה ייעשה למושב שחדל להיות מושב. לא רצינו בזה, אבל לא השכלנו למנוע מעצמנו את הכשלון. המציאות חזקה מאיתנו והכריעה אותנו, והצרות עדיין לפנינו.

והיו גם אחרים באותו מעמד, כאלה שעל פניהם שפוכה כעין שמחה לאיד, כאילו הם אומרים לעצמם באותו רגע: "הא, אמרתי לכם! נכון? עכשיו זה כואב. גם לי, אבל גם לכם. לא רציתם לשמוע בקולי..."

בהגיע תורו של גד בירר עם הפקידה את חשבונו. לא, אין טעות. ארבע מאות שלושים ושניים ש"ח ועוד עשרים אגורות. החשבון, אכן, נכון. הצ'ק נכתב ונחתם כדין. ובכל־זאת, משהו בחשבון־חייו של גד השתבש...

שחרור מדאגות, או אדישות ותלישות?

תסמונת המטפלת

קיבוצניק כאימפוטנט

האם תלותו של חבר הקיבוץ במימסד המקומי היא גזירה משמיים, תולדת עצם המבנה של החברה הקיבוצית, או שמא הוא יכול להשתחרר ממנה, אלא שאין הוא מעוניין בכך מפני שנוח לו במצב הקיים? בשאלה זו דנות הרשימות הבאות, שפורסמו בעלונים של שני קיבוצים בקבה"א.

יום אחד בא יוד־ביתניק ענק ללשכת הגיוס. שאלו אותו: "מדוע באת היום, הרי הזימון שלך היה לאתמול?" אבל אמרו לי לבוא היום – ענה הבחור. "מי אמר לך?" – המטפלת – ענה הגבר בקול בס עמוק.

וכך, לא רק בגיל החינוך, אלא בכל תחום הולך ונוצר דפוס חיים, המכונה בפי: "תסמונת המטפלת".

חבר נוסע לקופת־חולים, בעצמו או עם ילדיו, וגם אם יש לו יומן, לא מסומן בו המועד. הוא יודע: יהיה פתק בתא, תסודר התחבורה, המטפלת דואגת. ואז, ולא אחת שמענו זאת מפי האחיות, התמונה נמשכת כך: הרופא שואל: מתי נבדקת, מה קיבלת, מה קיבל הילד, והתשובות: אני לא יודע, לא זוכר, במרפאה יודעים הכול. ואילו הוא אפילו לא טרח לאסוף את הפרטים על הילד או להתכונן לכך בעצמו. אין אחריות אישית. יש מי שידאג ויסדר.

וכשחוזרים הביתה – לא מקפידים לדווח מה ואיך היה. הרי הרפואה כבר תתעניין ותטפל.

התלות במטפלת בולטת מאוד גם בתחום ההשכלה.

לחבר אושרו לימודים. כל אדם מן היישוב הרוצה ללמוד מתעניין, בודק, כותב ומטלפן, אוסף אינפורמציה ומחליט לבסוף מהו המוסד המתאים לו. ואילו החבר שלנו מחכה שיסדרו לו הכול. הוא בוחר לא פעם אחת במוסד לפי מה ששמע ממישהו או קרא מודעה בעתון, מבלי להתעניין ולבדוק. תאריך אחרון להרשמה לא מדאיג אותו. הקיבוץ בטח יצליח לסדר, ואם לא הקיבוץ אז התנועה. וכך לא מתעניינים בתנאי הקבלה, לא מתכוננים לבחינות הקבלה, לא מביאים את המסמכים הדרושים. אין בעיה – המטפלת תסדר. ואחר־כך מתפלאים ואפילו כועסים, למה רכז ההשתלמות לא רשם אותו, לא סידר לו, לא בדק.

חברים מוזמנים לבדיקות פסיכומטריות בהכוונה מקצועית. לא יאומן כמה מהם מטלפנים או שולחים את רכז ההשתלמות שיטלפן ויוודע באיזה יום ואיפה המבחנים, כי "אני לא זוכר איפה שמתי את הפתק".

ואפשר להביא עוד דוגמאות רבות וכך נוצרת והולכת דמות של אדם תלותי, במובן מסוים אפילו מסורס: לא מתאמץ, כי יש מי שיעשה זאת עבורו. והוא לא נוטל אחריות לדברים הפשוטים ביותר בחייו.

תרצו, אפשר לומר: נהדר! תראו עד כמה משחרר הקיבוץ את חבריו מדאגות, והאמת היא: תלישות, אדישות, ומעל הכול: נחות בכל מחיר. יש מטפלת, אפשר להמשיך לישון.

אני רואה את נקודת התורפה של חברתנו באותה "אימפוטנטיות" או היעדר "האחריות האישית". החבר הופך לאימפוטנט לא מתוך רצונו, שהוועדות השונות תפתורנה לו את בעיותיו, אלא בגלל המבנה הקיים, שאינו מאפשר לו להחליט עבור עצמו ו/או משפחתו. החבר תלוי בכל תחום מתחומי חייו ב"אחרים" המחליטים עבורו, (ועל־פי הנהלים הקיימים, גם מטפלים בביצוע בקשתו) – החל בעניינים בסיסיים ביותר כמו המזון העולה על שולחנו וכלה בעניינים שהם "ציפור הנפש" שלו, כמו חינוך ילדיו.

נקודת הראות משתנה על־פי המיקום שלך על מפת "ההירארכיה הקיבוצית" (ואפילו אם המיקום זמני ומשתנה). כאשר אתה בעל תפקיד, נראה לך שהחבר פנה אליך כדי שתפתור לו את בעיותיו. כאשר אתה חבר מן השורה, אין לך דרך אחרת אלא לפנות ולחזור ולבקש ואף לחכות לביצוע הבקשה על־ידי בעל התפקיד, כי אין לך ברירה, כי זוהי השיטה וידיך כבולות!

חשוב לי לציין: אין לי טענות כלפי הוועדות או בעלי התפקידים. אני טוענת נגד השיטה.

זוהי שיטה "מסרסת" המביאה להרגשת תלות וחוסר אונים והיא מתפרשת על כל מגזרי חיינו – בתחומי הצריכה, העבודה, החינוך וכל מה שביניהם. אתה חייב להתפשר עם הממוצע, עם מה שיש או עם מה שחושב מישהו לנכון עבור כולם. אם "הס חלילה" יש לך רצונות "מיוחדים", אתה צריך לעבור את דרך הייסורים של בקשות ובקשות חוזרות, ואז... אולי...

יכולתי להביא עשרות דוגמאות יום־יומיות. אינני רואה טעם בכך. כל חבר וההרגשים שלו, אך עקרון ה"תלות" כעקרון קיים ומטריד קשות.

ברור לי שדרך חיים זו שבחרנו בה אינה מאפשרת לכל פרט לעשות ככל העולה על רוחו בכל שעה ובכל זמן. ייחודו של המבנה הכלכלי־חברתי שלנו הוא, שאינו מאפשר בחירה חופשית בתחומים רבים. ברור לי גם, שבחירה חופשית לחלוטין אינה קיימת בכל צורת חיים שהיא: כל דרך מטילה את מגבלותיה ואילוציה בצורה זו או אחרת. אבל במערכת שלנו – חוסר העצמאות של הפרט בתחומים רבים כל־כך הופך אותו ל"אימפוטנט" שאיננו מסוגל להיות אדון לגורלו.

המערכת שנבנתה בזמנו לעזרת החבר הסתרבלה והפכה מכבידה וכובלת, כגולם שקם על יוצרו.

אין לי הצעות פתרון קונקרטיות. מה שברור לי שהתלות ה"טבורית" הזאת של החבר במערכת שוחקת ומחלישה אותו. ככל שהפרט נחלש, הוא נעשה יותר ויותר תלוי. בסופו של דבר המערכת כולה נפגעת מהחולשה ומחוסר האונים של הפרטים. נוצר כאן מעגל קסמים שעל־מנת לשבור אותו יש לשנות את המבנה הארגוני הקיים (דוגמה קטנה: מרכולית היתה משחררת את החברים מהתלות באקונום).

להרגשתי האישית, בקיבוץ כל הרוצה ללבוש "כתונת פסים" חייב קודם־כול לעבור דרך "כתונת משוגעים" הכובלת את ידיו. כל מה שנשאר לעשות זה לצעוק ולהכות ש"יפלו" בו.

מכונת לישה לחמאה, אחת מארבע שהובאו לארץ משוודיה לפני 40 שנה. שלוש נמכרו ואחת נשארה במלאי... ברקע על הקיר: יונה דנאי ז"ל חולבת פרה דמשקאית בגבת ב־1929

מוזיאון לרפת – הענף העושה חיל גם היום

מאת יצחק מרידור

כל שנותיו בארץ היה שלמה דורי, איש קיבוץ יפעת – רפתן. כל שנותיו, והן לא פחות מחמישים. הן עשוהו לבעל מוניטין במקצוע, ויותר מכך: למעין אנציקלופדיה מהלכת על שתיים של תולדות הרפת בארץ בכלל ובהתיישבות העובדת בפרט. כאשר לפני כשנה פרש מעבודתו ברפת של יפעת, שהיא השניה בגודלה בתנועה הקיבוצית, קיבלה התאחדות בעלי הבקר בישראל בשתי ידיים את הצעתו להקים בקיבוצו, בסמוך למוזיאון לראשית ההתיישבות, את מוזיאון וארכיון הרפת. כאן יוכלו דורות "שלא ידעו את יוסף" ללמוד פרק מאלף על ימיו הראשונים של הענף, על הכלים שהיו בשימוש אז, על הווי אותם ימים רחוקים, על רפתנים ואנשי מדע שהנהיגו חידושים מהפכניים – ולהשוות את מה שהיה עם הקיים היום בענף, שלדעתו של דורי עוד לא נס ליחו ועוד נכונו לו עתידות.

"אני עצמי", מספר לי שלמה דורי, "וכמוני רבים מהרפתנים הראשונים, ראיתי בילדותי פרות רק בתמונות, בספרי ילדים. עד שהגעתי ב־1937 לרפת של רמת־יוחנן, כמעט שלא נגעתי קודם בבעלי־חיים... ידעתי אמנם מעט תיאוריה מלימודי החקלאות בצרפת, לשם הגעתי מבית אבי שבפולין, שהיה מנהל בנק, כדי להתכונן לחיים בארץ־ישראל. ברפת של רמת־יוחנן נפלתי לידיו של בן הביל"ויים אמציה כהן ז"ל. אני לא ידעתי מלה עברית והוא לא ידע מלה פולנית, וכל השיחות בינינו התנהלו בידיים וברגליים. אצלו למדתי גם עברית וגם את העבודה. אמציה כהן, שהיה בוגר מקוה־ישראל, ידע בעל־פה שם כל צמח בשדה בשלוש שפות: בעברית, בערבית ובלטינית. הוא שפתח לי את העיניים, למעשה, ולא רק על עבודת הרפת, אלא בכלל על ארץ־ישראל. אני זוכר מאותם ימים עוד רפתנים שהיו לי למופת, כמו יעקב כבשנה (שהיתה לו כבר אז, לצד הנסיון המעשי, גם השכלה אקדמית), כמו אליהו בחשון מגבע או מיכאל קוקסו (כפרי) מכפר־יהושע.

"מעמדו של הרפתן בקיבוץ באותם ימים", מוסיף שלמה לגולל זכרונות, "היה מכובד ביותר, כי לפי התפיסה הקלאסית של המשק המעורב היתה הרפת מרכז המשק שסביבה הסתובבו יתר הענפים, פרט למטעים. היא שסיפקה את הכסף המזומן, גם כאשר המצב הכלכלי היה גרוע, הרבה יותר גרוע מהיום... וכך זה היה עד סמוך למלחמת השחרור, כאשר הרפתות גדלו וכוח האדם שהיה נחוץ להן לא היה בנמצא, בגלל השחיקה החזקה: העבודה היתה כל־כך קשה שחלק מהאנשים פשוט ברחו מהענף. צריך לזכור שהיתה אז תפיסה, ש'אסור להחליף ידיים חולבות' (אז עוד חלבו בידיים), ולכן באלצו אותם האנשים לחלוב שלוש פעמים ביום.

"היתה אחת שלא ברחה עד סוף חייה מהעבודה הקשה הזאת, מרים ברץ" – נזכר דורי בהערכה רבה. "היא היתה יוצאת דופן: גם הרפתנית העברית הראשונה, וגם פמיניסטית עד כדי שוביניזם. לאף גבר בדגניה לא היתה דריסת רגל ברפת 'שלה'... היא התמידה לעבוד ברפת עד, נדמה לי, ארבע שנים לפני שמתה".

ללא סנטימנטים

"אבל נחזור למשבר שלפני מלחמת השחרור. ובכן, מה שהחזיר שוב לתמונה את הרפת, בקיבוץ כמו במושב, היה המהפך שחולל המיכון. כבר בשנה הראשונה להכנסת המיכון לרפת הקיבוצית, בשנת 46/7, ירד מספר ימי העבודה לפרה, לשנה, מ־45 ל־25 בלבד. זאת היתה הקלה עצומה. למושבים הגיעו מכונות החליבה הניידות הראשונות כשנה וחצי מאוחר יותר. אני הכנסתי את מכונת החליבה הראשונה לרפת של קוקסו בכפר־יהושע, לאחר שכבר עבדתי עם המכונה במשך כשנה ברפת של רבת־דוד. כעבור זמן קצר בלבד, בשנות החמישים, הוכנס לקיבוצים מכון חליבה מרכזי והוא שהוריד, יחד עם מיכונים נוספים, את ימי העבודה לפרה לשישה עד שמונה בשנה.

"בקיבוצים רבים הרפת היא היום תעשיה מתוחכמת, המתחרה בהצלחה עם תעשיות אחרות", אומר הרפתן הוותיק. "ואין לה במה להתבייש. אם יש רפת בקיבוץ, וברוב הקיבוצים יש רפתות, זה משום שהדבר משתלם. היום לא מקיימים ענפים רק בגלל נוסטלגיה. הנה, היה לנו ביפעת עדר צאן שהתקיים 27 שנה. זה היה ענף לא רע. אך חיים גבתי הציע להפסיק את הצאן ולהגדיל במקומו את הלול. אז קיימנו, מסיבות רגשיות, ארבע אסיפות ובסוף הוא העביר את ההחלטה ברוב של שני קולות. היום היו מחליטים על כך בלי ארבע אסיפות... יפעת היתה מחסלת את הרפת שלה ללא היסוס, לולא היתה רווחית ולו היתה לנו במקומה אלטרנטיבה רווחית יותר".

על אף הגישה הריאליסטית־מעשית של היום, שעליה מדבר דורי, הוא גם יודע לספר בלא מעט גאווה, שגם כיום עומדים בתור לעבודה ברפת. צעיר הרוצה לעבוד בענף זה צריך לתרום קודם שנתיים עד שלוש לתעשיה "ואולי". אומרים לו, "עד אז יתפנה בשבילך מקום ברפת". ומוסיף דורי: "אתה צריך לזכור, שלהקים צוות של רפתנים זאת מלאכת מחשבת לא פחות מורכבת מהקמת עדר: זה חינוך של שנים, זה למשוך את הצעירים לרפת בעודם ילדים, זה להשקיע הון בהשכלה מקצועית, זה פולקלור, קומזיצים, טיולים, ישיבות צוות משותפות. היום נוהרים לעבודה ברפת גם מפני שזאת עבודה מעניינת, המבטיחה הסתלבות: חמישה מתוך 12 עובדי הרפת של יפעת הם בעלי השכלה אקדמית והיתר עברו קורסים מקצועיים לא־אקדמיים. הם לומדים אנגלית, קוראים ספרות מקצועית".

"לסבא שלי היתה רפת"

כאמור, שלמה דורי פרש מעבודתו ברפת לפני שנה, אך כל מי שבא אל משרדו שבמוזיאון ביפעת חש מיד, שהענף הוא עדיין מרכז עולמו. "הקמתי את מוזיאון וארכיון הרפת מתוך דאגה לכך, שהנה קם דור החושב שהכול החל ממחשב ומעגלה מערבבת וממוחשבת, ולפניו לא היה שום דבר... חשבתי שכדאי לשמר מוצגים ששרדו ואת החומר הכתוב הרב שישנו, חומר שהוא חשוב מאוד לדעתי לכל מי שעוסק בנושאים ספציפיים הנוגעים לענף, כמו סטודנטים, תלמידי בתי־ספר, היסטוריונים.

"התאחדות מגדלי הבקר עודדה אותי. בהתחלה התחלתי לאסוף תרומות, אך גם חברי בהתאחדות וגם אני נוכחנו לאחר זמן לא רב, שכדאי גם... לשמור על מינימום של כבוד עצמי: אפילו ספקים, שחיים מהענף עשרות שנים, תרמו רק סכומים מגוחכים. רק מועצת החלב ו'תנובה' תרמו תרומות מכובדות. בסופו של דבר כמעט כל העול נפל על ההתאחדות. עד היום השקענו בבניין הזה 80,000 דולר, מתוכם מימנה ההתאחדות יותר מ־50,000. היא גם משלמת ליפעת את שכר עבודתי כאן, בתקן של חצי משרה. את פיתוח הסטה קיבלה על עצמה המועצה האזורית עמק־יזרעאל.

"המוזיאון של הרפת מהווה גם מעין השלמה למוזיאון לראשית ההתיישבות החקלאית, השוכן בסמוך. יש לזה יתרון מסוים, כי כאשר באים עד אלינו, ולפעמים מרחוק, לא צריכים להסתפק רק במוזיאון הקטן שלנו, אלא יש אפשרות לבקר גם שם. ותתפלא: באים רבים, מקיבוצים, ממושבים וגם מהעיר. באים, ונזכרים: 'לסבא שלי', הם אומרים בהתרגשות, 'היתה רפת בשכונת הפועלים'; 'אבא שלי עוד השתמש בכלים אלה'; וכך הלאה.

"אני שואב עידוד ממספר האורחים: אם רופאים ווטרינריים יכולים לכתוב היום, שהביקור במוזיאון מבהיר להם את החזון הציוני – אז יש לבית הזה איזה שהיא שליחות".

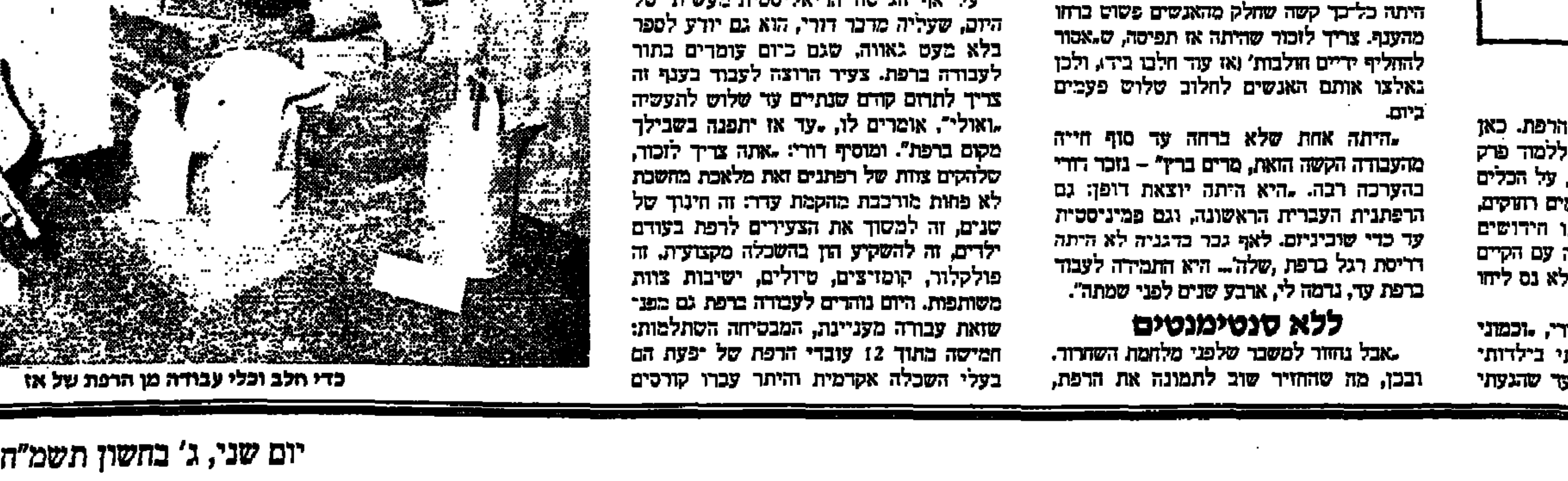

כדי חלב וכלי עבודה מן הרפת של אז

مكذا من الأصل

הנצחון (102:110) על יוון מתנת פרידה למיקי ולמוטי

מאת משה כהן

הכדורסלנים מיקי ברקוביץ ומוטי ארואסטי קיבלו אמש מתנת פרידה נפלאה מהנבחרת הלאומית – נצחון על אלופת אירופה, נבחרת יוון בתוצאה 102:110 (42:56).

5000 הצופים, שחזו במשחק, עזבו בסיומו את שערי היכל הספורט ביד־אליהו ברגשות מעורבים. לצד הכיף שבנצחון הנאה על הנבחרת היוונית הטובה, קשה היה שלא להזכר שישראל מצויה בדרג התחתון של הכדורסל האירופאי וחבל שמיקי ברקוביץ מוטי ארואסטי וכנראה גם לאבן מרסר נפרדים מהנבחרת הלאומית. אין ספק, כי יכולתם מצדיקה את המשך שיתופם במדי הנבחרת לכך.

קשה היה להכיר את הנבחרת הישראלית. אותם שחקנים, פרט לפיני הורש וצבי גראו בבולגריה אויבלים. חברי אנים שיחקו אמש בהתלהבות רבה וניכר היה, כי הם מבקשים להסיב לעצמם מעט מכבודם האבוד.

היה זה הערב הגדול של מיקי ברקוביץ. לאחר טקס פרידה מרגש לו ולמוטי ארואסטי, הכין מיקי את ההפתעה הגדולה. הוא נע בספסלי על־פני המגרש, חטף כדורים מהיוונים השאננים ולא אחת קלע בכופה מתחת לאפס ואף קלע סלים נאים מכל מרחק.

ברקוביץ הוכיח, כי מוקדם מידי להספידו ולמעשה הוא היווה את הגורם הראשי לנצחונה המפתיע של הנבחרת הישראלית. אולם, לא רק הוא ראוי לחופן מחמאות, שכן גם חבריו הפגינו יכולת טובה וכל אחד תרם את חלקו לנצחון המרשים.

מוטי ארואסטי לחם כארי ולא אחת הוא גילה רוח נעורים, שלא היתה מביישת אפילו דבזי משחק צעירים. ישראל אלימלך הצליח בכבוד בסידות פו לשחקנים הגבוהים מביך את היוונים. גם חן ליפין, שהחל מבוקר, תרם את חלקו.

לאבן מרסר היה מעולה מתחת לסלים. הוא קלע ללא קושי מטווחים קצרים ולא אחת הוא אף סחט עבירות מהענקים היוונים, שנראו חסרי אונים מולו. מרסר נהנה מסיוע יעיל של הארוזי לאסוף, עופר פליישר השתדל מאוד, אבל אמש הוא לא הרשים במיוחד.

דורון ג'מצ'י היה משכמו ומעלה. הוא קלע סלים חשובים ובדקות הסיום הוא הצליח למוטט במו ידיו את היוונים. גם לנרג הנפלד הצעיר היו דקות טובות.

צריך להדגיש, כי נבחרת יוון אכזבה. פרט לניקוס גאליס ויאנאקיס שיתר שאר שחקני אלופת אירופה מתחת לכל ביקורת ולא אחת נשאלה השאלה כיצד הם הצליחו לזכות בכתר האירופי.

גאליס לא היה אמנם בשיאו, אבל כמה "אסיסטים" נפלאים, שהוא סיגר לחבריו וקליעות נאות ממרחק הזכירו לכולם במי מדובר.

הרכז המצטיין יאנאקיס היה מאופק למדי במחצית הראשונה, אבל במחצית השניה התעורר מתרדמתו ובסדרת קליעות ממרחק הצליח להחזיר את חבריו לתמונת המשחק.

לאחר פתיחות משחק שקולה, ראו הישראלים, כי ה"שד" היווני אינו נורא כל־כך. ברקוביץ, אלימלך ומרסר הצליחו להוליך בהדרגה את נבחרתנו ליתרון של 14 נקודות בתום המחצית – 42:56.

במחצית השניה חל מפנה במשחק. יאנאקיס וגאליס ניצלו עד תום עייפות ישראלית כדי לצמק בהדרגה את התוצאה. במצב של 53:66 לישראל הצליחו היוונים לקלוע תשע נקודות ללא מענה והפער הישראלי צומק – 66:62.

כשנראה היה, כי היוונים ישלימו את המהפך, נכנס דורון ג'מצ'י לפעולה והצליח להחזיק את ישראל בתמונת המשחק. בדקות הסיום עלה המתח במגרש. סל רדף סל והיוונים ניסו בכל מחיר לחולל מהפך. לא אחת הם איבדו את עשתונותיהם וניסו להטיל את המלאכה על גאליס ויאנאקיס, אבל עצבנותם הרבה נוצלה עד תום ע"י ישראל, שבדקות הסיום עשתה במגרש ככל העולה על רוחה.

שפטו מאנוס מיוון ודוד רגן מישראל בהיכל הספורט ביד־אליהו.

● נקודות לישראל: ברקוביץ (31), ג'מצ'י (30), מרסר (23), לאסוף (11), ארואסטי (6), הנפלד (4), פליישר (3).

● נקודות ליוון: גאליס (33), יאנאקיס (29), פאסולס ושרגקוס (10 כ"א), פיליפו (9), יואנו (5), קריסטודולוס (3), קאמבוריס (2).

קדם לפתיחת המשחק טקס הכתרתו של הטניסאי עמוס מנסדורף כספורטאי השנה של העתון "מעריב".

מיקי ברקוביץ ומוטי ארואסטי מקבלים מיו"ר איגוד הכדורסל, יורם אוברקוביץ גביעי הוקרה.

אלופת אירופה הערב ברמלה

גם לחובבי הכדורסל באזור השפלה תנתן הערב לראות את אלופת אירופה, נבחרת יוון, בפעולה. היוונים יתמודדו ברמלה מול אליצור המקומית.

רק לאחר בואם של היוונים לארץ, סוכם עם סוכנם על המשחק ברמלה. לניקוס גאליס וחבריו יהיה זה משחקם השלישי והאחרון בישראל. מחר בבוקר הם עומדים לשוב ליוון.

כדוריד

הפועל ראשל"צ לראשות הטבלה

מאת שמואל קליגר

הפועל ראשל"צ עלתה לראשות טבלת הליגה הלאומית בכדוריד, כשניצחה את מכבי נתניה 25–21. היה זה משחק השלמה מהמחזור הראשון, שנדחה עקב השתתפותה של הקבוצה המנצחת בגביע אירופה.

מאמן גרמניה ידריך בארץ

המאמן הראשי של איגוד הטניס המערב גרמני, ריצ'רד שיינברון, הגיע אתמול ארצה ויעסוק במשך שבועיים בקידום נושא האימון והכשרת המאמנים בישראל.

התמחותו העיקרית של המאמן הגרמני היא גילוי כשרונות צעירים. הוא פרסם ספרים רבים בנושא הטניס. המאמן יופיע במועדוני טניס רבים ויעמוד על קידום הטניס. כן יעביר השתלמות מקצועית של מאמנים ויופיע בפני הוועדה המקצועית של איגוד הטניס.

שמונה זהב לברה"מ וחמש זהב לרומניה באליפות ההתעמלות

ברית־המועצות זכתה בכתר העולמי בהתעמלות ברוטרדאם, כשבסלה בסיכום שמונה מדליות זהב, ארבע כסף וארבע ארד. לפני רומניה (5 – 1 – 4), סין (2 – 2 – 0), מזרח־גרמניה (2 – 0 – 4), הונגריה (1 – 0 – 1), קנדה (0 – 1 – 0) ובולגריה (0 – 0 – 2).

כוכב המשחק, מיקי ברקוביץ בקליעה אופיינית לסל היווני. אפילו יאנאקיס נראה חסר אונים מולו. (צילם א. קנפר)

איוונייר חזר אמש ומכבי ת"א מקווה שיוכל לשחק בדרבי

מאת שמואל קליגר

מוטי איוונייר חזר אמש לישראל. כדורגלן מכבי ת"א שעשה קצת יותר מעונה אחת במדי רודה ההולנדית, שב לקבוצתו ואפשר ויחל להתאמן כבר מחר.

מוטי איוונייר

יו"ר הקבוצה אלדד בוקשכאן הביע את תקוותו, כי תנתן חנינה לשחקן, שעדיין לא נענש להרחקה ל־2 משחקים, וכי הוא יוכל ליטול חלק ב"דרבי" הגדול מול הפועל ת"א, שיהיה בשבת באצטדיון ר"ג.

בנושא האלימות, אמר יו"ר מכבי, כי הוא פונה למשטרה לעצור את קומץ האוהדים המפעילים דרכי אלימות לחץ על ההנהלה לקבל את דעותיהם בענינים מקצועיים.

כבר אתמול החלה מכירת כרטיסים מוקדמת ל"דרבי הגדול" ומניחים שקהל שיא יחזה במשחק, שיקדם לו המשחק בין בית"ר ת"א והפועל כפר סבא.

פרסלני חילץ אז'ובל מצרות

יעקב אז'ובל, כדורגלן מכבי פ"ת, כמעט הסתבך עם המשטרה, בתום המשחק שהיה בשבת בכפר סבא (1:0). אז'ובל, הידוע במזגו החם, רץ לעבר שופט המשחק, רחמים דינאצ'י, מיד בתום המשחק. שוטר, שראה זאת, החל להכותו. השחקן הפתח תקוואי עשה תנועה מגונה בידו לעבר הקהל ועורר סערה גדולה ביציעים. בינתיים הוכנס אז'ובל לניידת ונראה היה, כי הסיפור יסתיים בתחנת המשטרה.

מי שהציל את העניין, היה הבלם הכפר סבאי ירון פרסלני. לאחר מו"מ, שנמשך שעה ומחצה, הסכים קצין המשטרה, שנכח במקום, לשחררו ללא הגשת תלונה.

מרמור מועמד להחליף לינצ'נר

מכבי פ"ת בלי הנהלה. לאחר שהיו"ר גדי נאדל הדיח את שמואל לינצ'נר, תהיה הנהלה חדשה לקבוצה. המועמד העיקרי של נאדל הוא יעקב מרמור, אלא שהמועמד החדש לא נלהב לעניין יתר על המידה בגלל המצב שאליו נקלעה הקבוצה.

זקס עשוי לשחק נגד הפועל חולון

נתן זקס, כדורגלן האמריקאי של בני יהודה, עומד להוציא היום תעודת עולה ממשרד הפנים. אם כך יהיה, יוכל השחקן להשתתף במשחק של בני יהודה, שיהיה ביום שישי בחולון נגד צפרירים.

עם תשעה כדורגלנים כפתה נאפולי תיקו 1:1 על רומא

נאפולי עם תשעה שחקנים, בגלל הרחקתם של החלוץ הברזילאי קארקה (בדקה 55) ואלסנדרו רניקה (64), הצליחה לסיים באיצטדיון האולימפי ברומא בתיקו 1:1 עם קבוצת רומא, לעיני 63 אלף צופים.

החלוץ הוותיק רוברטו פרוצו הבקיע מקרן של ברונו קונטי. נאפולי השוותה בדקה ה־67 על־ידי המגן ג'יובאני פראנסיני.

לנאפולי, בראש הטבלה, 10 נקודות משישה משחקים, לפני מילאן, אינטר, סמפדוריה ורומא – שמונה לכ"א.

שתי הנציגות ממילאנו, שהפסידו באמצע השבוע בגביע אופ"א, ניצחו בליגה. אינטר גברה על יובנטוס 1:2 ומילאן עשתה זאת בחרונה – 0:1.

אלדו סרנה הבקיע את השערים לאינטר, אחד בכל מחצית. לאוג'ינ'ה אגוסטיני הבקיע בדקה ה־50.

את השער למילאן לכד "מלך השערים", אנטוניו וירדיס, לפני ההפסקה.

האוסטרי אנטון פולסטר הבקיע את שני השערים לטורינו, שניצחה את פיורנטינה 1:2 והעלה את מאזנו לשישה שערים משישה משחקים.

תוצאות נוספות: אבלינו – צ'סנה 1:1; קומו – אסקולי 1:3; פיזה – אמפולי 0:1; פסקארה – סמפדוריה 0:0.

התוצאה 3:3 הושגה בתום המועד החוקי ולא השתנתה בהארכה.

אברדין הוליכה בדקה התשיעית בבעיטת 11 מ' על־ידי ג'ים בט. ריינג'רס הגיבה בשני שערים על־ידי ריין קופר (22) ואיאן דוראנט (41).

ג'ון יוהיס השווה ל־2:2 בדקה ה־71 ווילי פאלקונר הקנה יתרון לאברדין בדקה ה־82, אולם בחלוף שלוש דקות (85) קבע רוברט פלק את התוצאה 3:3.

וסטהאם – ה"יונייטד" 1:1

במשחק השלמה בליגה האנגלית בכדורגל, שהיה בלונדון, נפרדו בתיקו 1:1 וסטהאם ומנצ'סטר־יונייטד.

היונייטד הבקיעה את השער הראשון במחצית הראשונה על־ידי קלין ניבסן. המארחים השוו בדקה ה־57 בבעיטת־11, אותה ביצע המגן הסקוטי הבינלאומי ריי סטיוארט, לאחר שמרק וורד הוכשל ברחבה.

התיקו הותיר את ה"יונייטד" במקום החמישי עם 24 נקודות מ־13 משחקים, בעוד ש"הפסישים" הדרדרו לתחתית עם 12 נקודות.

נצחונות לפורטו לבנפיקה בפורטוגל

מחזיקת הגביע האירופי בכדורגל לאלופות, קבוצת פורטו, ניצחה במחזור התשיעי בליגת פורטוגל את מאריטימו – 0:2 ונצעדת בראש עם 15 נקודות.

מונאקו – נאנט 1:2

במשחק המרכזי במחזור ה־16 בליגה הצרפתית בכדורגל, ניצחה המוליכה מונאקו את נאנט 1:2 ולה 24 נקודות. אחריה בדירוג האלופה בורדו (21), שגברה על סנט אטיין 0:1.

נצחונות לבריז' ולמרלן בבלגיה

פ.צ. בריז', בה משחק רוני רוזנטל, ניצחה בביתה את לוקרן 1:2, במחזור ה־12 בליגה הבלגית, ואילו מרלן, בה משחק אלי אוחנה, השיגה נצחון חוץ על מולנבק – 0:1

את הפתעת המחזור חוללה סנט טרויידן, שגברה על האלופה המוליכה, אנדרלכט בבריסל – 0:1.

אנטוורפן עלתה לראש הטבלה (19), לאחר שהביסה בחוץ את וינטרסלאג 1:5 ומקדימה בנקודה את פ.צ. בריז' ומרלן. אנדרלכט ירדה למקום הרביעי עם 17 נקודות.

ריינג'רס זכתה בגביע הליגה

האלופה הסקוטית, ריינג'רס גלאזגו, זכתה בגביע הליגה, לאחר שניצחה במשחק הגמר את אברדין בבעיטות 11 מ' (3:5), לעיני כ־72 אלף צופים באיצטדיון המפדן־פארק.

הטניסאי השוודי ג'ון סבנסון לוחץ את ידו של הישראלי עמוס מנסדורף, לאחר שגבר עליו בגמר הטורניר בוינה, אוסטריה

מנסדורף הוביל 0:2 וסוונסון ניצח 2:3

הטניסאי הישראלי עמוס מנסדורף נוצח בגמר הטורניר בוינה על־ידי השוודי יונאס סוונסון בחמש מערכות – 1:6, 1:6, 6:2, 6:3, 7:5.

הישראלי הצליח לנצח בקלות בשתי המערכות הראשונות, אך הפסיד את שתי האחרות ובשלישית צימצם את הפער, אך נכנע לאחר מאבק מרתק. השוודי דורג חמישי בטורניר, לפני מנסדורף.

היה זה יום שוודי מוצלח. אדברג זכה בטוקיו: סוונסון בוינה ומאטס וילאנדר ניצח את ג'ון מקנרו 4:6, 3:6, בבשחק ראווה.

אדברג גמל לנדל על ההפסד בוימבלדון

הטניסאי השוודי סטפן אדברג גמל לצ'כי איבן לנדל, על הפסדו בחצי גמר וימבלדון, כשגבר עליו בגמר הטורניר בטוקיו 7:6, 4:6, 4:6 ונטל פרס כספי בסך 60 אלף דולר.

משה סיני

הפועל ת"א מחכה לפניית בוורן לגבי שובו של סיני לארץ

קבוצת הפועל ת"א טרם קיבלה פניה רשמית מקבוצתו הבלגית של משה סיני לפיכך כל הדיבורים לגבי אפשרות שובו של סיני להפועל ת"א אינם מעשיים.

הפועל ת"א תהיה מוכנה לדון לאלתר על אפשרות שובו של סיני לאגודה והיא ממתינה למעשה לפניה של בוורן, באמצעות משה סיני. מיד לאחר הפניה הבלגית ופתרון הבעיות הכספיות, תכנס הפועל ת"א למשא ומתן עם הכדורגלן משה סיני.

כזכור, הושאל סיני לבוורן ללא תמורה לעונה אחת והאגודה הבלגית רשאית על־פי ההסכם לרכוש את הכדורגלן עד חודש אפריל 88. לפיכך, מי שצריך להגיע להסדר עם האגודה, על שחרור, הוא משה סיני בלבד. הנהלת הפועל ת"א תתכנס לדון בפניה כשזו תגיע. מכל מקום, גם על־פי תקנון ההתאחדות הישראלית יחזור משה סיני להפועל ת"א באופן אוטומטי.

● מוריס זאנו ויעקב אקהויז ישארו בהפועל ת"א עד לתום העונה, בעיקר על רקע הצלחתה במשחק הליגה האחרון.

● ההתאחדות לכדורגל תחליט היום סופית על מבצעי מכירות הכרטיסים לקראת הפעילות הבינלאומית של הנבחרת הלאומית בחודשים הקרובים.

ההתאחדות אמורה לאשר את המבצע של מכירת חמישה כרטיסים למשחקיה הבינלאומיים של הנבחרת, במחיר כולל של 75 שקל.

ג.חיים הפסידה ליוונים לאחר הארכה ובזריקות

מאת יצחק אשל

במשחק כדורמים דרמאטי, שטרם נראה כמותו בישראל, גברה קבוצת אתנאיקוס מיוון על הפועל גבעת חיים בתוצאה 14:16, לאחר הארכה וזריקות חופשיות. בכך זכתה הקבוצה היוונית במקום השלישי ואילו גבעת חיים סיימה רביעית.

כדורמים

בתום המועד החוקי היה שוויון 9:9 והקבוצות נזקקו להארכה. שוב היה שוויון 11:11 בתום ההארכה ונקבעו זריקות חופשיות מ־4 מ' לכל קבוצה.

היוונים הבקיעו 5 שערים ואילו הישראלים – 3 וכך נקבע נצחונם הדרמאטי של היוונים.

המשחק היה הפכפך בכל שלביו. ישראל הוליכה 1:3 ולאחר מכן 8:9, אולם סמוך לסיום הצליחו היוונים להשוות. בהארכה הצליח ארנון פלג להשוות ל־11:11.

● שערים לגבעת חיים: סגנית (5), קמיץ (4), פלג ופריזר (2 כ"א), הדר (1).

● לאתנאיקוס: סרידקיס (10 – ובכלל זה כל 5 הזריקות החופשיות).

בבכורת הטורניר זכתה קבוצת טוסק מיוגוסלאויה, זו השנה השניה ברציפות. כשגברה על בת־ארצה סולריס – 7:12. במקום ה־5 דורגה מנרסה מספרד, שניצחה את ג'יס הצרפתית 10:12. מאות צופים גלדבים גדשו את שפת הבריכה ונהנו מרמה גבוהה של משחקים.

גורם חיצוני יבדוק את המבנה האירגוני של מרכז הפועל

מזכירות מרכז הפועל, בישיבתה אתמול, אישרה את המלצות הוועדה להתבונן הכח אדם, בראשותו של יוסף אשתר, למסור לגורם חיצוני לבדוק את המבנה האירגוני והתפקודי של מרכז הפועל.

החברה, שתיבחר לביצוע הסקר, תתרכז בנושאים הבאים: איתור בעיות אירגוניות – תפקידים, סמכויות ואחריות; תיקני כח אדם, נהלים; קשרי גומלין בין המרכז למחוזות ולסניפים וקשרי גומלין בין הגורמים המקצועיים וגורמים מנהלתיים.

כמו־כן תפעל החברה בנושא השקעה, מערכות מעקב אחר ביצוע תוכניות תיכנון כלכלי ופיננסי, תזרים, מוממים וכו'.

בסיום העבודה תגיש הוועדה דו"ח מסכם, שיציג את הממצאים ודרכי הפתרון העדיפים.

בדיונה שנערך, היו כאלה שטענו, שאת הסקר לא צריך למסור לגורם חיצוני, מאחר והם לא מספיק מצויים בנעשה בהפועל ויש חשש שלהפועל לא יהא מספיק כח להתמודד עם השינויים שיוצעו, אך כאמור דעתם לא התקבלה.

בסכמו את הדיון, אמר מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, שהגיע הזמן לבדוק כיצד המערכת עובדת, כולל המערכת הכספית. נוכל לקבל וליישם רק את ההמלצות לגבי תיפקוד מרכז הפועל ואילו ההמלצות לגבי תיפקוד סניף הפועל, לא נוכל ליישם, מאחר והן באחריות מועצות הפועלים.

בתחילת הישיבה דיווח אופק לחברי המזכירות על קונגרס ספורט הפועלים שנערך במונטבוה, איטליה.

בקונגרס זה נבחר אופק פה־אחד לחבר במזכירות האירגון. כן הוחלט שהקונגרס הבא של אירגון ספורט הפועלים ייערך בשנת 1990 בישראל. כן הוחלט, כי במסגרת משחקי הפועל ה־14, שיהיו במאי 1991, ייערכו אליפויות ספורט הפועלים בענפי הכדורגל, הכדורמים והטניס שולחן.

הסיני יון לו בתרגיל קרקע, בסיומו זכה במדלית זהב בהאליפות העולם ברוטרדאם, הולנד

הלוה

דירות למכירה

● 5 חדרים למכירה עם או בלי ריהוט בבת־ים במרכז, להפליא. טלפונים (22960) 03-841547 03-845958

דירות בשכירות

● 3 בליפסקי וכיכר המדינה+ כלונח רוד"ס בשקד מגוון 03-50370 (24592)

הצעות עבודה

[illegible]

מכוניות

[illegible]

הלוואות

ריפוי והרזיה

השכרת רכב

מכירות

רוצים לקנות

דרושים

מקררים

דיפות גגות

פוליש וניקיון

שונות

הכרזות

שוק המציאות

הצעות עבודה

ריפוי והרזיה

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה, תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה. ארא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

המועצה המקומית צורן־קדימה מעוניינת בתכנון מערכת חשמל מתח גבוה ותאורת רחובות בכפר

מהנדס מוסמך

מתבקש לפנות למועצה בכתובת ... לקבלת פרטים.

על המהנדס המעוניין בביצוע העבודה הנ"ל להגיש תעודות מקצועיות ופירוט נסיון בעבודות תכנון רשת מתח גבוה וכן דוגמת תכניות שבוצעו. אין המועצה הכפר מתחייבת לקבל כל הצעה שהיא.

מועצת צורן־קדימה

לקיבוץ עין חרוד דרושים
בחורים
אחרי צבא
לעבודות חקלאות
לפנות טלפון 06-962176
למזכיר או לאורית
עד השעה 15.00

קיבוץ מעגן מיכאל
מחפש
מורה לאנגלית
מיידית למשרה מלאה
להתקשר בשעות העבודה
06-394300, לעירית או אלישבע
בשעות אחה"צ, 06-394473
לבקש עירית שרמן.
06-394373 אלישבע טסלר

[illegible]

مكان الأصل

هكذا من الاصل

קולנוע

מלך קולנוע הפעולה

„הקשר המקצועי". במאי: וולטר היל

מאז „חבורת הפראים" של סם פקינפה, לפני כעשרים שנה, לא ריתק אותי סרט פעולה כפי שריתק אותי „הקשר המקצועי". השוואה זו אינה מקרית. הבמאי וולטר היל, שהחל את דרכו בקולנוע כתסריטאי של פקינפה, מגיש לנו, באופרת קטעים זו, הרבה קטעי הומאז' למורה האליל, החל בעקיבים על כף היד ועד מרחץ הדם האחרון, בנוסח „חבורת הפראים" — פינאלה שכיתתה בסלו־מושן את כל חוקי המוסר והאכזר של קולנוע האלימות האמריקאי. כך אז כך, התלמיד הגיע למעלת רבו. היום, לאחר שהסתלק פקינפה, אין לוולטר היל מתחרה בקולנוע הפעולה האמריקאי.

הנושא, כמו בכל סרטי וולטר היל האחרונים, הוא רק מסגרת נוחה לקולנוע המבנתי מרהיב על מהדות המאצ'ואיזם והעדיפה המהירה. ניק נולטי (שכמו הצליח מאוד ב„48 שעות", כרס מכשרה אליו) מנסה לעצור בעצמו, ללא עזרה מהאלדיגנשת, את זרם הסמים המגיע ממקסיקו. מה יכול לעשות גיבור בודד אחד מול הפשע המאורגן הרבה מאוד. עד הקרב האחרון כסדרי הגיבור הזונים, כולם הללי תקלויות אינטימיות בדי עם גולשי הגדיק. „הקשר המקצועי" הוא מערבון לכל דבר: פלישות, בהדפים, דוקרע כפי, ואפילו סיפור על שני חברי ילדות שמברו לפני עבים בגבאב כדי להיפגש שתי דקות לפני הסיום ולסלוק לעיני אהבתם המשותפת.

כמו בסרטו „רוכבים לוחמים", מערבון רוק מרהיב, לווה וולטר היל, בגלוי, ממורשת קולנוע הקליפות, מגדיל אותה ומייפה אותה. כשהוא להעמיד מול המצלמה עיצותים קשוחים ולהעניק לקטעי פעולה קשים קצב ויופי תמבנתי בוביד את סרג'יו לאונה, אבל וולטר היל, כמו מורו פקינפה מכוון אל המאצ'ואיזם ולא אל הפאנטזיה וכך אתה מוצא את עצמך פה ושם מתפתל בכסא נוכח הסגידה לאקדח הצלל הקשות, יותר מאשר מפצפוצי הראש בקלות אף. סרטים אלה הם סלים יוצאי הלציד של מערבון המקצועיים, הבין כל הסוגים (יש אומרים הפטישיסטי שביניהם) המעיד המצמא בכם עיזים עזר של המוסיקה ואהבת דם, כמעט התרפקות על המוות במיני לדר יאה לגברים כהלכה. אין אלה סרטים לנשמות חובות. הערצת הבהילה רפי האלימות אכן מכונים, אם כי בעיני לא יותר מכל בפעם קצרצר של המנד הקנין שלנו עם איש ש"ס מפיף צוף, מהסוג שכפפה עלינו הטלוויזיה הישראלית. להערצת הכוח יש ביטויים רבים. וולטר היל אינו הטוב שבהם.

יגאל משיח

„המיסה נסתיימה" בסינמטק ת"א

לאלה שהחמיצו את הסרט „המיסה נסתיימה" בפסטיבל חיפה, ניתנת, ביום ד' הקרוב, בסינמטק ת"א, הזדמנות נוספת להכיר את אחד היוצרים המרתקים של הקולנוע האיטלקי הצעיר: **נאני מורטי** (34), במאי, תסריטאי ושחקן, מגלם בסרטו העלילתי החמישי את דון גוליד, כומר אידיאליסט צעיר, המגיע לעיר הולדתו רומא, לאחר ניהול כנסיה באי קטן. בבואו נתקל איש הכמורה במציאות הגורמת לו לפקפק בכוחו כמורה רוחני. אביו נוטש את הבית ועובר לגור עם מאהבת צעירה, אחותו מתכננת הפלה ואימו שמה קץ לחייה. חבריו הקרובים מספקים אף הם שפע של בעיות, אחד נעצר באשמת טרוריזם, שני מחליט לנתק את קשריו עם העולם החיצון לאחר פרידה מאהבת חייו ושלישי מבקש להיטבל לעת זקנה. גם הקהילה עליה מופקד הכומר אינה מגלה התלהבות לדרשותיו ומאכלסת את כנסייתו רק בחתונות או לוויות. קומדיה מרירה על המציאות העכשווית באיטליה עם גישה הומוריסטית רעננה, שונה מהקומדיות הוותיקות העממיות. בסרט מופיע מורטי עצמו בתפקיד הראשי.

דני ורט

קונצרט

הסינפונייטה הישראלית, באר שבע, אולם הנרי קראון, 24.10.87

כשרונות מוזרים בכלי־קשת באים מהמזרח הרחוק למערב (בעיקר מיפאן, סין ודרום־קוריאה) וכובשים לעצמם מקומות ראשונים ומכובדים בסדנאות, בכיתות־אמן, באולפני הקלטות ובאולמות הקונצרטים. שתי נציגות של כשרונות אלה, מיומי פוג'יקאוה (כינור) ונובוקו אימאי (ויולה), אורחות הסינפונייטה, בניצוח מנדי רודן, השתתפו בביצוע הסימפוניה הקונצרטנטית מאת מוצארט. שתיהן הפיקו, בתיאום מדויק, צלילים נדירים בנקיונם, עם פיסוק אלגנטי. בסיוע מעלות אלה שיוו לפרשנות אופי ישיר ומשכנע, למרות האיפוק בהבעה ובזרות. נגינה מבריקה לאורך כל היצירה.

מאהלר עיבד את הרביעייה „המוות והעלמה" מאת שוברט להרכב תזמורת כלי־קשת מבלי לשנות ולתקן בתכליל המקורי של שוברט. רק הוסיף קונטרבאס, בחלקים מסוימים ועוד „שיפצים" קלים למדי. עבודה זו והביצוע המצויין של הקטנים בהשראתו של רודן, גרמו להאזנה שהיתה חוויה מרעננת. קטע שלם בפרק השני (הווריאציות) נותר כמו בגירסה המקורית ונוגן יפה ובכשפנאויות על ידי יהין פרנבקי (נגן ראשי). הנוסח של מאהלר אינו כמובן תחליף להרכב המקורי. הקטעים מהבלט „הכובע בעל שלושת הקצוות" של מנואל דה־פאייה הושמעו בתאוצה נלהבת. חסרה במקצת הצבעוניות הרצויה, של תזמורת סימפונית גדולה, ההולמת את המוסיקה הספרדית.

ישראל דליות

הפונותיקה הלאומית — סוף עידן

אביגדור הרצוג, שכיהן שנים רבות כמנהל הפונותיקה הלאומית שליד בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי (האוניברסיטה העברית) עומד לפרוש בימים אלה, לאחר פעילות ענפה בתחום הקלטת מוסיקה מסורתית בישראל. הפונותיקה, הפועלת בשיתוף עם המרכז לחקר המוסיקה היהודית, נפתחה ב־1963 והיא כוללת אוספים רבים וחשובים מהמסורות המוסיקליות של עדות וקהילות בארץ — פרי עבודתם של אתנומוסיקולוגים ואספנים בתחומים שונים. הרצוג עצמו שהוא, בין השאר, מומחה במוסיקה של השומרונים היה חלוץ באיסוף ובשימור של שירה ונגינה מהמורשת של המוסיקה היהודית ומתרבויות אחרות.

י.ד.

„מוסיקה נובה" בהופעות

„קבוצת מוסיקה נובה", המתמחה בביצוע יצירות בנות־זמננו להרכבים קאמריים מוגדלים תופיע השבוע בשני קונצרטים מיוחדים: ביום רביעי באודיטוריום במוזיאון ישראל וביום חמישי בבית יד לבנים בתל־אביב. בקונצרטים ישתתפו 13 נגנים וזמר הבריטון **ישראל בורשטיין**, בניצוח **ינעם ליף** (34), המלחין, יליד ירושלים, הנמנה כיום עם סגל ההוראה של האקדמיה למוסיקה בירושלים, כמדריך ומנצח על הסדנה למוסיקה בת זמננו. בתכניות הקונצרטים יצירות מאת ארבעה מלחינים ישראלים:

רון ויידברג — „נאום בחירות לנשיאות ארה"ב של סינאמריקה" (לטקסט של **דוד אבידן**), לבריטון סולו, לחמישיית כלי נשיפה מעץ ולפסנתר.

בן ציון אורגד — „ספסטר" (מ־1960) לכלי נשיפה ולכלי מיתר.

יחזקאל בראון — „עמק הירדן" — פרקי מחול לכלי נשיפה, קונטרבאס, כלי נקישה ופסנתר.

ינעם ליף — „אוקטט" — שמונה מיניאטורות לפי ציורים של קנדינסקי.

הקונצרטים מוגשים בשיתוף עם איגוד הקומפוזיטורים בישראל.

קבוצת מוסיקה נובה החלה את פעילותה לפני למעלה משנה. אנסמבל זה, שבו משתתפים מטובי הנגנים של התזמורת הפילהרמונית הישראלית והתזמורת הקאמרית הישראלית, מקדיש את עצמו לביצוע יצירות קאמריות חשובות, שנכתבו או שנכתבות במאה שלנו, של מלחינים מפורסמים מן העולם הרחב ומן הארץ.

ישראל דליות

פרסומי ארץ ישראל

שני המוסדות המובילים בתחום ידיעת הארץ גם מובילים בתחום הפרסומים. החברה להגנת הטבע זיכתה אותנו לאחרונה במספר רב של פרסומים, שאך את חלקם אפשר למנות. בין החוברות שהופיעו — „העופות הדורסים בישראל", מאת יוסי לשם, „התפתחות הורש האלון המצוי בהרי ירושלים", מאת צבי שמיר, „ח'אן ג'יב יוסף", מאת גבריאל ברנר בעטייה, הקיבוץ שבשדותיו שרד ח'אן זה, וחוברות בסידרת „ראם" על עטלפים בישראל ובעולם. אנשי ההוצאה לאור של החברה לא שוקטים על שמריהם וחידשו, החל מחוברות אוקטובר, את העיצוב של שלושת בטאוני החברה, המיועדים לגילים השונים, „פשוש", „סלעית" ו„טבע וארץ". כולם מופיעים עתה בפורמאט בצבעוני גדול. בסידרת „דפי יהודית" הוציאה החברה עוד שכה דפי מסלול במדבריות שומרון ויהודה.

הגוף השני, „יד בן צבי", הוציא קובץ מחקרים בשם „בתי כנסת קדומים", בעריכת הפרופסורים אפנהיימר, כשר ורפפורט. זהו קובץ המכיל מאמרים עדכניים בענף מחקר המתפתח בדור האחרון, והם נכתבו בעקבות כנס הקיים שערכה ה„יד" לפני כשלוש שנים. הספר מאויר ומכיל ביבליוגרפיה בנושא.

בהוצאת „יד בן־צבי" הופיעה גם „קתדרה" (45), שכמה מאמרים בה מוקדשים לתהליכים בהיסטוריה הדמוגראפית של הארץ בין 1840 לקום המדינה. יואל אליצור דן במקומה של גבע שמצפון לבית אל, ויעקב גולדשטיין מספר על התוכנית הציונית הראשונה לייבוש ביצות החולה. חוברת „פעמים" החדשה (32) עוסקת בעיקר ביהודים הקראים, אך יש עוד מאמרים העוסקים במורשת ישראל במזרח, כגון בסידרת הבקשות של יהודי מארוקו והספרדים ומוסדות הישוב מיד לאחר מלחמת העולם הראשונה.

ולבסוף „בית מקרא", היוצא כבר ל"ב שנים, מטעם המרכז העולמי לתנ"ך בירושלים והמחלקה לחינוך בהסתדרות הציונית. העורך הוא איש חקר הארץ והמקרא הוותיק בן ציון לוריא.

צבי אילן

„לה בוהם" באופרה הישראלית

נבי שדה ואיילת אמיתי, הממלאים את התפקידים הזמר האנגלי **כריסטופר בול**, המטלא ב„שיקוי אהבה" את התפקיד הסגן וזוכה לתשואות, יעבור למקהלת האופרה שתופיע לראשונה ב„לה טרוויאטה". במקהלה, אגב, אמורים להיות בין 30 ל־40 זמרים, אלא שברגע זה היא כוללת 16 זמרים בלבד.

האופרה „שיקוי אהבה" אמורה היתה לעלות שמונה פעמים בלבד בתל־אביב ולקיים מספר הופעות נוסף בירושלים, חיפה ובאר שבע. לאור ההצלחה הרבה נוספה בשבוע שעבר הופעה נוספת בתל־אביב ועועה מקווים כי יימצאו המשאבים להציגה שוב בקיץ הקרוב.

ורדה צימרמן

מופע

תמונות ללא צלילים

„תמונות בתערוכה", על־פי בימויו של ואסילי קנדינסקי לצירתו של מוסורגסקי. אולם דוהל, שכונת התקוה

כל אבנות גלמת גם אל עבר הברותיה, לכוות שהן מכבען מופרדה. בציור יש צבעים, אבל גם במוסיקה יש צבעים, בשתון יכול להיות פיוט. הצייר הרוסי ואסילי קנדינסקי הוקרה ביצירתו כל במוסורגסקי, הכובע כבר בעצם המהדרת של יצירתו הגאונית „תמונות בתערוכה". הכפעות של הבימה על בלוהים ידועות בכל התקופות, גם במוסיקה הישראלית. אבל קנדינסקי תיאר תערוכה שלמה בצלילים, תערוכת אקוארלים ורישומים, כתערוכה לזכרו של האדריכל ויקטור הארטמן, ידידו של המלחין. רק אחדים מן הציורים קיימים או ידועים כיום.

רעיונו של קנדינסקי היה להראות באלה ביצוי הבמנה עומדות ונעות, גם תלת־מימדיות, על פי רוב אבסטראקטיות. בהשפעת המוסיקה של מוסורגסקי, בחלק לפי קמות התמונות, ובחלקו שמנה להלוחין. כך למשל בתמונה „בידלו" (עגלת־שלמה פולנית בעלת גלגלים עצומים רתומה לשוורים) גלגל גלגל גדול; במקום „בלט האפרוחים בתוך קליפותיהם" היתה תמונה קלאידוסקופית משעשעת רבה תנועה התנגבויות. שני היהודים שמואל גולדנברג (עשיר) ושמיל (עני) גולבי בגלליות היותו ב„שוק בלימוז" התחתפו שתי רקרקות עם פנים מוסתרות ובלבוס גרוטסקי; בתמונות „בריפה של באבה יאגה" ו„השער הגדול בקייב" נקור קנדינסקי ביסודות מתאימים לקמותיהן. בתבונות נעות אוירד גם ה„סיולים" בין התמונות לספק. בכל התבניה קרא לזה „צעדה", הרגום כסל וזוג ההתהוידים תוך כדי „טיול" אחרי תבונת ה„קטקומבות" איבם „בספת המתים", אלא „בשפה מתה".

כאשר ביים קנדינסקי את ההצגה בשנת 1828 היו אמנם קיימות בישות תאטרון בעלות ציוד טכני מפותח יותר מאשר זה של אולם דוהל בשכונת התקוה, שבו התקיימה הצגת השחור אצלנו, אבל כיום ודאי אין צורך בעשרים מבצעים. נבון, הושקעה כאן עבודה רבה, הכול הוכן לפי הוראות ברורות, גם לגבי התאורה, שרשם קנדינסקי בתווים ועל דפים שהדביק לתוכם, אבל אז היה בוודאי גם הביצוע מדוייק, לא רק שהופיע אצלנו העדר דיוק בתיאום עם המוסיקה, אלא שיש להניח כי הצגתו של קנדינסקי היתה גם עשירה יותר. למשל: בעת ה„טיול" לפני „בלט האפרוחים בקליפותיהם" נופל מבטו של המבקר בתערוכה, במשך החלקיק של שניה, על התמונה לפני שהוא ניגש להתבונן בה. אין עולה על הדעת שקנדינסקי לא ניצל אפקט באמני זה.

נגינת הפסנתר הערה הלגר גרושם לא שיכנעה. גם אם מוקד הארוע הפעם היה הבימה, חייבת השמעת היצירה להיות נקודת המוצא של ההתרחשות ולא „ליווי".

לפני „תמונות בתערוכה" הוגשה עוד יצירה מאת מוסורגסקי: המחזור „בלי שמש" לקול ופסנתר, שבו שיקע המלחין הדגול את סבלות נפשו לאחר שנפטרו אמו וארוסתו. זמר הבס־בריטון סטגן כחוויה, בעל קול גמיש לא גדול, שר כמובן ברוסית, סרה להקנות לזמרה גם מגע רוסי. ליווה אותו בפסנתר הלגר גרושם.

יהודה כהן

הקלטות ליום הולדת

המנצח גיאורג שולטי חוגג את יום הולדתו ה־75 בהוצאת תקליטים חדשים

העולם המוסיקלי חוגג בימים אלה את יום הולדתו ה־75 של המנצח הדגול סר **גיאורג שולטי**. לכבוד המאורע יצאו לאור כמה הקלטות חדשות, של ביצועים בניצוחו, שכבר זכו לשבחי הביקורת באנגליה ובארה"ב. בין ההקלטות: האופרה „לוהנגרין", מאת ואגנר, בהשתתפות הסולנים — הטנור **פלאסידו דומינגו** והסופראן **ג'ייסי נורמאן** עם התזמורת הפילהרמונית הווינאית; שתי סימפוניות מאת היידן (מס. 93 ו־99), בנגינת הפילהרמונית הלונדונית; הסימפוניה התשיעית של בטהובן, עם התזמורת הסימפונית של שיקאגו, ששולטי מכהן כמנהלה המוסיקלי מזה עשרים שנה. היצירות הוקלטו כבר פעם בניצוחו. המבקרים מציינים, ששולטי עקבי בפרשנותו הדינאמית, אולם, בהקלטות החדשות מורגשת נימה יותר שלווה ולירית. שולטי חוגג גם מלאת ארבעים שנה של שיתוף פעולה רצוף עם חברת ההקלטות „דקא".

בישראל ניצח לראשונה, באביב שנת 1956 (עם הפילהרמונית הישראלית), על יצירות מאת מוצארט, בטהובן, ברהמס ובארטוק. במרוצת השנים קיים קשרים עם התזמורת, בהקלטות ובקונצרטים, ואף ניצח עליה בעונת היובל. לפני כשלושים שנה יצאו כמה תקליטים מסחריים של הפילהרמונית הישראלית, בניצוח שולטי, ביצירות מאת שוברט, מסנה ורוסיני (בעיבוד רספיגי). שירות השידור הבריטי הבי.בי.סי. משדר לרגל יום ההולדת סידרה מיוחדת של שיחות עם המנצח על חייו ופעילותו.

ישראל דליות

שידורים

טלוויזיה

טלוויזיה חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.05 שעה כושר.
08.15 אזרחות ד'־ס': יום שוטר בשדה אברהם (כ).
08.40 ראשית הקריאה: בלי סודות, בניים 2.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 חשבון מספר ד': גיאומטריה, בא להכיר (כ).
10.10 אנגלית ד'
10.30 הגיל הרך: רגע עם דודלי (כ).
11.00 ערבית מדוברת: ד'־ה', אלחלם.
11.15 אנגלית ו'.
11.30 ארץ מולדת: בין הכפרים (כ).
12.00 אנגלית ח'.
12.25 תלמוד: שניים אוחזין, מנא הני מילי (כ).
13.00 גיאוגרפיה כללית: ז'־ט' (צ'ינלנד), מתקופת האבן לתקופת הסילון.
13.30 אנגלית יא'־יב'.
13.45 צרפתית: העשורה.
14.00 טלטקסט: עד כאן.
14.05 מבט: חומר מתוכנית־סל הזרות חוגג את יום הולדתו ה־100 והוכה לטיפול מידי צוות מיוחד שבא בברוש. ילדי הסידרה מוסרים בסמל.
14.35 קסים קטנב וכוכבות.
15.00 קשר משפחתי: מה עושים כשילדים רוצים שיקנו להם כל הזמן? בני משפחת מוהס משוחחים עם אמי יהם.
15.40 שעה כושר.
15.55 האסיר: סידרת מתח ומשה בת 9 פרקים — פרק ראשון — סוכן השפה בוטבי עלי כוחות שזונים לא ידועים, המובל למקום לא מוכר, שאין אפשרות לברוח ממנו. לאנשים שם אין שמות, אלא רק מספרים. האסיר הוא מספר 6. האסיר מנסה לברר מי הם השומרים לגורל, במי הוא יכול לבטוח ומי הם אלה שצופים בו.
17.00 ערב חדש.

ערוץ 2

8.30 שידור ישיר ממשפט דמיאניוק.
17.30 ספורי היער הירוק, סידרת אנימציה לילדים בדיבוב עברי.
18.00 סרט: הולך הרגל, מקסימיליאן של.
19.30 תקציר משפט דמיאניוק.
20.00 בידור 2, מיקס תיאטרליקס בהופעה.
20.40 סוף 2.

טלוויזיה לבנונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מיקרון; 14.30 700; התעמלות; 15.00 ילדי הזובובות (מצויירת); 15.30 סופר־בוק (מצויירת); 16.00 שוכבי הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „עוינת הכלה" עם ג'ין סימונס; 18.00 ימים כאושרים (סידרה קומית); 18.30 לורן ושירלי (סידרה קומית); 19.00 חדשות; 20.00 מגנום (בלשי); 21.00 פסטבלן; 23.00 מעדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

טלוויזיה ירדנית

14.50 התכנית, סרטים מצויירים (עד 16.10 ג'); 16.10 ב' הלברון (עד 1); 17.00 ההסטוריה של הטבע (צרפתית); 18.00 חדשות בצרפתית; 18.15 מגזין ספורט (צרפתית); 18.30 חדשות בעברית; 19.30 קיים ואלים (סידרה אמריקאית); 20.10 פלקון קרסט (סידרה אמריקאית); 21.00 חדשות באנגלית; 21.10 טוטסילה (סידרה אנגלית).

רדיו

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
19.05 שירים עבריים.
20.05 ספרים ובותי ספרים (ש.ח.)
18.05 ראיון מיוחד עם תא"ל יוסי ברזון, קצין שריון ראשי בצה"ל.
23.55 שיחת חצות — עם אריה אורי — משורר, חבר קיבוץ מעגן־מיכאל.

צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו.
20.05 צעד חזק.
25.05 קול הג'ז הזה.

שידורים קבועים

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי — פיתוח של אבשלום קור.
06.05 צלילי בוקר.
06.30 פוקסים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 שעה עם אורלי יניב.
11.05 נבון לעכשיו.
13.05 אחר אחר.
14.05 רד רה מי.
15.05 שירים לנו.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.45 משלוש.
18.54 חדשות לחיילים.
19.05 שירים מכאן.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים ארבע היום שרה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
שימו לב לשידורי F.M.

פקסימיליה MURATA
מורטה
קומפקטית
גם במחיר!
צגים מקבוצת כלל
03-5465714

משחת השיניים
אלמקס
יעילה פי 3 במניעת עששת.
תל־אביב:
שוק — המלך ג'ורג' 54 — 280644
קופת חולים מאוחדת — שפרינצק 15 — 265200
ירושלים:
גבעת — האגי 12 — 633676
חיפה
יבנה — אבן סינא 7 — 672288
פתח־תקוה:
קופת חולים כללית — חיים עוזר — 905271
בני־ברק — רמת־גן:
רשי — ז'בוטינסקי 15 — 7510971
בת־ים — חולון:
קופת חולים מכבי — שנקר 35 חולון — 895571
אלמקס

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

עיר			
אוסלו	2	6	בהיר
אמסטרדם	11	15	בהיר
בואנוס איירס	12	17	מעונן
הלסינקי	2	5	גשם
הונג קונג	20	23	מעונן
וינה	8	14	מעונן
ונציה	4	14	מעונן
טוקיו	15	17	מעונן
טורונטו	-2	9	גשם
יוהנסבורג	15	28	בהיר
לונדון	7	13	בהיר
ליסבון	10	18	מעונן
מאדריד	8	16	מעונן
מונטריאול	2	11	מעונן
ניו יורק	9	19	בהיר
סאן פאולו	17	25	מעונן
פאריס	6	10	בהיר
פרנקפורט	4	11	בהיר
ציריך	7	12	מעונן
ריו דה ז'נרו	18	27	מעונן
שטוקהולם	5	8	גשם
שיקאגו	4	7	מעונן

תל־אביב: רח' בן יהודה 1, טל. 5102620
ירושלים: רח' יפו 30, טל. 231373
חיפה: דרך הים 2, טל. 384655
באר שבע: רח' האבות, טל. 35282
swissair

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי שמעונים
הודעה בדבר אישור
תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1956, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה לאשר תכנית מפורטת.
הנקראת תכנית מס' 357/03/7.
עיקרי הוראותיה:
א. קביעת הנחיות למניעת פגיעה בשטח המוזל הקיים.
ב. קביעת יעוד שטח צבורי פתוח.
ג. קביעת שטחים לבניה, דרך ואיחוד וחלוקה.
גושים וחלקות הכלולים בתכנית: שטח התכנית כ־350 דונם. גושים 100209, 100210, 100211, בחל אפקים.
אשר הודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה, בילקוט פרסומים מס. 3412 מיום 25/12/68 עמוד 396.
התכנית האמורה בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שמעונים וכל המעוניין רשאי לעיין בה, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי שמעונים
הודעה בדבר אישור שינוי
תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק תכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 192/03/7 שינוי מס' 5 לתכנית — במפורטת.
עיקרי הוראות התכנית: מטרת התכנית:
א. שנוי תוכנית ד/ 2/301 בהתאם למצב קיים וליעודים המפורטים בתוכנית.
ב. קביעת רשת דרכים וסימונם.
ג. קביעת יעודי קרקע בתחום התכנית.
ד. קביעת הוראות בניה באיזורים המיועדים לבניה.
ה. קביעת שטחים ציבוריים פתוחים.
ו. כנוי יעוד מאזור לתכנון מיוחד למגורים, משטח מוסדות ציבור לשצ"פ ולדרך, משצ"פ למגורים ולדרך, ומבמגורים לשצ"פ ודרך.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3372 מיום 21/8/86 עמוד 2947, השינוי האמור שבה — הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שמעונים. כל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

„דבר" של היום הוא דבר חדש. המלץ עליו בפני ידידך.

למכירה/השכרה בפתח־תקוה
4200 מ"ר מבנה תעשיה, על 12 דונם.
גובה 6 מטר + משרדים, חשמל, טלפון, חניה.
כניסה מיידית. מתאים למפעל, החסנה וכו'
08-611194/5

סרטים

תל־אביב

אסתר: הקשר המקצועי 9.45, 7.30, 5
אבילה: אשה כמורה 9.30, 7.15, 5
בית ליסין: בלוז לחופש הגדול 11.15
בקיהדה: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
גורדון: 38 9.30, 7.30, 4.32
גת: המכשפות מאיסטוויק 9.45, 7.30, 5
דיזנגוף 1: לו היית שם 9.45, 7.30, 5, 3, 1, 11
דיזנגוף 2: שם הורד 9.45, 7.15, 4.45, 1.30, 11
דיזנגוף 3: גבר מאוהב 9.45, 7.30, 5, 3, 1, 11
דקל: האלמנה השחורה 9.30, 7.15
הייכאוף: היהודה לפשעים חמורים 9.30, 7.15 חצות – סקס
הוד: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
הקולנוע (בית ציוני אמריקה):
יומן אהבות 7.15, 4.30
לא שם דין 9.30
חן 1: ממאל ג'אקס 9.50, 7.30, 5
חן 2: הפורצות מסן פרנציסקו 9.50, 7.35, 5
חן 3: פגישה עיוורת 9.50, 7.35, 5
חן 4: הנוכל האוהבת והמאוהבת 9.50, 7.35, 5, 1, 11
חן 5: אני והמבורה 7.35, 5, 1, 11 – ליום של אבגל 9.50
לב 1: המשפחה 9.50, 7.20, 4.40, 2
לב 2: גברים גברים 10, 8, 5, 2
לב 3: משפחת המלוכלכים 5, 2, נרדפי החוק 10, 8
לב 4: חינו מלך ירושלים 9.45, 7.30, 5, 2
לימור: מעקב חשאי 9.30, 7.15, 4.30
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מרחאון: וקוף ת'אתן 9.30, 7.15, 4.30
מקסים: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30, 4.30
סיון (אלנבי): בייבי אריזונה 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: סיפורו של שוטר 9.30, 7.15, 5
סינמה 2: משפחת פלוהד 9.30, 7.15, 5
ממוזיה: סגור לרגל שיפוצים
הסינמטק הישראלי: מלחמה ושלום חלק א' 6.30 מלחמה ושלום חלק ב' 9.30
פאר: לחישה רועמת 9.30, 7.15, 4.30
פריז: לא יכולה בלי זה 9.30, 7.15, 4, 2, 12, 11.30 הברים של אלכם
צפון: לאן דה פלורס 9.30, 7
שחף: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
תכלת — רמת־אביב: הרפתקאותיו שלא יאמנו של בולשיט בעל הביצים הענקיות 9.40, 7.30
תכלה: החנות מעבר לפינה 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: היהודה לפשעים חמורים 9.30, 7.15
התיה הישראלית: קטיפה כחולה 9.50

ירושלים

אדיסון: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
אדיבר: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 7, 4.30
אורדן 1: בית האמיצים 9.15, 7, 4.30
אור 2: חינו מלך ירושלים 9, 7, 4.30
אור 3: זהב רשב 9, 7, 4.30 11.15 העד
אור 4: לא שם דין 9, 7, 4.30 בחזרה לעתיד 11.15 קברה
אור 5: לא יכולה בלי זה 9, 7, 4.30, 11.30 רוקסם הבידה: כנוד
אור גיל: ממאל ג'אקס 9, 6.45, 4.30
בית אגרון: כדי סופיגם 4.00
מלחמה ואהבה 6.20
ג'ק פלאש הבוקסן 8.00
להתחתן שנית 9.45
האולם הקטן בבנייני האומה: כנוד
כפירה: הבלתי משוחדים 9.15, 7.00, 4.30
מיטמה: סכלול 9.30, 7
סמדר: אני והמבורה 9.15, 7.15
עדן: הסודי 9, 7, 4.30
ריק: הקשר המקצועי 9, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: מותו של כהן 9.30, 7 ; לאן דה פלורס 9.30, 7

חיפה

אורה: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
אורלי: החנות מעבר לפינה 9.15, 7
אמפיתיאטרון: פעילות נקם 9.15, 7, 4.30
ארמון: סגור
חן: אני והמבורה 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: קומנדו אמריקאי 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: היהודה לפשעים חמורים 9.15, 7, 4.30
עצמון 3: הקשר המקצועי 9.15, 7, 4.30
פאר: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 7, 4.30
קריאה: חינו מלך ירושלים 9.30, 7.15, 4.30
רון: הבלתי משוחדים 9.30, 7.15, 4.30
רב גת 1: ממאל ג'אקס 9.15, 6.45, 4.30
רב גת 2: בייבי אריזונה 9.15, 6.45, 4.30

קריות חיפה

כפיר: פגישה עיוורת 9.15, 7
קריון: ממאל ג'אקס 9.15, 7
אינטימי: היהודה לפשעים חמורים 9.15, 7
בית העם: רובוקופ 9.15, 7.00
היכל: משפחת פלוהד 9.15, 7
עמק: בערת ליזד 9.15, 7

אשדוד

אסתר: משפחת פלוהד 9.30, 7.15
אשדוד: הנורף 9.30, 7.30

אשקלון

אסתר: כוכב העבר 9.30, 7.15
מאודה: פותו רוזן 9.30, 7.15
רחל: אהבה על הולגה 9.30, 7.30

באר שבע

קרן: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7, 4.30

הרצליה ■ רמת השרון

היכל: הבלתי משוחדים 9.30, 7.30, 4.30
מלון דניאל: לב של אבגל 9.30, 7.00
כוכב: תתיך אבריקאי 7, בלוז לחופש הגדול 9.30

עפולה

מישהור: רובוקופ 9.00

חולון ■ בת ים

אורניה: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30
מגדל: ממאל ג'אקס 9.30, 7.15
מרכז קרית יערות: מסע עסקים של אבא 9.30, 7.15, 4.00 קינג קונג
מגדל: הבלתי משוחדים 9.30, 7.30
רינה: שם הורד 9.30, 7
עצמאות: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7, 5

כפר סבא ■ רעננה

ממל: האלמנה השחורה 9.15, 7
רק: בלוז לחופש הגדול 9.15, 7
אחוזה: סגור
בית גיל: סהרורית 8.30

לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
נוה זית: בלוז לחופש הגדול 9.30, 7.15
ארזי: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15

נהריה ■ עכו

היכל: בלוז לחופש הגדול 9.30, 7.15
רקי: זהב רשב 9.30, 7
אריזמוריום: סגור

נתניה

דורה: אני והמבורה 9.30, 7.15
סמדרה: ממאל ג'אקס 9.15, 7, 5
אבנה: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 5
שרון: שם הורד 9.30, 7, 5

קרית אונו

מרכז קולנוע: פסו רוזן 9.15, 7

פתח־תקוה

שלום: לבו של אבגל 9.30, 7.15
היכל 1: הבלתי משוחדים 9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
היכל 3: הנינג'ה האמריקאי 3 9.30, 7.15, 5

ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
ג.ג. רון 2: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7, 4.30
נעמן המזרח: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7
ראשון: בלוז לחופש הגדול 9.30, 7.30
בית העם: האלמנה השחורה 9.30, 7.15
הוד: הבלתי משוחדים 9.30, 7.00
מק: הנוכל האוהבת והמאוהבת 9.30, 7.15

רמת־גן וגבעתיים

ארמון: ממאל ג'אקס 9.50, 7.20
ארמון: הקשר המקצועי 9.45, 7.30
לילי: מעקב חשאי 9.30, 7.15
הוד: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
רב גן 1: המכשפות מאיסטוויק 9.50, 7.30, 5
רב גן 2: הנוכל האוהבת והמאוהבת 9.50, 7.30, 5
רב גן 3: הפורצות מסן פרנציסקו 9.50, 7.30, 5
רב גן 4: שם הורד 9.50, 7.15, 4.30
שבינה: לא שם דין 9.40, 7.15

עשה את המינימום
למען אלה העושים
את המקסימום.
נהג!
תן טרמפ
לחייל!